

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Torsdag den 18. november 1999 kl. 17.30

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): God aften. Mødet er åbnet.

Jeg skal indledningsvis byde velkommen til Erik Vinding, der er indtrådt som stedfortræder for Winnie Berndtson. Velkommen til arbejdet i den egenskab.

(Forsamlingen rejste sig)

Der er til mødet i aften udsendt en dagsorden på i alt 14 punkter, og derudover har jeg modtaget 4 sager, som under forudsætning af forsamlingens godkendelse vil blive optaget på dagsordenen.

Det drejer sig om sag 476/99, som er en meddelelse fra Den Socialdemokratiske Gruppe om, at Erik Vinding midlertidigt indtræder som medlem af Sundheds- og Omsorgsudvalget og som medlem af Miljø- og Forsyningsudvalget under Winnie Berndtsons orlov.

Så drejer det sig om sag 478/99, der er en meddelelse fra Den Socialdemokratiske Gruppe om, at Erik Vinding indtræder som nyt medlem af bestyrelsen for Boligselskabet BSB, København, i stedet for Birgit Petersen, samt at Jannik Knudsen indtræder som ny bygningsagkyndig suppleant i Boligkommissionen i stedet for Birgit Petersen, der er fraflyttet kommunen.

Så drejer det sig om sag 475/99, det er en anmodning fra Bodil Holbek om tilladelse til at udtræde som medlem af bestyrelsen for Center for Specialundervisning for Voksne, samt en meddelelse fra Dansk Folkepartis Gruppe om, at Gunhild Legaard indtræder som nyt medlem af bestyrelsen.

Og det drejer sig endelig om sag 479/99, som er en anmodning fra Anette Thede om tilladelse til at udtræde af bestyrelse for Christianshavns Gymnasium, og så en meddelelse fra Enhedslistens Gruppe om, at Niels Erik Kaaber Rasmussen indtræder som

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

nyt medlem af bestyrelsen for Christianshavns Gymnasium.

Jeg foreslår, at disse sager i givet fald behandles efter punkt 12 på dagsordenen som de sidste 4 sager på det åbne møde i aften.

Så skal jeg meddele, at jeg fra Kultur- og Fritidsforvaltningen har modtaget en anmodning om tilladelse til, at vicedirektør Knud Langberg fra forvaltningen og konsulent Claus Røder fra HS overværer forhandlingen om sag 465/99. Det er punkt 13 på dagsordenen for det lukkede møde. Claus Røder er ekstern konsulent for HS, og der vil derfor i givet fald med hjemmel i forvaltningslovens § 27, stk. 3, blive pålagt tavshedspligt med hensyn til de fortrolige oplysninger m.v., som vedkommende måtte blive bekendt med under sagens behandling i aften.

Jeg skal høre, om der er bemærkninger til, at de nævnte personer overværer behandlingen under punkt 13? (*Ophold*). Det er ikke tilfældet. Er der bemærkninger til, at sagerne 476/99, 478/99, 475/99 og 479/99 optages på dagsordenen som nævnt og foreslået? (*Ophold*). Det er der heller ikke.

Så har jeg en fornemmelse af, at Mikkel Warming vil bede om ordet til dagsordenen, værsgo.

Mikkel Warming (Ø): Som punkt 7 (454/99) i aften behandler Borgerrepræsentationen forslag til tillæg til Kommuneplanen om fastsættelse af rammer for detailhandelen i byen.

I planloven opremses de ting, som skal indeholdes i en sådan redegørelse, et sådant kommuneplantillæg, heriblandt oplysning om de særlige planlægningsmæssige begrundelser for fastsættelse af butiksstørrelser på mere end 3.000 m² bruttoetageareal for dagligvarebutikker eller 1.000 m² bruttoetageareal for udvalgswarebutikker.

I tillægget til kommuneplan om regulering af detailhandel, bilag 2, som er hovedstruktur og retningslinier for detailhandelen, optræder der flere forskellige steder, men ikke i alle bydele, der er beskrevet, sætningen »Der kan dog med særlig planlægningsmæssig begrundelse tillades enkelte dagligvare- og udvalgswarebutikker med op til 5.000 m² bruttoetageareal« i kommuneplantillægget. Det er ikke en

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

planlægningsmæssig begrundelse. Det er en konstatering af, at man i denne her bydel frem for andre måske vil gøre noget.

Som vi forstår planlovens krav, så skal den overordnede ramme for detailhandelen indeholde præcise og formulerede planlægningsmæssige begrundelser for en eventuel overskridelse af butiksstørrelserne. Vi opfatter derfor det foreliggende forslag til kommuneplantillæg for detailhandelen som værende i hvert fald på kant med, om end ikke stridende mod planloven, og skal derfor foreslå, at sagen trækkes fra aftenens dagsorden.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Den anmodning fra Enhedslistens Gruppe fik jeg her i eftermiddag, og jeg har, med den korte tid, der har været til rådighed, alligevel fået vurderet spørgsmålet.

Man kan sige om denne første generation af regionplantillæg, der vedrører detailhandelen, og som nu udarbejdes, at der kan være forskellige opfattelser af en »særlig planlægningsmæssig begrundelse«, som Mikkel Warming nævner. Men den begrundelse, der er anvendt i kommuneplanforslaget, er mere uddybet end det, der har været tilfældet i de forslag, som Mikkel Warming henviser til, de sager, Mikkel Warming henviser til i de tre jyske amter.

I forslaget til kommuneplantillæg for detailhandelsstrukturen i København er der for så vidt angår de regionale centre givet en planlægningsmæssig begrundelse for det antal butikker, der må være større end det, der er anbefalet efter planloven vedrørende de maksimale størrelser, bl.a. intensiteten i den kollektive trafikbetjening.

For det, der hedder »niveau 2-centrene« i København, er det anført, at der kan etableres enkelte butikker, som er større end planlovens anbefalede maksimale størrelser. Men det er udtrykkeligt i forslaget fastlagt, at dette i givet fald kræver udarbejdelse af et supplerende kommuneplantillæg, hvori det med særlige planlægningsmæssige begrundelser konkret lægges fast, hvor store de enkelte butikker må være. Og det skal understreges, at der i givet fald bliver tale om enkelte butikker, og at der på udvalgsvarernes område meget vel kan blive tale om butikker, der er væsentlig mindre

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

end de muliggjorte 5.000 etagemeter.

Så forslaget er efter min opfattelse ikke i strid med planlovens regler, fordi beslutningen om butikker ud over de henholdsvis 3.000 og 1.000 m², som Mikkel Warming nævner, i niveau 2-centrene udskydes til en senere planlægningsmæssig vurdering. Så der er efter min opfattelse ikke grund til at trække den fra dagsordenen.

Jeg skal gerne sørge for, at Mikkel Warming og andre, der måtte være interesserede, får den begrundelse, som jeg her har anført, sammen med den anmodning, som Mikkel Warming har fremsendt til mig.

Jeg forstår, at Mikkel Warming ønsker afstemning om punktets opretholdelse på dagsordenen, og den ... undskyld, beklager, Lars Hutters. Jeg så ikke, at Lars Hutters havde bedt om ordet. Til dagsordenen er det Hellen Hedemann først. Jeg kan ikke se Lars Hutters.

Hellen Hedemann (F): Det, jeg vil sige, drejer sig om sag 464/99, som er punkt 14 på dagsordenen, udbud af drift.

Jeg vil foreslå, at sagen bliver behandlet på åben dagsorden. De bilag, der henvises til som værende fortrolige, er jo ikke medsendt her til Borgerrepræsentationens medlemmer. Der er alene et resumé, der er udarbejdet af forvaltningen, så jeg ser ikke nogen grund til, at det ikke kan behandles for åbne døre.

Lars Hutters (L): Jeg må sige, at jeg er lidt overrasket over, at en så alvorlig sag som punkt 7 ikke er behandlet på en efter min opfattelse korrekt processuel måde. Allerede kl. 6.32 i morges hørte jeg i Københavns Radio, at man gjorde opmærksom på, at det var i strid med planloven. Jeg kan se på min plads, at der er udarbejdet en skrivelse, bl.a. af Karl Vogt-Nielsen, der er dateret den 16. november 1999.

I en så alvorlig sag forventer man da som borgerrepræsentant, og som sagt blev det omtalt i Københavns Radio allerede kl. 6.32 i morges, at forvaltningen har udarbejdet et notat om det eller har henvendt sig til Miljøministeriet med henblik på at få en korrekt juridisk gennemgang af denne her sag.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

På nuværende tidspunkt mener jeg ikke, at forvaltningen har behandlet denne her sag korrekt, så alene det gør, at jeg egentlig godt vil bede overborgmesteren om, at sagen bliver udsat, til juristerne har gennemgået den, så vi har sikkerhed for, at det er fuldt lovligt, at det bliver behandlet i Borgerrepræsentationen.

Jeg kan ikke se, at der er noget hastende i denne her sag, så det kan sagtens vente til næste borgerrepræsentationsmøde, så borgerrepræsentanterne har fuld klarhed over, efter henvendelse til Miljøministeriet, at vi kan behandle det på lovlig måde.

Så jeg vil godt bede overborgmesteren om at udsætte sagen, til det er blevet belyst, og det vil sige til næste borgerrepræsentationsmøde.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Mikkkel Warming, en kort bemærkning til dagsordenen yderligere.

(Kort bemærkning).

Mikkkel Warming (Ø): Blot til overborgmesterens forklaring om, at han mener, at dette er i overensstemmelse med planloven.

Overborgmesteren gør opmærksom på, at i de bydele, der er beskrevet i kommuneplantillægget, hvis det da var sådan, at der var en generel bemærkning om, at man kunne forestille sig i alle bydele, at der måske var mulighed for efter særlige planlægningsmæssige begrundelser at overskride de fastsatte butiksstørrelser, så ville overborgmesteren have en pointe, måske oven i købet ret.

Men det er altså sådan, at i Christianshavn Bydel, i Indre Østerbro Bydel er der ikke nogen sådanne begrundelser. Det optræder på Ydre Østerbro, på Ydre Nørrebro, på Vesterbro, Valby, Brønshøj-Husum, Sundby Nord. Man må altså have foretaget en vurdering af de forskellige bydele og dér have fundet af, at nogle er der plads til større butikker i, i andre er der ikke.

Men begrundelsen står der ikke, og derfor vil jeg stadig fastholde, at den indstilling, som er punkt 7, er på kanten af, om ikke stridende mod planloven.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg skal, selv om det var i sidste øjeblik, henstille, at hvis man har overvejelser, som Hellen Hedemann har, om, at sager bør overgå fra det ene område på dagsordenen til det andet, eller man i øvrigt har, på samme måde som Mikkel Warming har gjort opmærksom på det inden mødet, forslag om ændringer, så ville det være belejligt, jeg ville have været glad for en melding fra Hellen Hedemann på det her.

Jeg vil godt foreslå, at sagen som foreslået af Hellen Hedemann med de begrænsninger, Hellen Hedemann selv gør opmærksom på, overføres til åbent møde. Hvis vi laver en aftale om lige at give et hint, godt.

Må jeg så sige til Lars Hutters, at jeg hørte ikke Københavns Radio kl. 6.32 i morges. Da var jeg i gang med at smøre madpakker, bl.a. til nogle glimrende nye madkasser, vi har fået i familien.

Må jeg sige til Lars Hutters, at det, jeg har ageret på, såvel som BR's Sekretariat har ageret på, er den henvendelse, der indkom fra Enhedslistens Gruppe her i eftermiddag, også medgivet af Enhedslisten med kort varsel, men det er naturligvis det, vi formelt må agere på.

Jeg skal bare sige til Mikkel Warming, at der naturligvis bliver lejlighed til for Miljø- og Energiministeriet at kommentere dette spørgsmål i forbindelse med den høringsperiode, der vil være, og det vil naturligvis også være sådan, at der vil være en drøftelse med ministeriet om det spørgsmål, som Mikkel Warming her rejser, alene af den grund, og hvis ministeriet måtte rejse det, er det klart, at jeg vil være opmærksom på det.

Den endelige vedtagelse af dette regionplantillæg vil jo først kunne ske, når der har været forhandling med de pågældende, herunder ministeriet, i denne her sammenhæng, og der er opnået enighed, som det er beskrevet i planlovens § 28 vedrørende vetobestemmelser.

Så jeg vil foreslå, at vi overfører den af Hellen Hedemann foreslåede sag til åbent møde, og at vi tager stilling til Mikkel Warmings forslag om, at punkt 7 på dagsordenen udgår.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

For stemte 18, F 8, Ø (?) 7, 2 fra B og en fra L.

Imod stemte 34, A 17, O 6, V 6, C 3, P 1, D 1.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Forslaget er forkastet og sagen opretholdt på dagsordenen.

Så skal jeg i forbindelse med punkt 14 (464/99) på dagsordenen, der jo blev overført til åbent møde før, sige, at de pågældende embedsmænd jo har fuld ret til at overvære sagerne på åbent møde, også selv om de normalt ikke gør det.

Jeg skal høre, om der er andre bemærkninger til dagsordenen ud over det, vi således har taget stilling til, herunder optagelsen af de 4 sager. (*Ophold*). Det er ikke tilfældet, så er dagsordenen for mødet i aften godkendt.

1) 458/99. Indstilling om kapitalbevilling på 6,48 mill. til udvidelse og flytning af specialinstitutionen Svenskelejren til Rymarksvej 127.

Ingen bad om ordet

2) 463/99. Indstilling om kapitalbevilling på 8.772.200. kr. samt en indstillingsbevilling på 3.775.000 kr. i tilskud fra Socialministeriet til renovering, om- og tilbygning og etablering af yderligere tre sikrede pladser på observationshjemmet Sønderbro.

Preben Møller Hansen (P): Når man som ganske almindelig borger i København får adgang til at læse det forslag, som behandles for nærværende, så tænker man sig lidt om og siger: Hvad er det egentlig der foregår her? Man gør det især, fordi det i fjernsynet netop har været afsløret, hvordan folk, der er meget rige, ved hjælp af deres firma køber kæmpevillaer til mange millioner, og så lejer de sig selv ind til en latterlig lav betaling.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Her står vi i en situation, der minder noget om det, som vi her har oplevet i fjernsyn og i pressen. Her bevilger man 12,5 mill. kr. og sikrer sig 3 pladser på Sundholm. Det er 4.175.000 kr. pr. rum, og det må vist siges at være noget af det, der er fuldkommen latterligt, når man selv betænker, hvad man kan få lavet ting til her i dette land.

Nu ved jeg godt, fordi jeg har spurgt, hvad der foregår, at der også er tale om renovering. Det er ikke utænkeligt, at der trænger til at blive lavet renovering på Sundholm; det skal jeg lade være usagt, idet jeg ikke har været på Sundholm – jo, det var jeg for mange år siden, idet jeg knaldede en tøs tyk, og så fik hun en abort derude, og så var jeg der jo. Ellers kommer jeg ikke sådan nogle steder normalt.

Men det, her jeg oplever, er, at man bevilger 12,5 mill. til det, samtidig med at man skærer ned på vore ældre på en lang række områder, indfører brugerbetaling, lukker skadestuer og hvad ved jeg, fordi man siger, at vi ikke råd.

Der er en disharmoni i de oplevelser, man har, og det er derfor spørgsmålet for mig: Er det virkelig sådan, at de, der har været med til at udarbejde forslaget med de nævnte pengesummer i, egentlig har set det, det drejer sig om? Ved de, hvad de snakker om? Eller er det bare, fordi der er nogen det pågældende sted, der har skønnet, at de skulle bruge 12,5 mill., og at man så giver efter uden selv undersøge, hvad det drejer sig om?

Nu er jeg af den opfattelse, at man kan få mange ting til helt andre priser end dem, man betaler, hvis man blot siger, at det er i orden. Der findes ikke den vare i det her land, man ikke kan få billigere ved at tale med de pågældende, der ejer varen. Jeg er i hverdagen vant til handle, og jeg ved, at man kan slå priserne ned noget så gevaldigt, hvis man har evnen til at overtale de mennesker, der har den vare, man gerne vil købe.

Og jeg har den opfattelse, at den bevilling, der ligger her, uden at kunne sige det konkret, er i overkanten af, hvad der ville være nødvendigt, hvis man skulle renovere. Har man taget tilbud hos en lang række håndværksmestre? Har man forhandlet med dem? Eller er det bare de bestemte og de faste, der har lavet den slags ting? Der er blevet sagt: Vi har noget, vi skal have lavet der. Og de sætter prisen højt i vejret, fordi de godt vil tjene penge, fordi de kalkulerer med, at der er ingen, der brokker sig. Man får bare pengene bevilget i denne her forsamling. Men det bliver i hvert fald uden min stemme.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Borgmester **Winnie Larsen-Jensen**: For at gøre en lang historie kort, så vil jeg her fra talerstolen invitere Preben Møller Hansen ud og se, hvad det er han taler om, og så er jeg sikker på, at han efterfølgende vil sige: Det er godt nok det her, det er lavet efter alle kunstens regler.

Det er ikke søde, store drenge og store piger, som er blevet lidt trætte af at bo hjemme hos far og mor. Det er nogle, der har prøvet en hel masse ting, som vi sådan set ikke bryder os om, at de skal blive ved med.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Ikke andre har bedt om ordet. Jeg forstod det sådan på Preben Møller Hansen, at der ønskedes afstemning ... ikke afstemning? Der er ikke begæret afstemning i denne sag, hvor forhandlingerne er afsluttet.

3) 456/99. Indstilling om godkendelse af, at Københavns Vand sammen med private vandværker i Slangerup Kommune etablerer interessentskabet Grundvandspuljen Slangerup.

4) 457/99. Indstilling om, at Københavns Kommune i samarbejde med kommunerne i Københavns Amt og Frederiksberg Kommune etablerer et fælles miljølaboratorium, som et interessentskab, at borgmesteren for Miljø- og Forsyningsforvaltningen udpeges som medlem af interimbestyrelsen, og at borgmesteren bemyndiges til at godkende eventuelle mindre redaktionelle ændringer samt indarbejdelse af repræsentantskab i forslaget til vedtægt.

Borgmester **Bo Asmus Kjeldgaard**: Da der er tale om, at vi her opretter et nyt fælles miljølaboratorium, vil jeg godt lige give indstillingen her et par ord med på vejen.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Baggrunden for denne her indstilling er, at Folketinget i 1998 vedtog, at staten skal overtage kontrollen med levnedsmidler fra kommunerne. I Storkøbenhavn har der hidtil været 3 levnedsmiddelkontroller, en i Glostrup, en i København og en i Skovlunde, og de har udført levnedsmiddelopgaver og miljørelaterede opgaver, specielt i form af miljøanalyser. Og nu har man så besluttet at overføre levnedsmiddelkontrollerne til staten, så man er bragt i den situation, at der skal træffes beslutning om fremtiden for de efterladte miljørelaterede opgaver.

I København har vi meget gode erfaringer med et tæt samarbejde mellem laboratoriet og vores miljøforvaltning. F.eks. i jordforureningssager er det vigtigt, at der ikke kun bliver udleveret tal for, hvad der er i en bestemt prøve, men at der også foregår en dialog om, hvad der har været foretaget af forurenende aktiviteter på den pågældende grund. Det er også nødvendigt, at man lader de oplysninger kombinere med oplysningerne fra analyseresultaterne. Så det er den første gode grund til, at vi skal bevare et kommunalt styret laboratorium.

For det andet er det økonomisk fordelagtigt, fordi der i forbindelse med finanslovens vedtagelse blev afsat midler til at fremme samarbejdet mellem kommunerne om kontrol af levnedsmidler, og de kommuner, der samarbejder om at løse opgaverne, får et tilskud på 10 kr. pr. indbygger. For de samarbejdende laboratorier, som vi taler om i indstillingen her, betyder det samlet set knap 10 mill. kr.

På baggrund af de her gode erfaringer, og på baggrund af de penge, der var afsat på finansloven, blev der nedsat en analysegruppe med henblik på at vurdere miljølaboratorieaktiviteternes fremtid og analysegruppen indgik en aftale med Carl Bro om, at de som uvildig konsulent skulle foretage vurderingen af den faglige og økonomiske bæredygtighed af 4 forskellige alternativer, som er beskrevet i indstillingen.

Og vurderingen var, at et fælles laboratorium for kommunerne er den eneste konstruktion, som har et nødvendigt omsætningsvolumen, et forventet positivt driftsresultat samt en fornuftig kombination af sikkerhed, service, altså det ville være den eneste kombination, som ville kunne klare sig på markedet.

For at yderligere få vurderet de økonomiske forhold er der indhentet en udtalelse fra

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Ernst & Young, og de udtaler, sagt på jævnt dansk, at økonomien ser særdeles fremragende ud i det her laboratorium.

Så alt i alt opretter vi med denne her indstilling et kommunalt miljølaboratorium, som kan samarbejde med miljøforvaltningerne på en måde, som er absolut bæredygtig, og på den baggrund er jeg fuld af forventning til, at vi også fremover kan få løst de her analyseopgaver på en tilfredsstillende måde.

5) 466/99. Indstilling om offentliggørelse af byfornyelsesforslag og gennemførelsesprojekt, for et fælles gårdanlæg i karreen begrænset af Borups Allé, Vestergårdsporten, Vestergårdsvej og Mågevej, samt at der fastsættes en frist for indsigelser på otte uger.

6) 453/99. Indstilling om endelig vedtagelse af tillæg til lokalplan nr. 301, Ørestad Nord.

Mikkel Warming (Ø): Jeg vil bare sige, at det selvfølgelig er en fejl, at vi i Enhedslistens Gruppe har glemt at markere forbehold de steder, hvor det nu skulle markeres, for vi er imod opførelsen af det her meget høje Rigsarkiv. Så vi stemmer imod ved den afstemning, vi vil kræve.

For stemte 35, A 17, O 6, V 6, C 2, B 2, P 1, D 1.

Imod stemte 16, 8 fra F, 7 fra Ø og en fra L.

7) 454/99. Indstilling om forslag til tillæg til Kommuneplan 1997 for regulering af detailhandelen i hele kommunen med henblik på offentliggørelse, samt at der i forbindelse hermed fastsættes en indsigelsesfrist på 12 uger.

(Økonomiudvalget).

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): I forbindelse med den detailhandelsplan, vi skal behandle her under dette dagsordenspunkt, er det værd at bemærke, at den ligger i naturlig forlængelse af den planlægning, der hidtil er foregået i kommunen. Den detailhandelsstruktur, som blev lagt fast i Kommuneplan 1993, videreført i Kommuneplan 1997, fastholdes i det forslag til kommuneplantillæg, der ligger nu.

Strukturelt og fysisk er der ikke, kan man sige, så meget nyt i planen. Forslaget er dog præciseret, redegørelsen er uddybet i overensstemmelse med de nye krav til detailhandelsplanlægningen, som kom ind i planloven i 1997.

De krav indebærer for det første, at områderne til butikker i de regionale centerområder, det vil sige City, Fisketorvet og Ørestad Syd og i bydelscentrene i de enkelte bydele, skal afgrænses, og det vil sige tegnes præcist ind på et kort.

For det andet indebærer de nye krav, at der i hvert af de afgrænsede centerområder skal fastsættes et loft for den samlede udvidelse af butiksarealet og for de enkelte butikkers størrelse.

Jeg ved godt, at der er nogle, der mener, at man ved denne form planlægning går for tæt på detailhandelen, men dels kræver planloven som nævnt, at vi gør det, dels synes jeg også personligt, at vi har en god og hensigtsmæssig detailhandelsstruktur, at det er så vigtigt for borgerne, at det er naturligt og rimeligt, at man som kommune søger at regulere lidt på de frie markedskræfter, så vi kan opretholde en rimelig butiksservice i de enkelte bydele, herunder naturligvis specielt på dagligvareområdet.

Det er jo karakteristisk for detailhandelen i København, at en væsentlig del af den handel er koncentreret om de gamle og heldigvis i langt, langt de fleste tilfælde gode, velforsynede butiksstrøg langs med brogaderne og lignende, og som også rummer bydelenes vigtigste kollektive trafiklinier, indeholder cykelstier osv. Og de butiksstrøg og de centerdannelser, som de dermed er, indeholder næsten alle et varieret butiksudbud, der gør det muligt at foretage de fleste indkøb uden anvendelse af bil.

Den struktur er jo en struktur, vi alle sammen ønsker opretholdt, og derfor er de

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

vigtigste butiksstrøg sammen med de centerdannelser, der er knyttet til, Amager Centret, Nørrebro Bycenter, udlagt og afgrænset som bydelscentre. Det svarer til de primære butiksstrøg, der var i Kommuneplan 1997, men nu er områderne som nævnt før afgrænset mere præcist.

Det varierede butiksudbud i bydelscentrene, ja, det er noget, der ønskes opretholdt, noget, der ønskes understøttet, og det er bl.a. på den baggrund, at der er indføjet en bestemmelse om, at nedlæggelse af butiksarealer på over 500 m² kræver en nærmere planlægningsmæssig vurdering.

Det er jo et mål med denne her planlægning, at alle bydelene skal have et stærkt bydelscenter og lokalcentre med et samlet etageareal, der står i et rimeligt forhold til borgernes forbrugsmuligheder, og med et alsidigt udbud af både dagligvarer og udvalgsvarer, så de fleste indkøbsbehov kan dækkes inden for bydelen og dermed også med en begrænsning af transportarbejdet og transportbehovet.

Hvis vi ser på Københavns rolle i den regionale detailhandel, ja, så er det sådan, at København i løbet af den sidste 30-årige periode har fået reduceret sin markedsandel med fra 50 pct. til 30 pct. Det skyldes naturligvis delvis faldet i befolkningstallet, men i meget høj grad også konkurrencen fra omegnen fra nye, større detailhandelscentre dér. Hvis den udvikling fortsætter, ja, så vil København efter min opfattelse få vanskeligt ved at leve op til sin rolle som hovedbyen i regionen, i hovedstadsområdet og i Øresundsregionen.

Derfor er det opstillet som mål i planlægningen, at byens samlede markedsandel inden for detailhandel ikke må falde yderligere og helst skal øges i de kommende år.

Hvis vi skal realisere det mål, ja, så er det nødvendigt at styrke det regionale aspekt i detailhandelen. Det betyder, at vi skal søge at sikre detailhandelens fornyelsesmuligheder i City. Det betyder også, at vi skal være åbne over for at give muligheder for at udvide den regionale detailhandel med tidssvarende, med attraktive butikstyper, som både i udbud, størrelse og service kan markere sig i konkurrencen med butikshandlen i resten af regionen.

Muligheden for at udvide detailhandelen i den centrale del af byen, i Citys historiske byområde, er begrænset, det siger sig selv. Hvis vi skal opretholde den særlige blanding

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

af bevaringsværdige huse, af handel, restauration, forlystelser og kultur, som gør det område så enestående, ja, så er udvidelsesmulighederne dér begrænsede. Det er på den baggrund, man bl.a. skal se forslaget om de 500 etagemeter i Indre By. Det er også på den baggrund, der i sin tid blev planlagt et center på Fisketorvet lige syd for City, der som bekendt er under opførelse og forventes åbnet her i løbet af efteråret 2000. Og det er også derfor, vi har den sag, som vi har opført under punkt 8 på dagsordenen.

Ikke mere i første omgang. Jeg vil konstatere, om jeg overskredet taletiden, og trække det fra i en eventuel anden runde, og herefter give ordet til Jens Johansen.

Jens Johansen (F): Det her er så det brækjern, der skal til for at få etableret det regionale butikscener i Ørestaden. Det bærer det i høj grad præg af. Det bærer også præg af det, som Enhedslisten ved begyndelsen af mødet pegede på, nemlig manglende planovervejelser, i hvert fald ikke særlig synlige planovervejelser, omkring detailhandelen i kommunen.

I SF kan vi ikke tilslutte os dette forslag. Vi har nogle bemærkninger, som vi ønsker at sende ud i høring, og vi forventer os meget af de reaktioner, der måtte komme, både fra detailhandelen og fra vores bydele her i København.

Hvis vi tager udgangspunkt i en konkret bydel, hvor vi har strøggadelokalplaner, så kunne man se på området Vesterbro, hvor Istedgade fra Hovedbanegården og Vesterbrogade udpeges som de to centrale detailhandelsstrøg. Der er strøggadelokalplaner, som taler om publikumsorienterede erhverv, hvilket er et andet begreb end det detailhandelsbegreb, som her tages i brug.

Man kan også se effekten af den strøggadelokalplan, der gælder for Istedgade, på den inderste del af Istedgade, hvor detailhandelen stort set er forsvundet. Der er et par kiosker og så er der ellers pornoforretninger og så er der nogle bedemandsforretninger, eller rettere der er nogle hotelmorgenmadsrestauranter, som jo er publikumsorienterede erhverv, det vil sige, at publikum kommer inde fra i hotellerne og spiser så der. Det har der været et flertal for, men nu skal hotellernes restauranter altså lukkes op og omdannes til detailhandel.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Det er sådan jeg læser denne her plan. Det tror jeg faktisk er helt fejllæst. Jeg tror faktisk, at det forholder sig sådan med denne her plan, at den ikke har ret meget med virkeligheden at gøre i vores bydele og i vores kommune. I hvert fald har den, når man ser på planen for den bydel, Vesterbro, som jeg i min hverdag kender bedst, ikke meget med virkeligheden at gøre, med udviklingen i detailhandlen, sådan som den både har fundet sted og har været styret fra kommunens side. Så det virker som om det her forslag faktisk er ren metafysik.

Dog har forslaget nogle restriktioner og begrænsninger, som vi synes i et byområde med levende udvikling er nok så betænkelige. F.eks. ville det være svært for konkurrerende firmaer til de eksisterende supermarkeder eller butikskæder at etablere sig i bydelene, fordi de allerede er fastlåst på butiksstørrelsen her.

Hvis vi skal gå ud over den ene bydel, som jeg her har belyst, så vil vi sige, at omkring Indre Østerbro kan vi konstatere, at der er nogle fejl, som også viser, at det ikke har meget greb i virkeligheden. Det drejer sig om Kalkbrænderihavnsgade og Sundkrogsgade, hvor man kan spørge: Hvorfor godkende en dagligvareforretning i dette lokalcenter på 2.000 m²? Det er nærmest grotesk, da der næppe vil blive mange boliger i dette støjplagede og samspilsramte areal. De vil derimod komme til at ligge ude omkring Færgehavn Nord om 5-10 år, og så bør forretningerne selvfølgelig også ligge derude. Det virker planløst.

Der mangler plads til detailforretninger i tilknytning til det nye fisketorv i Nordhavnen, igen Indre Østerbro. Og så må vi sige, at der er en del diskussioner, der her er ligesom draget konklusioner på, som egentlig skal indgå i den næste kommuneplan, nemlig diskussionen om center i Vanløse, undskyld, Vanløse Bymidte.

Vi siger nej til de 15.000 m² der, det må i stedet indgå i diskussionen om 2001, og vi siger nej til de 15.000 i Valby, som også må indgå i diskussionen omkring kommuneplanen for 2001. Vi skal ikke have listet nogen af de her ting igennem nu. Vi har en kommuneplandebat, som skal gennemføres frem til vedtagelsen af en ny kommuneplan. Og vi siger nej til arealkrævende forretninger ved Torveporten og Grønttorvet. Det er en diskussion, som hører hjemme op til 2001. På samme måde nej til

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

forretninger på op til 5.000 m² i Vanløse og Valby under alle omstændigheder.

Så mange er stikordene i denne forbindelse. Vi har som sagt nogle bemærkninger, som vi ønsker udsendt i høringen omkring oplægget, der, og der vil jeg så slutte, hvor jeg begyndte, skal tjene som en løftestang til at få placeret det store regionalcenter i Ørestad City.

Mikkel Warming (Ø): Man må konstatere, at Ørestaden fylder meget i visse københavnske politikeres bevidsthed. Den fylder så meget, at man laver dette planlægningsarbejde, eller hvad man nu skal kalde det, så vi ender med en ramme, der vil tillade uhæmmet vækst i storcentre, store butikskæder, store butikker på bekostning af de nære, af de små forretninger.

Den grundlæggende forudsætning for alt det her kommuneplantillægssjov og -ballade er, at der i hovedstadsområdet er plads til at udbygge butiksarealet med 700.000 m². Det beskrives i forslaget til kommuneplantillæg, og København vil i øvrigt godt med det samme lægge sig ind på en meget stor bid af denne meget store lagkage.

De 700.000 m² må man jo have fundet et eller andet sted, og det har man også. Det finder man, hvis man går ned i det materiale, der hedder det fælles grundlag for detailhandelsplanlægningen i hovedstadsområdet, dateret 22. juni, som bilag 5 i det fremlagte, men ikke udleverede materiale.

Der kan vi i det, der hedder bilag 1, se, hvordan man har nået frem til de her 700.000 m² butiksareal, som der er plads til at udvide i hovedstadsområdet. Jo, for det første kan vi konstatere, at man har nogle ganske interessante, enorme spændvidder i forudsigelserne om, hvor meget omsætningen vil stige i diverse butikstyper. Det kan gå fra 5 til 9 mia. kr. i dagligvarehandelen og fra 5 til 10 mia. i udvalgsvarerhandelen.

Samtidig vurderer de mennesker, der har lavet disse analyser, at der er en kapacitetsreserve, altså en mulighed for de eksisterende butikker, dem vi har i forvejen, for at øge deres omsætning, på ca. 7 mia. for hvert vareområde. 7 mia. Men så er det, at man fjerner denne kapacitetsreserve med et pennestrøg. Man siger: »Instituttet skønner, med betydelig usikkerhed, at strukturudviklingen og en øget konkurrence vil opsuge

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

ovennævnte kapacitetsreserve.«

Altså det, man skønnede der var mulighed for, at de eksisterende butikker kunne øge deres omsætning med, skønner man med et pennestrøg, uden nogen som helst form for argumentation, at det kan de nok ikke alligevel. Så tager man bagefter den allermost optimistiske vurdering, man kan finde overhovedet, af omsætningsstigningen, den allermost optimistiske. Spændet mellem det, der er behov for, er fra 360.000 m² til 700.000. Pludselig, igen uden argumentation, vælger man 700.000 som ens grundlag for, at det er der nok plads til at udbygge butiksarealet med i hovedstadsområdet.

Det kaldes manipulation. Det kaldes et forkert og forvrænget grundlag at tage stilling på. Det kaldes, at man ikke har gjort sit arbejde godt nok. Det gælder også os som politikere, der først har opdaget det nu, det skal erkendes.

Vi vil derfor, også fordi vi stadig mener, at det mildest talt er på kanten af intentionerne i planloven, det man laver her, foreslå sagen tilbagevist til udvalgene, for det kan ikke være rigtigt, at et efter vores opfattelse forvrænget grundlag er det grundlag, man skal tage beslutning om detailhandelens fremtid på.

Jeg vil godt vende tilbage til det her med, om tingene er i overensstemmelse med planloven.

Overborgmesteren svarede aldrig på, og det kan jeg godt forstå, for der er ikke noget svar, ikke noget fornuftigt svar, efter min bedste overbevisning, hvordan det kan være, at man om halvdelen af bydelene i København i det her kommuneplantillæg kan sige, at her er der er nok plads til større butikker, det kan man i halvdelen, i den anden halvdel kan man ikke, uden samtidig at komme med nogle konkrete begrundelser for, hvorfor er det så i disse bydele, at der er plads til dem.

Medmindre det, som Jens Johansen har antydnet, er grebet ud af den blå luft, hentet ned fra himmelen eller helvede, eller hvor man nu har hentet de her tal og vurderinger fra, så må der ligge nogle planlægningsmæssige begrundelser, men de står der ikke. Og dermed er den efter min bedste overbevisning på kanten af planloven. Også derfor er det vigtigt for os at få sagen tilbagevist til udvalgene.

De fremskrivninger, man laver, som handler om det her meget store behov for

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

udbygning af butiksarealet, handler om året 2013. Men de udvidelser, man vil i gang med nu, Ørestads City Center osv., skal finde sted nu. Det vil øge den kapacitetsreserve, overkapacitet eller hvad man vil kalde det, der er i butikkerne, og det vil fremskynde butiksdøden voldsomt, er vores vurdering.

Man kan sige meget om de ting, der står om de enkelte bydele. Det vil jeg undlade, Jens Johansen har så glimrende beskrevet, hvad der er at sige om Vesterbro, og jeg er sikker på, at Jens Kjær vil sige noget om Valby. Men vi tør godt gætte på, hvem det er der vinder i det spil om detailhandelens fremtid, som forvaltningen og et politisk flertal nu åbenbart lægger op til. Det bliver de store på bekostning af de små. Det synes vi ikke om.

Vi er modstandere af denne her planlægning, og vi vil derfor selvfølgelig gerne have diverse bemærkninger med ud i offentlighedsfasen.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Det vil ske på samme måde som for SF's vedkommende og andre grupper eller medlemmer, der måtte ønske at få bemærkninger med ud i offentliggørelsesfasen.

Borgmester **Søren Pind**: Man kan jo ikke lade være med, om jeg så må sige lidt uden for manuskriptet, at undlade en bemærkning om, at denne her debat i meget høj grad har et aspekt som i tiden før Murens fald. Der er meget planøkonomi blandet ind i de argumenter, der fremføres her, og jeg vil godt fra begyndelsen af denne her diskussion sige, at det ikke er noget, Venstre sætter særlig højt. Vi tror sådan set i langt højere grad man kunne løse detailhandelens problemer ved at give frihed, ved ikke at regulere så langt ned i detaljen, ved ikke at blande sig så meget i, hvor folk egentlig kan få lejlighed og lyst og lov til handle.

Planloven bestemmer om, hvordan den offentlige regulering af detailhandelen skal foregå, tager sit udgangspunkt i ønsket om at undgå nye store butikskformer, centerdannelser placeret uden for byområder eller med beliggenheder, som alene kan nås med bil. Lovens bestemmelser sigter i stedet mod at fremme butiksplaceringer og

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

butiksmønstre, der understøtter de eksisterende byområder. Det kan man have utrolig mange holdninger til, men det, der i hvert fald er vigtigt for Venstre, er måden, hvorpå intentionerne udmøntes. Vi synes, det er diskutabelt, vi synes, det er bureaukratisk.

Vi er bekendt med, at meget af det er affødt af krav fra Miljø- og Energiministeriet på baggrund af lovgivning, men det er også vigtigt at sige her. Vi siger det i forslaget til nye kommuneplanmæssige detailhandelsretningslinier, som nu er fremlagt, og for så vidt også i den sag, vi skal drøfte som næste punkt på dagsordenen.

Man kan med god ret spørge sig selv, hvorfor vi skaber en millimeterregulering af småbutikker og fastlæggelse af detailhandelsarealer, der, når det kommer til stykket, ikke er tilstrækkeligt til at styre, hvor omsætningen placeres. Omsætningen og dermed oplandsstørrelsen afhænger i meget høj grad af indehaverens købmandsevner, hvilket enhver kan forvisse sig om ved blot at se på omsætningen i ensartede butikstyper.

På denne baggrund stiller Venstre sig tvivlende over for den unødvendige bureaukratisering af planlægningen og planadministrationen samt ikke mindst over for den overregulering af vilkårene for butikshandelen selv, som kommer til udtryk i det foreliggende forslag.

Vi vil således afvente høringen, inden vi tager endelig stilling til sagen.

Inger Marie Bruun-Vierø (B): Der står i det her forslag til tillæg til Københavns Kommuneplan, at vi skal sikre et fintmasket net af indkøbsmuligheder, og det skulle så være grunden til, at vi skal have et nyt center i Ørestad City på 70.000 m², at vi skal sikre et fintmasket net af indkøbsmuligheder.

Jeg skal lige minde om, at ude i Ørestad City bor der ingen borgere, og jeg har spurgt nogle af de der mennesker, der skal udvikle Ørestad City, og der er heller ikke planer endnu. Der er ikke eneste, der har meldt ind og sagt, at de vil bygge en bolig.

Det vil sige, at vi planlægger nu et indkøbscenter et sted, hvor der ikke bor nogen mennesker. Og hvem skal så handle der, når det ikke er for dem, der bor der? Ja, det skal jo bl.a. de københavnere, der i dag handler i City eller i brokvartererne, eller for den slags skyld de svenskere, der i dag handler i Malmø.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Så jeg synes ærlig talt ikke, at vi har en ret god sag her foran os. Det er i forvejen ikke let at drive detailhandel i Indre By, allerede i dag svigter omsætningen. Og vi ved også, at der er mange stormagasiner, der er lukket, der er kun et par stykker tilbage.

Man skulle tro, at når vi laver sådan en gang fatamorgana som det her og siger, at det hele kan bare leve, og det hele kan komme til at leve endnu bedre, end det lever i dag, så det fordi vi går ud fra, at vi alle sammen skal have udvidet vores forbrugsmuligheder helt ekstremt meget i de kommende år.

Det tvivler jeg meget på, at der bliver råd til. Jeg tror faktisk ikke vi får udvidet vores forbrugsmuligheder ret meget. Jeg tror, at der bliver en stor kamp om vores egne personlige og økonomiske ressourcer, bl.a. fordi vi formentlig vil kunne forvente et stigende skattetryk. Der skal i hvert fald gribes meget voldsomt ind i velfærdssamfundet, hvis vi skal have udvidet vores forbrugsmuligheder i de kommende år.

Så jeg kunne da godt tænke mig at få et bud på, hvorfor man tror, at vi alle sammen bliver så meget rigere, så der bliver behov for så mange flere indkøbsmuligheder. For det kan jo ikke være de der få turister trods alt, der lægger til ved Langelinie, vi regner med skal være dem, der så lægger pengene i København, og som kan bære, at vi gør det her.

Jeg vil meget hellere have, at Indre By trives, og at det er den, der kommer til at blomstre. Det er også den, der vil være en attraktion i forhold til turister, og ikke sådan et indkøbscenter, som de har alle mulige andre steder, og hvor vi også kan gå ud og se i udlandet, hvordan de har tømt City for indhold. Nogle indre byer i dag har kun knuste ruder og er barrikaderet med træ, hvor der tidligere var butikker. Det er jo ikke det, vi ønsker. Jeg synes simpelt hen, at vi er kommet temmelig langt ud.

Men nu skal sagen i høring, og der er jo god tid til at man får tænkt sig om, og jeg håber, at den lander dér, hvor det Radikale Venstre synes, den skal lande, og det er, at vi ikke lukker op for, at vi skal have så stort et center i Ørestad City, som det jo smart hedder.

Alene på grund af, at det her tillæg indeholder denne her bestemmelse, så vil det Radikale Venstre stemme imod tillægget.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Lars Hutters (L): Skal Københavns Borgerrepræsentation, som foreslået af Søren Pind fra Venstre, gå ind for det rene anarki på planlægningsområdet, hvor det er de stærke og de store, der ene og alene skal vinde det her? Skal den rene junglelov indføres, hvor man ødelægger de forskellige områder i lokalsamfundet, som bliver tømt for værdier?

Denne her sag er fantastisk vigtig, og denne her sag handler om, hvordan vi sikrer, at alle københavnere får mulighed for at handle de mest nødvendige varer i deres dagligdag.

Man kunne også stille sig det spørgsmål, hvorfor denne her sag skal hastes igennem Københavns Borgerrepræsentation uden at være ordentligt undersøgt, uden at være ordentligt vurderet og oven købet måske ulovligt i forhold til de cirkulærer og bestemmelser, der ligger omkring planlovgivningen. Hvorfor?

Altså når man ikke kender noget svar, kan vi kun sige, at det må alene dreje sig om, at der skal være et eller andet økonomisk, der skal gavne omkring Ørestaden. Det er en eller anden spekulation omkring Ørestaden, der skal hastes igennem.

Og hvorfor er det så så nødvendigt, at københavnernes rejser sig imod det her? Det er jo fordi som sagt man ødelægger indkøbsmulighederne ikke mindst for de svage, for de ældre, for dem, der vælger at sætte sundheden først og lade være med at drøne rundt i nogle store biler, og som lever op til det, som miljøministeren, planminister Svend Auken, har skrevet i sit cirkulære, at man skal satse på, at der er fornuftig gang- og cykelafstand til de almindelige dagligvarebutikker.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge Socialdemokratiets ordfører i denne her sag: Kender Socialdemokratiet den meget store indvending, der er kommet fra stort set alle, der repræsenterer detailhandelen? Det er de samvirkende købmænd, det er Håndværksrådet og det er Københavns vin- og tobakshandlere, det er Landsforeningen Radiobranchen, det er Landsforeningen af Danmarks detailforhandlere m.m. Alle advarer imod, at vi skal have butiksdød i København, at man ødelægger København som en by for almindelige mennesker at bo i, for det er det, det drejer sig om.

Det her er efter min opfattelse, efter SOL's opfattelse, en af de allerstørste sager, fordi det drejer sig om, hvordan København skal udvikle sig. Skal det være store motorveje og motorgader, hvor man farer rundt med store biler for at hente et eller andet

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

indkøb her og et indkøb dér? Eller skal det være en by, hvor der er kultur, hvor der er civilsamfund, hvor de ældre via hjemmehjælpen kan komme ned og få handlet i de lokale butikker? Det er det, det her drejer sig om. Det er da meget, meget større end en eller anden underlig kortsigtet profit af nogle, der skal have knaldet et eller andet i gang ude i Ørestaden.

Jeg synes, det er forargeligt, at det her bliver hastet igennem uden at det er ordentligt undersøgt, og jeg kræver, at Socialdemokraterne, som har stillet sig i spidsen med en overborgmester for denne her by, kommer frem og forklarer, hvorfor detailhandelen skal ødelægges, hvorfor de lokale butikker i lokalsamfundet skal ødelægges. Hvordan vil man sikre, at hjemmehjælpen, som man jo i forvejen har skåret ned på, kan fare rundt til de store supermarkeder og få købt ind til de ældre? Hvordan vil man sikre det? Er det undersøgt? Ja, mit spørgsmål er selvfølgelig retorisk, fordi vi ved alle sammen, at det ikke er undersøgt. Det får en række følgevirkninger for de syge og for de ældre og jeg ved ikke hvad.

Jeg synes, at Socialdemokratiet skulle følge vores forslag om at få sendt det her tilbage til udvalget og få det undersøgt ordentligt. Hvis, såfremt, ifald man stadig halsstarrigt ene alene på grund af profit ude ved Ørestaden vil have hastet det her igennem, så forlanger SOL naturligvis at få sin meget klare og skarpe holdning igennem i høringsmaterialet, hvor vi vil opfordre københavnernes til at vende sig imod disse vandaler, der vil ødelægge detailhandelen, vil ødelægge lokalsamfundet og vil fremme butiksdøden her i København.

Borgmester H. Thustrup Hansen: Min gruppe er opmærksom på, at der er et krav om, at kommunen skal have en detailhandelsplan, men vi vil afholde os fra at stemme, fordi vi synes, at tillægget er for specificeret. Mit partis udgangspunkt er liberalistisk på det økonomiske område.

Må jeg sige til Lars Hutters, at jeg synes bestemt ikke, at der er noget, der hastes igennem. Tværtimod synes jeg jo, at man er alt for specifik planøkonomisk på dette

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

område.

A. Benhaddou (D): Jeg vil bare tilkendegive, at CD stemmer for. Jeg kan ikke gå med til den hetz, der føres imod planen med det argument, at mange butikker vil lide døden. Den holder ikke. Vi har jo også oplevet samme diskussion omkring oprettelsen af Amagercentret. Hvad har vi i dag? Amagerbrogade, faktisk Danmarks længste småhandlendes gade. Så jeg tror ikke på den, og hvis man også tænker sig lidt om, så får vi altså en bro om kort tid, og derved får Amagerbrogade og alle de små butikker nye kunder.

Så jeg tror ikke på, at det center vil ødelægge handelen for de små erhvervsdrivende. Vi skal bare tænke 1-2 år frem, så er situationen en helt anden.

Preben Møller Hansen (P): Jeg synes, det er et svaghedstegn, når Borgmester Thustrup Hansen bliver skidebange, fordi Lars Hutters har været heroppe og sige en hel masse ting, som Lars Hutters mente var rigtige. Jeg har nu ikke samme opfattelse som Lars Hutters, for se, der sker jo noget, som han ikke er opmærksom på. Det skulle han ellers være.

Men der er jo overenskomstforhandlinger nu her til marts, og jeg går ud fra, at arbejderne i de respektive fagforeninger smider de fordrukne pampere ad helvede til, selv tager styringen og kræver 30 pct. i lønforhøjelse. Så snupper staten det halve, men så er det alligevel 15 pct. mere. Sikken en handel der kan blive i København. Hold da helt ferie, venner. Der er ingen grund til at være at bekymret hverken for den lille eller den store.

Men det, der står tilbage, som gjorde mig nervøs, var Lars, der sagde, at de store åd de små. Jamen jeg har jo en lille bitte restaurant, der hedder »Den Danske Kro«. Tænk, hvis Nimb snuppede kunderne. Jamen så skal jeg nøjes med en skide folkepension, og den kan du jo ikke leve af, det er der ingen, der kan.

Så det er altså skumle udsigter, men jeg tror nu på arbejderklassen, den skal nok vide at tage for sig af retterne, når først man har smidt hele det slæng af fordrukne pampere ad

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

helvede til og selv tager styringen og gør krav, for der er masser af penge i det her samfund. Prøv at se den tv-udsendelse om her kæmpevillaer, som deres firmaer køber, og som de så lejer sig ind i til ingen penge. De får 45.000 kr. i tilskud fra det offentlige pr. måned.

Så kom ikke og sig, vi ikke er et rigt samfund. Vi er et enormt rigt samfund. Det eneste, der mangler, er en slagkraftig arbejderbevægelse, der fratager de rige de penge, de har stjålet fra arbejderne.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Det var en ny dimension på sagen, og hvis en række af de ord, som Preben Møller Hansen brugte her, udgår i det skriftlige, vi har modtaget, så vil synspunktet gå med ud til høring.

Jens Kjær Christensen (Ø): Ja, det var et dejligt oplæg Preben Møller Hansen holdt. Jeg forstod blot ikke, hvad han egentlig mente om det forslag, vi har til behandling i øjeblikket. Men det glæder jeg mig til i anden runde at få en forklaring på.

Det er jo noget af en besynderlighed, at vi står med så vigtigt et dokument her for første gang i kommunens historie, og hvad skal man så opleve: Et socialdemokrati, hvor vi ikke ved, hvor mange mandater vi skal tælle, én fra Centrum-Demokraterne, som melder rent trut i hornet, det er fremragende, sådan opfatter jeg Benhaddous indlæg. Og så kommer de borgerlige repræsenteret ved De Konservative og Venstre, og begynder at fable om planøkonomi og siger, at de i øvrigt ikke rigtig går ind for det her, som man sender ud i offentlig høring.

Samtidig har SF, Enhedslisten, De Radikale og Lars Hutters klart markeret en skepsis og frygt for det, der er det egentlige indhold i det her kommuneplantillæg. Det er en meget besynderlig situation.

Hvad de borgerlige angår, fatter man jo ikke en brik. Her 10 år efter Murens fald kan vi jo næsten betegne det som fornuftens fald, at man virkelig vil turde overlade det bare til et hvilket som helst storcenter at få lov at skyde op som en paddehat, hvor end det måtte være i denne by. Lidt ræson må der vel være, lidt sammenhæng må der vel være

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

omkring, hvordan folk færdselsmæssigt når hen til disse store megacentre, trods alt.

Nå, når det er sagt, for det er jo ikke særlig seriøst, hvad der kommer fra de borgerlige, så må jeg sige, som Mikkel Warming var inde på, at det, der er grundlaget for vurderingen af, hvad der kan ske her i byen, ikke er særlig troværdigt, og det er det, der er problemet. Jeg er ganske sikker på, at de i alle byområder nu meget heftigt vil begynde at diskutere: Jamen hvad er det, man har lagt op her fra forsamlingens side?

Lad mig have lov til at tage udgangspunkt i Valby. Der vil man efter mange års slid og slæb nu have, at der skal kunne bygges et center, det er 15.000 m². Hvorfor det er 15.000 m², der er tale om, kan man ikke finde nogen fornuftig forklaring på. Valby Bydelsråd gør opmærksom på, at inden for det, der er vurderingen, ja så burde det tal i virkeligheden halveres. – Hvis Søren Pind vil holde sin bøtte, mens jeg snakker, så kan jeg prøve at huske det næste, jeg skal sige, tak.

Altså der er ingen argumenter for, hvorfor centeret skal have størrelsen på 15.000. Der er heller ikke nogen vurderinger af, hvad de fysiske konsekvenser vil blive i Valby. Sandsynligvis vil man som andre steder trække handel væk fra vejene, altså Toftegårds Allé og Valby Langgade, og ind i centeret. Og står vi med vejene der, og så bliver der grillbarer og kiosker tilbage. Var det det, vi ønskede? Nej, siger folk, vi vil også godt have et varieret handelsliv. Jamen så kan man se på tallene her, at der faktisk hvad dagligvarebutikker angår er næsten opfyldt kvote.

Folk, der bor i Valby, køber ind i Valby, når de handler dagligvarer. Hvorfor skal man så bygge en masse dagligvarebutikker, det vil sige altså det er jo nogle af de store? Hvorfor skal man have lov at overskride grænsen på 3.000 helt op til 5.000? Hvad er meningen? Der er selvfølgelig kun en eneste fornuftig forklaring, og det er, at man ikke tør gå imod grundbesiddernes interesser rundt omkring her i byen. Og nogle gange er man jo selv grundbesidder som eksemplet med Ørestaden.

Når det handler om de privatejede jorder, tør man ikke sige til de kapitalejere, der ejer jorderne, og som i mange år har haft forventning om, at de kunne tjene styrtende ved at bygge sådan nogle store betonklodser op: Ved I hvad, det har vi faktisk slet ikke brug for.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Hvad angår Ørestaden kan vi konstatere, at der ligger man, som man selv har redt, ved, at man selv planmæssigt for at få projektet til at hænge sammen jo bliver nødt til at skride til sådanne vanvittige ting som at lave et kæmpecenter et sted, hvor ingen bor, som skal baseres dybest set, i udgangspunktet, på biltrafik med de konsekvenser det giver. Der er ikke meget hoved og hale i det.

Hvis man så prøver at kigge på, hvad andre har sagt, især når vor kære overborgmester så gerne vil have her for nylig med den svenske tilsvarende i Malmø, at nu er den dansk-svenske forbindelse på banen med broens åbning næste år, så kan man bemærke, når man læser papirerne her, at der er et ganske betydeligt antal svenske kommuner, som mener, at det er helt ude i hampen, det vi er ved at beslutte her.

Og det er jo så interessant, at midt i alt ævlet om Øresundsregion, og nu samarbejder vi, så har vi et eksempel på, at nu er der nogle, der siger: Jamen hvad i alverden er det, I er i gang med at lave her? Det tyder i hvert fald på, at Kramer ikke rigtig har laver hjemmearbejdet ordentligt med at forklare de kære venner derovre, hvad den egentlige idé med de her centre og specielt Ørestadscenteret er.

Sandheden er, at truslen imod de mindre specialforretninger og det fintmaskede netværk af butikker ude i de enkelte bydele er det, som flertallet er i gang med at planlægge og har planlagt. Fisketorvet her ved Kalvebod Brygge er en trussel for de mindre forretninger ude i bydelene. Det er det, der er virkeligheden. Altså man skal være noget af en idiot for at påstå, at folk skulle komme fra Holbæk til Fisketorvet for at købe ind. Så spændende bliver det altså ikke.

Der bliver taget handel derfra, lige vel omkring Ørestadscenteret, lige vel Vanløsecenteret, lige vel Valby Centeret. De kommer til at tage det fra noget, fordi volumenet vokser i en grad, som Inger Marie Bruun-Vierø var inde på, der samfundsmæssigt i øvrigt overhovedet slet ikke er belæg for. At vi pludselig i de kommende, hvad bliver det, 13 år skulle få en så voldsom udvidelse af købekraften, er næppe noget, der hænger sammen med de almindelige fremskrivninger af, hvordan man kan forestille sig, at vores samfund i denne her komplicerede verden faktisk skal udvikle sig. Og der er slet ingen diskussion her om omfordeling, det er så en helt anden sag.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Som Mikkel Warming har været inde på, vi afleverer selvfølgelig vores uforbeholdne mening om, hvor tåbeligt det her er.

Lars Rimfalk Jensen (B): Selv om et, som det tegner til, måske lille flertal her i Borgerrepræsentationen skulle vedtage tillæg for detailhandelen og dermed bestemme, hvor vores butikker fremover skal ligge, så skal vi ikke tro, at det også betyder, at vi fortsat har dagligvarebutikker i de udvalgte områder. Der er ikke nogen, der siger, at vi kan bestemme, at der skal ligge butikker. Butikker vil kun ligge der, hvis der er folk handler. Kun hvis vi sætter os imod centerbyggerier, kan vi være med til at skabe grobund for de små detailhandlende.

Benhaddou – som åbenbart har forladt salen, da han har fortalt os, hvad CD mener – nævnte, at Amagerbrogade og Amagercenteret sagtens ville kunne leve, selv om man laver et Citycenter i Ørestad. Så vil jeg sige, at forskellen på Amagerbrogade og Amagercenteret er, at der er boliger. Det vil sige, at der er nærhed, det er folk, der kan nå det inden for gangafstand.

Vi kan ikke lovgive os til, hvor butikkerne ønsker at ligge, men vi kan være med til at give gode muligheder for de små dagligvarebutikker. Det er vigtigt, i hvert fald for Det Radikale Venstre, at fru Nielsen oppe på 4. sal har tæt ved en dagligindkøb. Det skal ikke være sådan, at hun skal til at transportere sig med bil og ting og sager for at kunne slæbe sine ting. Hun skal heller ikke have behov for, at der skal være en times transport for at kunne handle sine dagligvarer.

Derfor vil vi ikke være med til, at vi skaber dårlige muligheder for de små nærbutikker. Det skal være sådan, at folk har tæt ved deres indkøbsmuligheder, og det skal være sådan, at alle, uanset hvor god man er, om man har bil eller om man ikke har bil, hvor godt gående man er, har mulighed for at handle lokalt.

Akkurat som Enhedslisten vil Det Radikale Venstre også gerne have et materiale med ud i den høring, der nu skal være, og det vil selvfølgelig tilgå.

Mikkel Warming (Ø): Inger Marie Bruun-Vierø stillede et umådelig relevant

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

spørgsmål, nemlig: Hvor kommer hele denne forbrugsfest fra? Preben Møller Hansen svarede så delvist. Men de folk, som står bag denne fantasi, dette mareridt af et detailhandelsrammekommuneplantillæg, svarer ikke, og det tror da pokker, for alt det her har man jo grebet ud af luften med et eneste formål, nemlig at man skal kunne argumentere for, at der skal være plads til et kæmpe butikscenter i Ørestaden med alle de trafikale konsekvenser, det nu har, med alle de konsekvenser i forhold til butiksdød, det nu har. Den mere detaljerede diskussion om det må vente til næste punkt på dagsordenen.

Men det tror da pokker, at man har så travlt med at banke det igennem, hvad jeg er enig med Lars Hutters i at man gør. Fordi når man nu oplever, at hjørnестenen i Ørestaden smuldrer, som der står i Børsen i dag, at det her TK Development, som skal stå for dette herlige center og deres biografer m.v., har frasagt sig 2/3 af deres option, så er det ikke så mærkeligt, at intet middel skal skyes af Ørestadens bagmænd og -kvinder for at få det her banket op, så der er et eller andet, der kan holde sammen på fantasifosteret på Amager Fælled. Det tror jeg er grunden til, at Inger Marie Bruun-Vierø ikke får svar på sit meget relevante spørgsmål.

Men jeg kunne godt ønske mig, at de socialdemokrater, som er så begejstrede for det i modsætning til stort set alle andre, CD undtaget, faktisk gik op og forsvarede det og kom med bemærkninger om, hvorfor de synes, det er så godt, hvorfor de synes, det er så godt, at man skal kunne udvide med 15.000 m² butiksareal i Valby, kom op og forsvarede og forklarede, hvad det er, de synes er så godt i, at man tager de mest optimistiske skøn og baserer alting på det, frem for at tage en måske mere realistisk vurdering af tingene. Kom op og forklarede, forsvarede, hvorfor man, når man laver grundlaget for den samlede udvidelse af butiksarealet i Københavnsområdet, hovedstadsområdet, med et skøn fjerner alt, hvad der handler om kapacitetsreserven, de eksisterende butikkers mulighed for at øge omsætningen. Det fjernes med et pennestrøg uden argumenter.

Det kunne være rart, om det parti, der om noget står bag dette her, Socialdemokratiet, snart kom lidt banen i denne her debat.

Lars Hutters (L): Jeg må faktisk sige, at jeg er lidt overrasket over, at ikke mindst

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Den Socialdemokratiske Gruppe insisterede på, at vi skulle behandle denne her sag i aften i Borgerrepræsentationen. Og hvor mange socialdemokrater ... ja, nu kommer en til herind, og der kommer et par stykker til. Jamen så kan det måske være, at vi kan få at vide, hvis Socialdemokraterne overhovedet er forberedt på at svare på de spørgsmål. Når Socialdemokraterne ønsker, at denne her sag skal være på dagsordenen i aften, så forventer vi i Borgerrepræsentationen og borgerne, som har mulighed for overvære debatten, at vi får svar på de spørgsmål, som vi stiller.

Hvorfor skal denne her sag, som jo er ganske klart i strid med de retningslinier, som i øvrigt en socialdemokratisk miljøminister har givet, hastes igennem? Hvorfor kan Inger Marie Bruun-Vierø og vi andre ikke få svar på, hvor man egentlig forventer, at man skal sikre ved en fantastisk omsætningsstigning i detailhandelen, at man redder de lokale butikker? Hvor skal det komme fra?

Og ikke mindst det spørgsmål, som jeg stillede, og som jeg forventede, at den socialdemokratiske ordfører gav svar på: Er det af hensyn til Ørestaden? Er det af hensyn til, at hele ørestadstanken er i en kæmpe krise, efter at TK Development har trukket sig ud af en meget stor del af området? Er det måske oven i købet de pågældende businessfolk, der forud for i aften har stillet en eller anden form for ultimatum til Socialdemokratiet, at nu skal det her igennem, ellers vil man ikke fortsat investere ude i Ørestaden?

Jeg synes, at vi, der er blevet pisket til at behandle sagen i aften i Borgerrepræsentationen, seriøst kan forvente svar på de her ting. For hvis ikke vi kan det, så har jeg da kun en eneste konklusion, og det er, at der er uendelig meget skjult i denne her sag, og det vil ikke klæde Socialdemokratiet, og det vil ikke klæde hele den udvikling, der kommer. Socialdemokratiet skal være klar over, at ikke alene har de oppositionen imod sig herinde i Borgerrepræsentationen. De har utrolig mange ude i lokalsamfundet imod sig. Og de har i denne her sag store dele af detailhandelen og butikkerne i København.

Jeg kan godt forstå, at en Thustrup Hansen, som normalt praler af at være allieret med detailhandelen, ikke skal have klinket noget i det her, men melder pas og »vi sidder

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

stille«, og »vi gør ikke noget«.

Hvis ikke vi får svar på det her, så kan jeg godt give en prognose til Socialdemokratiet, og det er, at Socialdemokratiet får læsterlig med politisk høvl i denne her sag. Fordi er der noget, københavnere kræver omkring deres hverdag, så er det, at det er sikret, at man kan få lov til i et moderne civilsamfund, i modsætning til den planøkonomi, som Søren Pind åbenbart mere eller mindre tilslutter sig, og som vi har oplevet ovre i Østeuropa, hvor man ikke kan komme til butikkerne. Vi andre kræver, at der er et civilsamfund, hvor vi får lov til at handle.

Og hvis ikke vi får svar på det her, så opdager københavnere, og så er det i hvert fald helt klart efter debatten i aften, hvem der egentlig fører an i det her, og hvor man bør placere det politiske ansvar. Det er Socialdemokratiet.

Lad os så få nogle svar på de spørgsmål, vi har stillet.

Preben Bille-Brahe (V): Som medlem af Erhvervsrådet vil jeg godt have lov at komme med nogle kommentarer.

Jeg synes, det er lige groft nok, at man skal høre fra Lars Hutters og fra venstrefløjens anklage mod Jens Kramer Mikkelsen og Socialdemokratiet og de øvrige, der stemmer for her, om at man vil lukke detailhandelen i København.

Jens Kjær Christensen sagde: 10 år efter Murens fald. Jamen 10 år efter Murens fald er erfaringerne, at alt for detaljeret planlægning dræber det personlige initiativ. I dette konkrete tilfælde risikerer vi, at butikker kommer til at stå tomme, fordi regulering forhindrer en positiv, forretningsmæssig udnyttelse, markedet hindres i at tilpasse sig. Den nødvendige fleksibilitet forsvinder simpelt hen. Venstrefløjens har en pladderromantisk opfattelse af detailhandelen. Man tror, at man ved planlægning og regulering kan fastholde det samfund, Morten Korch engang beskrev, men det kan man ikke.

Jeg vil godt have lov til at gøre Lars Hutters og Enhedslisten opmærksom på, at butiksdøden kommer, fordi kunderne vælger at handle i andre butikker. Kunderne vælger storcentre, for her kan de parkere. De kan gå i fred og ro i ly for regn og blæst, og der er

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

lys, så man kan se varerne, og samtidig er der et stort udvalg til rådighed.

Flere gange har Amagerbrogade været nævnt, og det er da rigtigt, at der er udmærket handel på Amagerbrogade, men prøv så at gå ind i Amagercenteret og se, for dér er nemlig handel. Butikkerne på Amagerbrogade er halvtomme i forhold til, hvordan der ser ud i Amagercenteret, og hvorfor det? Jamen det er de fordi folk kan køre lige ind fra gaden, så kan de køre op på 1. sal i Amagercenteret, så kan de stå ud og så kan de gå rundt der og handle.

Og det er jo ikke ligegyldigt, om der er parkeringspladser, om det er nemt at komme ud med varerne til bilen, for har man været inde og købe et fjernsyn f.eks., så er det altså ikke sådan et man tager ud, og så går man 200 meter, og så står man og venter på bussen. Det lader sig simpelt hen ikke gøre. Parkeringsplader er en vigtig del af det.

Man kan ikke anklage politikerne og Københavns Kommune for at det er dem, der lukker detailhandelen. Det er jo forbrugerne selv, der vælger at handle ind de steder. Tænk på jer selv, når I går ud og handler julegaver nu her om lidt. Jamen hvor mange af jeres julegaver køber I i Magasin, hvor mange køber I i Illum, hvor mange køber I i Netto? Går I selv ned og handler hos de små handlende? Gør I det? ... *(Tilråb: Ja)*. Det tror jeg ikke at I gør.

Når nu Venstre her har kritiseret det forslag, der er lagt frem, så er det jo egentlig ikke en kritik af det store arbejde, kommunens embedsmænd har lavet, og sådan set heller ikke af overborgmesteren. Næh, det er planloven. Det er jo planloven, der siger, at det, der er lavet her, skal være så detaljeret. Der er det bare vi siger: Jamen den nødvendige fleksibilitet mister vi. Det er vigtigt, at samfundet kan forandre sig.

Og man kan så også spørge: Jamen er det muligt at styre udviklingen, sådan som Lars Hutters gerne vil have det? Det tror jeg ikke. Jeg tror, at man skal opfatte udviklingen som et hav, og så bliver vi nødt til som den dygtige styrmand at undgå søens værste bølger. Jeg tror, at udviklingen er stærkere, end vi som politikere kan beslutte. Vi bliver nødt til at tilpasse os udviklingen, vi kan ikke diktere udviklingen, hvor den skal gå hen. Vi kan måske påvirke den en lille smule, men sådan at beskrive, at vi vil have samfundet anno 1950 bevaret, kan man altså ikke.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

(Kort bemærkning).

Mikkel Warming (Ø): Jeg vil blot bede Venstres liberale, religiøse ordfører om at læse på sagen, bilagsdelen til forslag til tillæg til Københavns Kommuneplan 1997 for et regionalt detailhandelscenter, bilag 3, side 12 og 13, hvor man direkte kan se, at opførelsen af et center i Ørestaden vil forøge butiksdødeligheden i år 2003.

Inger Marie Bruun-Vierø (B): Jamen jeg kommer faktisk op for at takke Bille-Brahe, fordi her fik vi jo alle argumenterne for, at vi ikke skal have det nye center. Det blev sagt meget klart og tydeligt, at kunderne vælger jo storcenteret, fordi dertil kan man køre i bil, og der kan man købe det hele, og man kan gå og have tag over hovedet.

Det er jo da det man ved vil ske, og det er det, vi ikke ønsker fra radikal side, for vi ønsker at påvirke udviklingen derhen, at vi stadig væk har en Indre By med noget liv, at vi stadig væk har nogle brokvarterer med et handelsliv. Og det kan vi jo lige så vel strategisk sørge for kan ske, bl.a. ved at sørge for, at Indre By fungerer på en mere hensigtsmæssig måde, også i forhold til detailhandelen, end den gør i dag. Det er i hvert fald en sag, Det Radikale Venstre er meget optaget af.

Og vi regner heller ikke med, at alle folk ønsker at købe fjernsyn på cykel. Det hører jo med, hvis vi vil have et velfungerende City, at folk kan komme til og fra, også dem, der har andre befordringsmidler end cykel. Så det vil jeg da medgive.

Men jeg synes faktisk, at vi virkelig fik præsenteret argumentationen for, hvorfor vi ikke skal have det Citycenter. Og ikke nok med, at vi gerne vil have et detailhandelsliv i Indre By. Vi vil også gerne have, at det er muligt for de mennesker, der ikke kan flytte sig ud til et storcenter, stadig væk at gå hen og handle i nærheden.

Det er et mindst lige så vigtigt argument, fordi det, der jo sker, er, ligesom det er sket på landet, at de butikker, der ikke kan leve, jamen de dør jo, og det vil sige, at de mennesker, som er afhængige af dagligvareforretninger i nærområdet, har ingen steder at gå hen, de bliver tabt. Så der er da også den indgangsvinkel, som hører med, når vi står og diskuterer sådan et storcenter.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Og hvis man kører rundt i udlandet, så kan man jo, som jeg nævnte i min første tale, se, at nogle af storbyerne faktisk er blevet tømt for butikshandel.

Jeg synes virkelig, at vi må tænke os meget grundigt om og prøve at tænke 10 år frem: Er det sådan et København, vi vil have, et København, der er fuldstændig dødt både om dagen og om aftenen? Det kan jeg slet ikke forestille mig, at der er nogen af os, der ønsker, hvis vi rigtig tænker os om.

Og så synes jeg også, at jeg endnu en gang vil gøre opmærksom på: Hvor meget har vi til privatforbrug, og hvor meget vil vi få til privatforbrug inden for de kommende 10 år? Fordi det hører med, når vi ser på hele denne her sag.

(Kort bemærkning).

Preben Bille-Brahe (V): Jeg har stor sympati for det, Inger Marie Bruun-Vierø siger her, men sagen er jo bare, at vi har tabt i detailhandelskonkurrencen, og det er fordi folk vælger storcenteret, og hvis vi ikke bygger dem selv, jamen så kører folk jo bare til Københavns Amt og handler ind dér. Det er jo derfor vi har tabt markedsandele i detailhandelskonkurrencen. Hvis vi ikke bygger dem selv, så kører de jo bare uden for kommunen.

Og altså Indre By, jamen den er jo allerede død. Hvem er det, som handler ind i Indre By? Det er studerende, og det er turister, fordi de mennesker, som er kommet op i den alder, hvor man har en indkomst eller arbejde og en bil, jamen de kører til storcentre. Gå ned ad Strøget og kig. Hvad er det for nogle butikker, der er? Det er jeansbutikker, og det er cafeer. Det er alt sådan noget, der henvender sig til unge mennesker. Det er ikke til sådan nogle som dig og mig, som er oppe i den alder, hvor man har arbejde og bil.

Lars Engberg (A): Vi er i Socialdemokratiet af den opfattelse, at dette forslag bør sendes i høring. Vi har ikke meget forståelse for, at der er nogle partier herinde, der åbenbart mener, at dette forslag ikke skal sendes ud, sådan at befolkningen kan blive hørt og ytre sig i denne her forbindelse.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Vi er meget enige i i Socialdemokratiet, at dette område med detailhandelen trænger til en regulering. Det er det, der ligger i forslaget. Det er nødvendigt at have overgrænser for de enkelte butikkers arealer. Det er nødvendigt at have en fordeling, i hvert fald en vis fordeling, mellem bydele, og ikke mindst er det vigtigt at have en fordeling af detailhandelskvadratmeterne mellem de butikker, der er i Indre By, og de butikker, der er i andre dele af byen og i storcentre, ikke mindst for at bevare butikslivet i Indre By.

Og det forslag her indeholder en lang række positive ting, som regulerer detailhandelen på en fornuftig måde, og derfor mener vi, at forslaget er godt, og også at det skal til høring. Det er klart, at man kan være uenig mellem partierne om størrelsen af de enkelte butikker, men jeg mener ikke, at man kan være uenig i, at vi skal og bære have et plangrundlag, som regulerer detailhandelen, så derfor mener vi, at det skal i høring.

Jeg mener ikke, at det har nogen mening at tale om, at dette forslag bliver hastet igennem, når det, vi beslutter i aften, jo ikke er en detailhandelsstrukturplan, men er et forslag om at sende planen til høring, og så oven i købet en lang høringsperiode på ikke mindre end 12 uger.

Det kan godt være, eller det tror jeg ikke det er, men der er nogle, der har sagt, at noget af det, der foreslås her, er i strid med miljøministerens afgørelser. Dertil vil jeg for det første sige, at det er nu meget tvivlsomt, om de afgørelser, der hidtil er truffet af Miljøministeriet, kan sammenlignes med de ting, der foreslås i denne plan, men det er da under alle omstændigheder, selv om galt skulle være, ikke noget, der gør vores forslag ulovlige. Og derfor må man forholde sig til indholdet af det, der foreslås her.

Og så vil jeg godt sige til dem, der er bekymrede over, om nu de her mange kvadratmeter, ikke mindst storcentrene, kan overleve, om der er købere til dem, og købekraftens udvikling og jeg ved ikke, hvad folk har været inde på, at jeg faktisk er ret overbevist om, at erhvervslivet ikke agter at investere så mange millioner, for ikke at sige milliarder af kroner i det her, hvis ikke det foregår efter grundige overvejelser og undersøgelser, og hvis ikke de tror på, at det selvfølgelig kan lade sig gøre og kan betale sig. Jeg har faktisk meget tillid til, at erhvervslivet ikke bare kaster måske milliarder af kroner ud uden at have en ret sikker fornemmelse af, at det også løber rundt.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Men det korte af det lange er, at vi mener, at det her skal i høring, og det er det, vi stemmer om i dag.

Borgmester **H. Thustrup Hansen**: Som det vil fremgå ved behandlingen af næste sag på dagsordenen, er Den Konservative Gruppe meget indstillet af få et Ørestad City Center med de planlagte 70.000 m². Vi er også opmærksomme på, at det er en nødvendig betingelse, at vi forinden har en plan for detailhandlens udvikling i hele kommunen, og derfor er vi indstillet på at stemme for de 2 »at«'er, der ligger i indstillingen.

Bekymringen gik på den specificering, der skete i Økonomiudvalget ved 2 tilføjelser. Og det kan klares, hvis vi får en tilføjelse i forbindelse med høringsfasen, som går på, at Venstres og Den Konservative Gruppe ønsker at udtale i forbindelse med forslag til tillæg til København Kommuneplan 1997 for regulering af detailhandelen, at partierne ikke umiddelbart kan støtte den stærke regulering af detailhandelen, som tillægget lægger op til. Efter høringens afslutning vil partierne tage endelig stilling.

Dette for at præcisere, at vi vil gerne høre høringen, så vi får en detailhandelsplan, som bl.a. muliggør, at vi får bygget Ørestad City Center, men at vi synes måske nok, at man er gået lidt for meget i detaljen i forbindelse med det tillæg, der er udarbejdet.

Lars Hutters (L): Jeg har jo 2 gange tidligere i aften efterlyst, bl.a. fra den socialdemokratiske ordfører, hvorfor denne her plan skal igennem i aften i Borgerrepræsentationen. Det har jeg ikke fået svar på, men Hans Thustrup Hansen fra De Konservative var så venlig indirekte at nævne, at da man åbenbart har en aftale med Socialdemokratiet om, at der *skal* etableres et Ørestadscenter, så er det baggrunden for, at denne her plan skal igennem.

Jeg spurgte også tidligere Søren Pind fra Venstre, om han var så stærkt imod regulering af civilsamfundet, så man gik ind for anarki og det rene jungle, hvor kun de stærkeste skulle overleve. Det fik jeg sandelig svar på fra Preben Bille-Brahe fra Venstre, at det gjorde man. Man ser helst, at der overhovedet ikke er nogen som helst regulering i denne her sag. Og det er jo meget interessant at høre det fra Venstre og indirekte fra

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

borgmester Søren Pind, som jo faktisk er borgmester på planområdet. Det synes jeg er ovenud interessant at høre.

Jeg skal bare gøre opmærksom på, at Folketinget, som det er optrykt i bilaget, i maj 1997 præciserer, at man er forpligtet til have en planlægning, som fremmer et varieret butiksudbud, også i de enkelte bydele i de store byer som København, at planlægningen skal sikre, at arealer til butiksformål udlægges, hvor der er god kollektiv tilgængelighed for alle trafikanter – så kommer det interessante – især den gående, cyklende og kollektive trafik. Og endelig, at planlægningen skal fremme en samfundsmæssigt – en samfundsmæssigt, hr. Søren Pind – bæredygtig detailhandelsstruktur, hvor transportafstandene i forbindelse med indkøb er begrænsede.

Det er en folketingsbeslutning. Jeg går ud fra, at planborgmester Søren Pind er efterrettelig også i debatterne i Borgerrepræsentationen, at man retter sig efter, hvad der er vedtaget i Folketinget. Ellers vil jeg gerne bede om, at Søren Pind og Venstre uddyber, hvorfor det ikke skal være på den måde.

Det, det lægger op til, der er jeg helt enig i det, som det tidligere blev fremhævet af Mikkel Warming fra Enhedslisten, er, at det er grænsende til, for ikke at sige direkte ulovligt imod det, der er vedtaget i Folketinget.

Jens Kjær Christensen (Ø): Ja, det var dejligt, at Lars Engberg kom på talerstolen; så blev der ligesom luftet lidt ud. Så hørte vi endelig en spæd socialdemokratisk røst, der dog ikke havde meget andet at byde på, end at nu sender vi noget ud til befolkningen, og så kan man diskutere det, og det er jo meget demokratisk. Og så kan vi jo senere tage stilling til i øvrigt, ja både papirerne, og så hvad befolkningen har sagt.

Sikke en gang sludder og sladder. Vi kender jo godt Socialdemokraterne, også herindefra. Det er jo ikke på den måde, man regerer. Det her man sender ud, er jo i hovedsagen det, man vil ende med at beslutte. Sådan er det.

Man skal få en folkestorm over sig, før man overhovedet vil overveje at ændre noget i denne her planlægning omkring detailbutikkerne. Så det er selvfølgelig noget pjat at påstå, at man skal sende noget ud, man eventuelt ikke var enig i. Når man sender noget

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

ud, er det fordi man mener, at det er et rimelig godt forslag. Ellers skal man da ikke pine befolkningen og medierne med at tage stilling til noget, som ingen kan lide og heller ikke man selv kan lide. Det er jo vrøvl og sludder. Selvfølgelig kan Socialdemokraterne godt lide indholdet her, det er sandheden.

Til de borgerlige vil jeg sige: I skuffer mig. Thustrup Hansen og Søren Pind: I har det i munden, men altså når det kommer til handling: I kan ingenting. Det synes jeg på den anden side politisk er meget tilfredsstillende, og det er noget, vi kan drage fordel af i mange situationer herinde i Borgerrepræsentationen.

Men det ville jo dog klæde folk, at når de kommer op og påstår, at de er imod den eksisterende lovgivning, dette tillægs formål er at opfylde en eksisterende lovgivning, det er man imod, man er imod indholdet, man vil ikke have regulering, og alligevel må man jo åbenbart støtte indholdet; ellers kan man ikke sandrueligt sende det her ud i offentlig høring, så skal man stemme det ned og sige: Vi, de borgerlige i Københavns Kommune, ønsker ingen regulering af handelsliv. Så enkelt er det. Det andet er ren skabssocialdemokratisk politik, når det kommer til stykket. Men tak for klarheden, Hans Thustrup Hansen.

Jens Johansen (F): Jeg synes, at debatten er ved at blive lidt vel interessant, fordi her står vi så, et flertal, som egentlig ikke synes, at denne her plan er værd at vedtage, fordi den med forskellig argumentation fra parti til parti opfattes som for snærende og for regulerende og for meget ude af trit med virkeligheden. Og også på en sådan måde, at den tager stilling til problemstillinger, som vi faktisk skal drøfte fremover.

Der er altså et flertal, som ikke endeligt kan vedtage denne her plan. Så spørger jeg egentlig mig selv, om kommunen er tjent med, at et oplæg, en redegørelse sendes ud til høring, som der ikke engang er et kommunalpolitisk flertal bag. Sådan kan vi jo ikke styre Københavns Kommune. Altså vi har jo set andre planer, som pludselig kom dumpende ned fra himlen, som heller ikke havde et flertal, og hvad det så har skabt af problemer. Og det her vil altså også skabe problemer, fordi der ikke er et flertal, sådan som jeg hører det i dag.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Derfor vil jeg stille forslag om, at forslaget tilbagesendes til Økonomiudvalget med henblik på, at et nyt oplæg udarbejdes, og det er naturligvis et oplæg, som så må have det nødvendige flertal bag sig. Man kan ikke behandle borgerne i en høring på anden måde.

Lars Rimfalk Jensen (B): Jens Johansen snakker om flertal, og der kan jo skabes mange former for flertal, så derfor kunne man jo sådan set i denne her sag godt efterlyse Dansk Folkepartis holdning. Er Peter Skaarup, der er medlem af Ørestadsselskabet, pålagt mundkurv i denne sag? Eller er der tale om, at Dansk Folkeparti igen skal være Socialdemokratiets redningsplanke i en sag? Det ville være spændende at høre, om Dansk Folkeparti er for storcenter og bilister eller for ældre, svagelige borgere med behov for nærbutikker.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Ikke flere har begæret ordet, forhandlingerne er færdige. Jeg tror, borgmester Thustrup Hansen endda har fået inspiration til en eventuel erindringsbog, titelmæssigt i hvert fald.

For stemte 17, F 7, Ø 7, 2 fra B og en fra L.
Og imod stemte 33, A 17, O 5, V 6, C 3, P 1, D 1.

For stemte 33, A 17, O 5, V 6, C 3, P 1, D 1.
Imod stemte 15, 7 fra F, 7 fra Ø og en fra L.

8) 455/99. Indstilling om forslag til tillæg til Kommuneplan 1997 med bl.a. VVM-redegørelse for et regionalt detailhandelscenter, samt om forslag til lokalplan for et område i Ørestad ("Ørestad City Center") med henblik på offentliggørelse, samt at der i forbindelse hermed fastsættes en indsigelsesfrist på 12 uger.

(Økonomiudvalget og Bygge- og Teknikudvalget)

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Som jeg nævnte i forbindelse med detailhandelsplanen, har vi i København efter min opfattelse behov for at styrke det regionale aspekt i vores detailhandel, og det er jo med det formål, at vi siden Kommuneplan 1993 har haft en reservation til et nyt detailhandelscenter, til et nyt regionalt center.

Det er denne reservation til et regionalt butikscenter, som nu foreslås konkretiseret, lidt mindre end oprindeligt tænkt, men til 70.000 etagemeter, til butikksformål, lokaliseret sammen med biograf, restaurant, hotel m.v., sådan at der kan samles et samlet centermiljø, der sammen med City kan understøtte og styrke byens rolle som overordnet detailhandelscenter i regionen, både i hovedstadsregionen og i Øresundsregionen.

Hvis vi sammenligner med de andre regionale centre, som f.eks. City 2 i Høje Tåstrup og Lyngby Bymidte, de to største regionale centre i det øvrige hovedstadsområde, ja, så rummer de henholdsvis godt 80.000 etagemeter og ca. 100.000 etagemeter bruttoareal til butikksformål, og de tilgrænsende, det såkaldte IKEA-center i Tåstrup og det i Jægersborg, ja, de rummer ca. 50.000 etagemeter og ca. 30.000 etagemeter bruttoareal. Så størrelsesmæssigt adskiller centret i Ørestad City sig ikke fra de øvrige regionale centre, men som sagt er tanken, at det skal gøre det på butikkernes kvalitet.

Jeg synes også, det værd at bemærke, at ingen af de øvrige regionale centre, bortset fra City, har en så god kollektiv trafikbetjening, som centeret får med metroen, med regionaltoget og med øresundstog. Så sandsynligheden for, at kunder benytter kollektiv trafik, er derfor relativt stor.

I Helsingfors, hvor man netop har åbnet et tilsvarende center, kommer op imod halvdelen, 46 pct., af kunderne med kollektiv transport. Og selv om det ikke er den procent nødvendigvis, der bliver ramt med kundeandelen i dette center, ja, så ligger centeret også godt i forhold til folk, der kommer i egen bil, fordi størstedelen af trafikken vil gå uden om de tætte byområder. Man kan efter min opfattelse, hvis man skal etablere det, ikke finde et bedre sted at placere et større center.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Planlægning for detailhandel er i øvrigt noget, der er i gang over hele landet under stor bevågenhed fra Miljø- og Energiministeriet, og der skal vi være forberedt på, naturligvis, at der skal man igennem en række drøftelser med ministeriet om sagen i løbet af offentliggørelsesperioden, som vi også er inde på omkring den mere formelle betragtning, som Mikkel Warming var inde på tidligere, før vi som sagt kan få centeret op til endelig behandling i Borgerrepræsentationen.

For så vidt angår lokalplanforslaget for Ørestad City vil jeg bare sige, at jeg er klar over, at der naturligvis i forslaget er elementer, der diskuteres, vil blive diskuteret. Det drejer sig bl.a. om byggeriets tæthed, det drejer sig om højde ud mod kolonihaver øst for Ørestad, det drejer sig om de skyggevirkninger, bygninger vil give, herunder specielt det højhus, som forslaget giver mulighed for at opføre i lokalplanområdet syd for Øresundsforbindelsen.

Jeg synes, vi skal se nærmere på de forhold i forbindelse med behandlingen af forslaget efter offentliggørelsesperioden. Jeg er enig i, at vi skal gøre, hvad vi kan, for at reducere generne i haveområdet, og derfor bør vi kigge nærmere på mulighederne for at reducere byggeriets højde mod øst, så vi undgår langvarige skygger i haverne.

Det er i den sammenhæng nok mere den generelle bygningshøjde på 6 etager mod øst, der giver problemer, end det er højhuset syd for Øresundsforbindelsen, hvor skyggen på grund af husets slanke form passerer hurtigt hen over de enkelte grunde. Jeg er dog villig til også at se nærmere på højden af højhuset.

Jeg vil godt gøre opmærksom på, at spørgsmålet også hænger sammen med de forslag til kommuneplantillæg og lokalplan for Ørestad City Nord, Ferring-projektet, som det jo hedder, hvor den offentlige høring lige er afsluttet, og som skal behandles i udvalgene og i Borgerrepræsentationen i december og januar måned. Der indgår også et højhus i det forslag, nemlig Henning Larsens Ferring-projekt lige nord for Øresundsforbindelsen. Jeg synes selv, at dette projekt har sådanne kvaliteter, at det vil være forkert at ødelægge det ved at reducere eller fjerne huset, men lad os se det i sammenhæng til den tid.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Manja Sand (A): Det her forslag til tillæg til Kommuneplanen og til lokalplanen for Ørestad City Center indeholder, som overborgmesteren var inde på, en mulighed for at bygge et detailcenter, som får en særlig beliggenhed i forhold til en god kollektiv trafikbetjening med metro, regionaltoget, øresundstog og busser.

Det betyder forhåbentlig, at mange af de kunder, der kommer til centeret, vil benytte sig af de kollektive trafikmuligheder, men samtidig har centeret en beliggenhed, som overborgmesteren også var inde på, så at den eventuelle biltrafik, der bliver, vil kunne komme til ad gode trafikveje, Øresundsforbindelsen, som ligger tæt på også.

Så rummer forslaget også mulighed for, at det øvrige byggeri, der ligger i området, kan blive meget tæt især i højden, og det kan give problemer i forhold til kolonihaverne, som ligger øst for Ørestaden. Det sydligste højhus kan give nogle kedelige skyggeeffekter i kolonihaverne. Derfor vil vi fra Socialdemokratiet se på, hvad vi kan gøre for at reducere disse skyggeeffekter, således at vi kan undgå langvarige skygger i haverne. Vi skal også se på skyggeeffekterne fra det sydlige højhus, ligeledes i forhold til kolonihaverne.

Men nu sender vi forslaget ud i høring, og så lad os se på, hvad vi kan finde frem til, når vi skal tage endelig stilling til forslaget, når høringsperioden er overstået.

I forhold til supplementet til VVM-redegørelsen for Ørestad City Center var der på fællesmødet den 9. november mellem Økonomiudvalget og Bygge- og Teknikudvalget et ønske om en supplerende tekst om forurening med partikler fra trafikken til VVM-redegørelsen for Ørestad City Center. Derfor skal vi foreslå, at afsnittet Luftforurening i kapitel 2.5, Trafikforurening, bliver ændret på følgende måde:

I første afsnit, hvor der står med kursiv »Kommunen vurderer med hensyn til luftforureningen med NO_2 , NO_x og CO «, tilføjer vi »og partikler«. Efter afsnittet, der slutter med »kan overholdes«, og før »Kommunen vurderer med hensyn til den regionale/globale luftforurening«, tilføjer vi følgende:

»På grund af den teknologiske udvikling vurderes emissionen af partikler fra køretøjerne at falde væsentligt, selv om trafikken stiger med 16 pct.

Med hensyn til den fremtidige partikkelkoncentration i gaderummene er det

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

kommunens vurdering, at det er de allermindste partikler, der har den største sundhedsmæssige betydning. Der er i Danmark og internationalt stor usikkerhed om måle- og beregningsmetoder til vurdering af de helt små partikler. Det er således på nuværende tidspunkt ikke muligt at foretage en konkret vurdering af, hvordan niveauerne for de helt små partikler vil udvikle sig. Det må dog forventes, at partikelniveauerne i de mest trafikerede gader i og omkring centeret vil blive på samme niveau eller mindre end i gader med tilsvarende trafik i det centrale København».

Jeg skal tilføje, at det her forslag er omdelt som et notat på pladserne.

Jens Johansen (F): I SF mener vi ikke, at der er nogen grund til at etablere dette megacenter i Ørestaden. Der skal naturligvis være butikker til beboerne og de medarbejdere som i øvrigt færdes og vil færdes i området i Ørestaden. Men der er ikke noget planmæssigt grundlag for at lave et regionalt center som det, der her er foreslået, i Ørestaden, medmindre hensigten er fuldstændig at smadre detailhandelen på Amager, og det vil vi faktisk ikke være med til.

Prognoserne for detailhandelsudviklingen er usikre, ligesom befolkningsprognoserne er usikre. Det fremgår også af materialet. Og samtidig er prognoserne for, hvordan detailhandelen vil se ud i fremtiden – jeg tænker her på en øget internethandel, hvor man altså ikke går i butikker og handler ind, men klarer det hjemme foran skærmen, hvor vi kan se i andre dele af verden, at der er der en stærk vækst i internethandelen og dermed mindre brug for butikker – sådan, at det vil smadre detailhandelen på Amager, og derfor kan vi ikke støtte centerbyggeriet.

Vi mener også, at der altså er beregnet nogle ting omkring trafikkonsekvenserne, hvor man må sige, at enten er der snydt, eller også er der i hvert fald regnet på et grundlag, som ikke er helt gennemsigtigt. Der er lavet et gennemsnit af belastningen på de indgående vejstykker, i stedet for at tallene på de stærkest belastede strækninger vises. Og det betyder konkret, at belastningen, f.eks. hen over Kalvebodbroen, stiger fra 74.000 biler i 1998 til 105.000 biler i hovedalternativet 2010. Det vil sige en vækst på 30 pct. i bilerne hen over Kalvebod. Det finder vi fuldstændigt uacceptabelt.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Vi mener heller ikke, at der er noget grundlag for den parkeringsdækning, den udvidelse af antallet af parkeringspladser, som er ønsket i lokalplanen, bestemt ikke, og derfor kan vi heller ikke støtte det.

Vi noterer os Socialdemokraternes udsagn om at ville reducere bygningshøjden. Det synes vi sandelig også, at der er grund til, ligesom der er grund til, selv om det ikke er i denne lokalplan, men dog alligevel den lokalplan, som denne her er en del af, at lukke Slusevej.

Vi har bemærkninger, en udtalelse til forslaget, når det nu sendes i høring, som vi ønsker at få sendt med ud, og vi regner naturligvis med, at det kan ske som det plejer.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Naturligvis. Det gælder ikke alene SF, men det gælder øvrige medlemmer af forsamlingen og partier.

Mikkel Warming (Ø): Også vi bemærkede overborgmesterens tilsagn om at ville kigge på bygningshøjderne, så at amagerkanerne i haveområderne ikke blev for generet af det monstrøse byggeri, man vil give tilladelse til i øvrigt.

Vi synes dog, det er meget mærkeligt at sige nu, at selvfølgelig vil vi kigge på at få højderne bragt ned. Og i øvrigt vil vi godt sende det ud nu med det samme, helst i en fart, i stedet for, som det eneste logiske ville være, at sende sagen tilbage i Bygge- og Teknikudvalget, få højden bragt ned og så få en høringsperiode, der ikke handlede om højder. For nu havde man jo signaleret, at nu er Socialdemokratiet, og det vil vi øvrigt da også støtte, enig i at få højden bragt ned.

Så derfor vil vi konkret foreslå, jamen så lad os da få det overstået, så vi ikke får en høringsperiode, hvor vi snakker om højder, men snakker om noget andet og lige så væsentligt i forbindelse med denne her lokalplan. Derfor foreslår vi selvfølgelig sagen tilbagevist, så vi kan afprøve overborgmesterens velvilje i praksis.

Og vi vil også sige, at for os handler det selvfølgelig også om, når man nu er i gang med at se på højder i forhold til, at beboerne skal undgå gener, så den lokalplan, der er ude i øjeblikket, også med et meget højt hus, skulle man måske også se på. Det synes vi i

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

hvert fald ville være det eneste logiske. Ellers vil man med denne lokalplan muliggøre et kæmpe storcenter, som vil give butiksdød på Amager, skabe meget mere trafik i byen og tillade et massivt og formentlig uspændende byggeri.

Et Ørestad City Center skal omsætte for ca. 2 mia. kr. i år 2003. 30 pct. af den omsætning skal komme fra Amager. En pæn sjat, i hvert fald langt over 10 pct., skal komme fra City. Betyder det ikke noget for de butikker, der i dag er i City og på Amager? Jo selvfølgelig gør det det, selvfølgelig vil butiksdøden øges. Hvilke typer butikker kan vi ikke få at vide. City mener selv, at de beregninger, der ligger i materialet, er alt for undervurderede, at de vil tabe meget mere. Altså er en øget butiksdødelighed konsekvensen af det her.

Vi kan se i materialet, i VVM-redegørelsen, at butiksdødeligheden i år 2003 vil stige med ca. 35 pct. i forhold til, hvad man ellers havde. Det anslår man selv, og alligevel mener man ikke, at det er noget særlig stort problem, man har med at gøre.

Og så er det jo lidt morsomt, at man har et storcenter her, som overborgmesteren gør meget ud af er blevet reduceret til 70.000 etagemeter. Det er jo en sandhed med modifikationer, i og med at når man lægger biografer og det her såkaldte leisurecenter oveni, så har man stadig de 110.000, der var det oprindelige, så man kan jo lege med tallene på mange måder.

Storcenteret skal hente sine kunder fra hele Øresundsregionen. Det siger man mange gange, det er jo en særlig ting det her. O.k., vi tror på det. Så tror vi også på trafikberegningerne i VVM-redegørelsen. I området København-Frederiksberg og resten af Amager vil trafikken frem til år 2010 stige med 15-16 pct. Det er en del; det er faktisk mange tusind biler flere om dagen. Heraf står den almindelige trafikstigning for ca. 7 pct., Ørestaden generelt for 4 pct., og 4 pct. af stigningen tilskrives alene storcenteret. Det er ikke så mærkeligt, når man antager, at det vil medføre ca. 20.000 bilture i døgnet.

Det er den trafikstigning, man lægger op til, som overborgmesteren så henkastet siger: Måske, folk kan jo også komme i bil. Sludder og vrøvl. Det bliver en bilmagnet af rang, og det kan man lige så godt erkende først som sidst. Og man kan lige så godt først som sidst erkende, at det har vi ikke plads til i byen. Det er også derfor der i sjældent

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

utydelig tale i VVM-redegørelsen tales om, at man er nødt til at få en handlingsplan for trafikken for at kunne håndtere problemet, fordi på det nuværende vejnet går den ikke. Alligevel insisterer man på at fortsætte med dette galmandsværk.

Man kan også sige det på anden måde: Storcenteret betyder, at om 4 år har vi den samme stigning i trafikken, vi ellers først ville have om 11. Det er en anden måde at sige det på.

Og så kan det ligge nok så genialt kollektivt, fordi det vil blive brugt primært af bilister. Lokalplanforslaget er jo om at muliggøre et stort og massivt byggeri i Ørestad City, øge procenter på 400-500 osv., osv. Højhusene har jeg omtalt.

Hvorfor er det så vigtigt at etablere dette storcenter? Vi ved, det giver butiksdødelighed, vi ved, det giver øget trafik. Forklaringen er selvfølgelig, som også var lidt inde i debatten sidst, at uden dette center ville Ørestaden gå på røven, og der er for meget prestige bundet op i det.

Jeg forstår godt, at desperationen måske er lidt stigende hos de folk, der har noget i klemme i Ørestaden. Når Børsen i dag som tidligere nævnt siger, at af hjørnестenen, det vigtige, den option på 330.000 etagemeter, TK Development havde i City, har de droppet 2/3. Så kan jeg godt forstå, at man er lidt desperat efterhånden. For det er jo de tal, som bl.a. ligger til grund for de ekstremt optimistiske salgskalkuler, man altid bliver præsenteret for af Ørestadsselskabet. Der regner de jo optionerne med. Jeg går sandelig ud fra, at de også justerer dem, når folk springer fra optionerne igen.

Derfor er det vel så vigtigt for Ørestadens bagmænd, at der ikke kommer slinger i valsen, f.eks. tilbagesende sagen til udvalget og få det lille problem med højden på nogle af husene klaret af inden høringen. Vi står med et projekt, der vil øge butiksdødeligheden, der vil øge trafikken, der vil skade byen. Hvorfor? På grund af Ørestadens overlevelse. Det burde være et klart valg, hvad man støtter. Dårligere by af hensyn til Ørestaden, vorherrebevares.

Borgmester Søren Pind: Venstre er stærkt betænkelig ved det her forslag. Vi er meget bekymrede. Vi synes, at det center, man vil opføre, er for lille. Vi synes, at 70.000

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

etagemeter ikke vil svare til, at man vil få et center af en karakter, som vil indtage Ørestadsregionen, som vil kunne lokke folk fra Sverige, fra Tyskland, fra det øvrige Sjælland herind til byen.

Vi vil godt principielt vedkende os, at vi godt kunne have ønsket os et større center, et center af international karat, et center, som kunne matche Høje Tåstrup. I det hele taget vil vi gerne udvide og ikke indskrænke.

Så vi er skeptiske over for det her. Vi synes, det ikke er så visionært, som det kunne være. Men i Venstre er vi også et realistisk parti, så når overborgmesteren ikke har kunnet trække Socialdemokratiet længere end til de 70.000, ja så må selv den bedste jo nøjes. Og den bedste er selvfølgelig mig.

Vi er glade for, at der i denne her forbindelse også bliver etableret park & ride. Vi glæder os til for første gang at få en egentlig afprøvning af, om dette system vil fungere, og vi synes trods alt, alt i alt, at der er meget spændende udvikling i det her projekt, når alt bliver lagt sammen. Vi mener, det vil være med til at tilføre byen en række kvaliteter, det vil være med til at fastholde og udvikle København som den ledende metropol i Danmark og i Sydsverige.

Det er klart, at vi har studeret de indsigelser og de bemærkninger, som allerede nu er fremkommet, omkring skygger og omkring det påtænkte højhus. Vi vil gerne være åbne, vi vil gerne se på det, for os er det ikke ultimativt. Vi vil gerne i en åben drøftelse og dialog finde løsninger, som flest mulige kan finde hensigtsmæssige. Med andre ord har vi ikke lagt os fast på det her punkt og søger en aktiv dialog.

Det samme gælder noget, som ikke direkte er berørt af det her, men som vi vil vende tilbage til i en senere drøftelse, nemlig spørgsmålet om Slusevej, som har været oppe og vende. Også det synes vi trænger til en ordentlig debat, en grundig dialog med borgerne.

Afslutningsvis vil jeg godt rette et spørgsmål til overborgmesteren. Det er jo sådan, at det ikke er os, der har det sidste ord i denne sag, sagen skal jo forhandles i Miljøministeriet. Vi ville finde det mærkværdigt, hvis det var sådan, at Københavns Borgerrepræsentation nu skulle stå og vedtage noget, som man på forhånd vidste var afvist fra miljøministerens side. Vi vil derfor godt afæske overborgmesteren et svar på,

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

om der har været ført forhandlinger, om der har været overvejelser og drøftelser med Miljøministeriet om det her forhold, for man kan jo ikke ligefrem påstå, at sagen er ukendt, den har dog været drøftet igennem længere tid.

Ole Hentzen (C): Denne fantastiske placering blev jo udtænkt af nogle forudseende, visionære personer. Det var dem, der var med ved planlægningen af projektet Ørestaden. De var også mere modige, end vi er i dag, for de sagde sådan set allerede dengang, at det skulle nok være i en størrelsesorden over 100.000, når man nu lagde dette butikscenter, men vi har altså kun mod til omkring de 70.000 i dag.

Det er jo ikke bare byen København, der vil komme til at nyde godt af Ørestaden og Ørestadscentret. Nej, det var jo hele regionen, der fik en appelsin i sin turban, da Folketinget og senere et forudseende flertal i Borgerrepræsentationen vedtog hele Ørestadsprojektet. Vi vidste jo allerede dengang, at man ikke kunne detailregulere udviklingen af op til 3 mill. etagemeter. Det stod gudskelov også i loven, og derfor vil det drypvis blive en proces, hvor vi får projekterne ét for ét.

Det var heldigvis også en del Folketingets vedtagelse, at man var så forudseende at kunne se, at der måtte blive et fantastisk knudepunkt derude hvor metrotoget til Sverige og regionaltoget egentlig mødte hinanden, for der var samtidig motorvejsudfletningen til den forbindelse til Sverige, som man så fint snakkede om. Og det får vi jo altså næste år, og derfor er det også på tide, at byen indretter sig på, at virkeligheden altså nu er der.

Virkeligheden er, at nu skal man altså i gang med det her center, som ikke kan komme som en overraskelse for nogen, for det var med i hele plangrundlaget for lov om Ørestadens etablering.

Selvfølgelig kan man have det synspunkt, som Enhedslisten ved en Mikkel Warming giver udtryk for her fra talerstolen, at det er jo helt forkert at sende noget ud i høring og så oven i købet måske rette sig efter høringsindsigelser og derfor ændre det udsendte materiale til en noget lavere højde. Det er sådan set en ny variant af Enhedslisten, der nu protesterer, hvis Borgerrepræsentationen egentlig tager nogle indsigelser alvorligt.

Jeg skal huske ved kommende lejligheder, at Enhedslisten er direkte modstander af,

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

at der kommer indsigelser i perioden, som Borgerrepræsentationen retter sig efter.

Jeg synes, at det er lidt ubehageligt at skulle skydes i skoene, at vi på forhånd måske oven i købet vil lytte til nogle indsigelser, for det signal vil vi Konservative også gerne sende her fra talerstolen, selv om det er Mikkel Warming og Enhedslisten meget imod.

Vi agter også at lytte til dem, der har problemer med noget skygge i relation til disse højhuse, som kommer til at ligge ude på den østlige ende af dette lokalplanforslag. Vi agter selvfølgelig også at lytte til de indsigelser, der kommer til det igangværende lokalplanforslag, som vi har ude i høring eller lige har afsluttet. Jamen det er da logisk, og det tilsagn har Mikkel Warming så også her fra talerstolen, uden at jeg håber, at det støder Enhedslisten, at vi altså lytter til de indsigelser, som befolkningen måtte komme med i høringsperioden. Det agter vi altså, uanset om Enhedslisten har noget imod det, at gøre også i fremtiden.

Der er imidlertid 2 ting i det her materiale, vi har, som vi fra konservativ side gerne vil have præciseret. I forbindelse med det sidst vedtagne budget er der jo i hvert fald en bestemmelse om, at kommunen skal gå i spidsen i relation til park & ride. Og derfor vil vi gerne have lavet en tilføjelse til lokalplanforslagets § 10, stk. 7, så vi også over for beboerne signalerer, at vi mener det her alvorligt. Forslaget kommer til at lyde:

»Ud over parkering i henhold til ovenstående skal der i område IV etableres et parkeringsanlæg til park & ride ved Ørestad Station. Anlægget skal være underjordisk eller i parkeringshus/-etager. Indtil nybyggeri bliver aktuelt, kan anlægget dog etableres på terræn.«

Vi mener, det er væsentligt, at vi får sådan en bestemmelse ind for at signalere over for områdets beboere, men så sandelig også over for Ørestadsselskabet, at den beslutning, denne Borgerrepræsentation vedtog i forbindelse med budgettet for år 2000, om, at man stod ved, at der skulle laves park & ride, også skal efterleves. Vi vil også gerne sende det ud til offentligheden, så de ved, at det ikke bare er et politisk postulat som en hensigtserklæring, man har vedtaget, men nu kommer der substans i det, og derfor denne bestemmelse.

Den anden ting, jeg godt vil indgive et lille ændringsforslag til, er

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

kommuneplantillægget, som jo i sin struktur er ganske kortfattet. Det har i bilag 4 en overskrift næsten forneden, hvor der står »Hovedstrukturændring«, og her vil jeg gerne bede om den ændring, at hvor der står, at der *kan* etableres et rampeanlæg til centerområdet, ønsker jeg ordet *kan* ændret til *skal*.

Selv om det måske ikke har nogen substansændring ud over det, der er nævnt, fordi altså VVM-redegørelsen forudsætter, at der skal det, så synes jeg netop, at vi har en forpligtelse til, når vi sender noget ud i offentlig høring, at vi så taler rent sprog, så beboerne derude også kan forstå, hvad det er vi mener. Og i stedet for *kan* foreslår jeg derfor *skal*.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Ja tak til Ole Hentzen. Det forslag vil indgå i de videre forhandlinger.

Lars Rimfalk Jensen (B): Det Radikale Venstre kan ikke støtte det fremlagte tillæg til Kommuneplan for Ørestad City Center. Vi finder, at byggeriet er alt for stort. Opsplitningen i egentligt centerbyggeri på 70.000 m² og et leisurehotelbyggeri på op mod 60.000 m² er en teknisk metode for at skabe et monstercenter, som vil være til stor skade for området, men også for handelslivet på Amager og med virkning helt ind i City.

Endnu er der ikke bygget boliger, endsige konkrete planer for bygning af boliger i Ørestaden. Det vil sige, at det kommende monstercenter alene skal søge indtjening via tilrejsende, der skal hentes kunder fra andre områder. Det vil sige, at vi skærper igen mulighederne for, at vi kan have nærbutikker. At der desuden gives mulighed for yderligere byggeri af ca. 150.000 m² syd for Øresundsforbindelsen og en eventuel overdækning af samme, gør ikke vores modstand mindre.

Vi har siden planerne for ødelæggelsen af Amager Fælled og Vestamagers grønne områder med et betonbyggeri været imod planen om Ørestad, primært fordi vi ikke fandt, at der var behov, så længe København har andre uudnyttede områder, bl.a. Østamager. Vi har dog også oplevet, at det byggeri, der indtil nu er planlagt i Ørestaden, er offentligt byggeri.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

De 5 højhuse skal ifølge sælgeren give Ørestaden en markant profil, en skyline, men Det Radikale Venstre har ikke ønske om at ændre ved Københavns skyline, som i dag består af tårne og spir. Hvis vi i dag fik forelagt planer om Hotel Scandinavia, Hotel Royal og HK, det tidligere Hotel Europa, så ville vi også sige nej tak, akkurat som vi sagde nej tak til Nykredit og betonhotellet på Kalvebod.

Vi er godt klar over, at der er nogle politikere i København – ingen nævnt, ingen glemte – der har den opfattelse, at højhuse signalerer København som en stor metropol. Det er radikal opfattelse, at en international metropol godt kan klare sig med en mindre markant skyline. Jeg hørte en bemærkning fra Søren Pind, så derfor skal jeg sige til Søren Pind, at det ikke er størrelsen, der er afgørende, Søren Pind.

I den første fase var det tænkt, at Ørestaden selv skulle klare sin interne trafik, men nu åbnes op for at gøre Slusevej til en tilkørselsvej. Det er helt i strid med tidligere aftaler og planer pludselig at ændre en stille villavejs funktioner og lade den indgå i den voldsomme trafik til monstercenteret. At Slusevejs forlængelse, Arne Jacobsens Allé, skal omsluttet af karakterfulde, høje randbebyggelser i op til 27 meter, gør kun ondt værre. Ikke nok med, at et stille villakvarter gøres til et trafikhelvede, men de skal nu også leve i skyggen af Ørestaden.

Det Radikale Venstre vil ikke støtte tillæg til Kommuneplanen af ovenstående årsager, og vi håber, at andre partier i Borgerrepræsentationen som et minimum vil være med til at sikre københavnske villaejere, som får deres haver til at ligge i skygge og deres villaveje nu gøres til tilkørselsveje.

I den forbindelse vil jeg da sige, at jeg hørte Jens Kramer fortælle, at man ville gøre mest muligt ud af at hjælpe området omkring Slusevej og Kongelundsvej. Derfor synes jeg også, det burde være rimeligt, at man tog dispensationerne helt af bordet, og derfor vil jeg gerne stille følgende ændringsforslag:

»at der ikke gives dispensation for byggeri i en højde, der sender skygge ind over nuværende villagrunde og kolonihaver i området mellem Kongelundsvej og Ørestadsbyggeriet.«

Til Manja Sand kan jeg sige, at der jo ikke kun er tale om kolonihaver. Der er jo

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

altså også tale om ganske almindelige villagrunde, hvor folk har ofret mange penge på at bygge deres altaner og terrasser ud imod Ørestaden, imod det vestvendte område, hvor de tidligere har kunnet få sol hele sommeren, inden vi er kommet med vores planer om 27 meter høje bygninger.

Til Ole Hentzens ændringsforslag vedrørende park & ride vil Det Radikale Venstre meget gerne støtte, at det skrives ind i formuleringen, at der skal være park & ride, men vi ønsker, at der skal laves en ændring til det, der hedder:

»at parkering i terræn kun kan foregå for max. 200 biler, samt at anlægget evalueres efter max. 4 år«.

Ellers ser vi bare, at her er der åbnet op for, at så kan man bare udlægge store, store arealer til parkering i terræn.

Så ideen om park & ride lyder meget god, men da der ikke er nogen begrænsninger i det her, vil vi gerne have, at der kommer til at stå, at det foregår for max. 200 biler, samt at anlægget evalueres efter 4 år.

Og så håber jeg meget, at det lykkes at lave et park & ride-system. Vi har fra radikal side absolut intet imod, at det bliver et højhus, og vi har heller ikke noget imod, at der bliver rigtig mange biler derude, men vi vil ikke godkende, at man her åbner op for, at der bare kan lægges parkering ud i terræn for flere tusind biler.

Det sidste, der hedder *skal*, kan vi også støtte.

Lars Hutters (L): Jeg vil godt starte med at stille et spørgsmål: Er Borgerrepræsentationen i færd med at deltage i en af de mest omfattende spekulationer, der er foregået i denne her by? Når jeg stiller det her spørgsmål, så er det jo fordi bag alt det her ligger der jo milliardværdier i spørgsmålet om Ørestaden.

Borgmester Søren Pind stillede jo et meget relevant spørgsmål til overborgmester Jens Kramer: Har der været ført forhandlinger med miljøminister Svend Auken om denne her sag? Bag det spørgsmål ligger, at miljøminister Svend Auken jo tidligere har udtalt, at han ikke vil finde sig i, at der bliver bygget et storcenter i Ørestaden.

Jeg gentager mit spørgsmål: Er Borgerrepræsentationen i færd med at deltage i en

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

storstilet spekulation? Fordi de, der jo egentlig har værdier på spil, er på den ene side Københavns Kommune og på den side staten. Og det, man kan frygte, og det er igen derfor jeg meget gerne vil have svaret fra overborgmester Jens Kramer, som jo ikke svarede nej, så kan man jo kun konstatere, at der sandsynligvis har været ført forhandlinger. Og så synes jeg godt, at man her i Borgerrepræsentationen kan få at vide, hvad de forhandlinger på nuværende tidspunkt har ført til.

Det er jo milliarder, der står på spil, så man kan jo risikere, hvis denne her sag om et storcenter i Ørestad falder på gulvet, at der kommer en kæmpe milliardregning til Københavns borgere samtidig med et enormt prestigetab for overborgmester Jens Kramer og Socialdemokratiet. Der er virkelig meget, der står på spil. Man skal virkelig være utrolig dygtig for at holde alle de her bolde i luften, og jeg skal ikke frakende overborgmesteren talent for det.

Men jeg spørger også, og det er ikke mindst afstedkommet af Ole Hentzen fra De Konservative, som pointerer op til 7 gange i sit indlæg, at naturligvis vil De Konservative høre på de indsigelser, der kommer. Og jeg kan sige til Ole Hentzen fra De Konservative, at det er noteret hos Lars Hutters og SOL, og det skal blive erindret på et givet tidspunkt. Det, man er i færd med at gøre, er, at man allerede fra Socialdemokratiets side ved ordføreren, Manja Sand, har sagt: Jamen der skal altså ændres på det højhus, det skal ikke give den skygge, det skal ikke give de der skyggevirksomheder.

Så man er i gang med et balancenummer, hvor man på en eller anden måde skal prøve at have storcenteret igennem for at rede økonomien i Ørestaden, og på den anden side skal man også på en eller anden måde have givet en eller anden illusion af, at der kappes noget af skyggevirksomhederne over for kolonihaverne og villagrundene.

Derudover er der hele problemstillingen omkring et notat, der bliver kastet på bordet her i aften i Borgerrepræsentationen, om den meget store risiko for luftforurening med de små partikler fra bilerne, og som reelt ikke er behandlet. Jeg har forespurgt borgmesteren for Miljø- og Forsyningsudvalget, som heller ikke kender noget til det, og jeg har forstået, at jeg har fået tilsagn om, at vi kan drøfte grundigt igennem spørgsmålet om det sundhedsskadelige, der ligger i det, og det vil sige, at der er også et usikkert moment.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Så er der jo alle de indvendinger, og der er vi tilbage til Ole Hentzen fra De Konservative. Der er på nuværende tidspunkt voldsomme indvendinger fra Magasin du Nord og City Foreningen, som frygter, virkelig frygter, at der kommer en stor butiksdød i City, og alle ved udmærket godt, hvad det vil betyde. Det vil risikere at betyde, at Strøget bliver ødelagt som det unikke indkøbscenter i hele verden, det i dag er.

Hvad vil det f.eks. komme til at betyde for amerikanerne, der kommer på krydstogt om sommeren hertil? Tror man virkelig, at de vil drøne ud til et kulturløst storcenter ude i Ørestad og skal kæmpe med alle mulige store biler for at komme derud? Tror man ikke, at hvis amerikanerne fortsat vil komme her på krydstogt om sommeren, så er det da naturligvis for at gå i det fantastisk dejlige miljø, der er inde ved Strøget og inde omkring de butikker, der er etableret der?

Så ikke alene er man i gang med at ødelægge City Foreningen, ødelægge Strøget, men man lægger altså også i sig selv en stor bombe under, om der overhovedet vil komme turister, amerikanere og krydstogter hertil.

Altså med det her tror jeg, det ligger krystalklart, at SOL nægter, nægter at deltage i nogen som helst form for spekulation omkring det her. SOL nægter at medvirke til at række Fanden ikke engang en lillefinger for at få ødelagt Magasin du Nord eller Cityforeningen. Tværtimod, vi vil bevare det unikke, globale, verdenskendte miljø, der er på Strøget, og vi vil egentlig opfordre alle til det.

Så derfor støtter jeg naturligvis også, inden det er for sent, at det her bliver ordentligt gennearbejdet, inden man eventuelt fortsætter det her og halsstarrigt sender det ud til høring. Og så forventer jeg om lidt, at ikke kun jeg, men også Borgerrepræsentationen og offentligheden, får klar besked om, hvad det er for nogle forhandlinger, der har været ført med miljøminister Svend Auken.

Louise Frevert (O): Selv om vi ikke er med i budgetforliget, så er det da ikke ensbetydende med, at der ikke elementer i det, som vi også kan ind for. Eksempelvis park & ride, og vi synes, det er et ganske glimrende forslag, som Ole Hentzen fra De Konservative er fremkommet med, og det vil vi selvfølgelig støtte i det her tilfælde.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Med hensyn til indstillingen har Dansk Folkeparti jo også taget forbehold sammen med socialdemokraten Manja Sand, og det er også mere for at markere, at det ikke er for at vi ikke stemmer for indstillingen, men det er for at markere, at vi er meget kritiske over for det høje byggeri, der er i randbebyggelsen, og vi vil gerne følge det på meget tæt hold.

Spekulation, Lars Hutters. Jeg kan ikke rigtig forstå det udtryk, fordi hvis man kigger på, hvad omsætningen vil være i år 2003 i centeret derude, så vil den være på 2 mia. Og her er der jo endelig en chance for, at vi kan få noget økonomi, erhvervsøkonomi tilført Københavns kommune. Jeg synes da også, det er på tide, at vi igennem det her center ude i Ørestaden får København op på et lidt internationalt niveau. Det er da som sagt på tide.

Men vi er meget positivt indstillet over for sagen indtil videre.

Jens Kjær Christensen (Ø): Ja, man bliver jo helt rørt, når man hører Dansk Folkeparti udtale sig med sådan en ekspertise og varme om et meget stort forslag, der skal ud i offentlig høring. Det er selvfølgelig også interessant at høre, hvordan man prøver at stå på tungen ved på den ene side at sige, at det er fremragende, der kommer et stort center. På den anden side er man ganske imod det, der er forudsætningen, netop de store bygningshøjder, den store bygningsvolumen, som er derude. Det hænger selvfølgelig overhovedet ikke sammen, men o.k.

Jeg er faktisk gået på talerstolen for at replicere til Ole Hentzen, som tilsyneladende havde fundet et eller andet klart øjeblik, hvor han skulle skælde ud på os her i aften i Enhedslisten. Og det var jo totalt misforstået, det Ole Hentzen fremførte. Vi mener, det er da vigtigt, at borgerne kan komme med indsigelser. Vi mener, politikerne skal lytte til indsigelser.

Men når man nu har fået indsigelserne før høringen, så vil jeg næsten garantere, at i hvert fald alle medlemmer af Bygge- og Teknikudvalget har fået sendt så mange meddelelser fra borgere ude i det berørte område angående bygningshøjder, så alle og enhver kender problemet på forhånd. Jeg er bange for, at flertallet her i virkeligheden vil snyde de borgere under dække af at sige: Ja ja, vi skal nok lytte.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Vores synspunkt er, at nu har hele raden rundt talt om at få de højder ned. Så er det fair, Ole Hentzen, i det oplæg, man sender ud, at bringe det ned til det, man selv mener, man ønsker at gøre. Det er da det, der er den fair måde at behandle befolkningen på, og ikke at lave det skuespil. Man kunne sige: Hvor mange etager vil de borgerlige være med til skære af ind mod østsiden af Amager? Hvor mange etager? Hvor mange etager vil Manja Sand være med til at skære af osv.? Det er det, der er realiteten i det.

Det her lokalplanforslag indeholder ganske mange andre elementer, og derfor kræver det, som Ole Hentzen selv sagde, når det i øvrigt handlede om hans egne forslag, at borgerne har krav på at vide, at det skal hedde *skal* og ikke *kan* om en rampe. Ja, undskyld, Ole Hentzen, en smule konsekvens kunne godt være påkrævet.

Hvis man mener, at borgerne har krav på ordentlig information om, hvad de politiske partier mener, ja, så tilpasser man selvfølgelig oplægget til det, der er et flertal for, før man sender det ud i høring. Det betyder ikke, at man så ikke kan lytte til, hvad folk siger i høringsfasen og efterfølgende. Men det er da dumt at høre denne her jammerforsamling sige, at de alle sammen er så positivt indstillet. Jamen hvad betyder denne positivitet? Hvad indebærer den? Det er det, befolkningen har behov for at høre ude i de pågældende områder.

Og så til spørgsmålet om park & ride. Der kan man sige, at det er jo et meget glimrende forslag, tilsyneladende. Men problemet er selvfølgelig, hvordan det i øvrigt hænger sammen med den øvrige trafikplanlægning i København. Søren Pind ligger netop op – nu smiler han smørret, for han ved, at det overhovedet ikke hænger sammen. The point er det, som Søren Pind er oppe og fremføre: Ja, lad os nu prøve det. Og så ligger det i sidelinjen: Og lad det endelig gå helt, brum, ned, alle tiders. Og så lad alle bilerne bare køre ind i byen, ikke?

I det øjeblik park & ride-center ikke organisk hænger sammen med den trafikpolitik, man fører, altså med meget kraftigere restriktioner for overhovedet at kunne køre ind, så giver den næppe nogen særlig mening, Søren Pind.

I øvrigt, hvis vi forstod Lars Jensen rigtigt, så lød det fornuftigt, men vi er ikke helt sikre på, da vi jo ikke har fået på papir, hvad det var, Lars Jensen måske mente. Men det

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

lød som om man ikke skulle have kæmpearealer derude, hvor der var overfladeparkering. Og det lød jo meget fornuftigt, så det vil vi godt støtte.

Til selve hovedforslaget fra Ole Hentzen vil vi nok i denne her fase på grund af den manglende sammenhæng lade være med at forholde os. Vi undlader at stemme.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Så går vi til anden runde, hvor Lars Hutters er den først indtrykkede, men hvor jeg selv, frem for at skulle høre, at jeg ikke har svaret på det spørgsmål, som Søren Pind har stillet her tidligere, vil sige over for forsamlingen, at jeg har i dag talt med landets miljøminister, ikke om denne her sag. Jeg har talt med miljøministeren i dag, ikke om denne her sag. Jeg har ikke ført forhandlinger med miljøministeren, hverken i dag eller ved andre lejligheder, om denne her sag med henblik på at få en forhåndsgodkendelse eller det modsatte.

Jeg er helt opmærksom på, at miljøministeren ved, at der er planer om at etablere et center i Ørestaden. Det ved jeg fra offentligheden, det ved jeg, fordi jeg har nævnt for ham nogle gange, at han skulle være opmærksom på, at denne her sag jo har sine rødder også i nogle forudsætninger langt tilbage, nogle forudsætninger bl.a. i den lovgivning, der har baseret, som hele Ørestadskomplekset, herunder den kollektive trafikforbindelse, metroen, danner.

Men man kan jo sige, at ikke alene denne her sag, vi har på dagsordenen her, men også den sag, vi behandlede før, nemlig hele detailhandelssagskomplekset, og det er Miljøministeriet fuldt opmærksom på, og det er i forståelse med Miljøministeriet som planlægningsministerium, at den proces kører, regionplanprocessen mellem de fem regionale enheder, København, Frederiksberg og de tre andre, at det jo bl.a. er en del af klargøringen til de beslutninger, der planlægningsmæssigt endeligt skal træffes, herunder forholdet til den konkrete sag, vi behandler her.

Jeg er helt overbevist om, at miljøministeren og Miljøministeriet vil træffe den beslutning, baseret på de forudsætninger, der nu engang er, og som vi jo har lagt frem her, både i den forrige sag og i denne her sag.

Så er det Lars Hutters som første i anden runde.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Lars Hutters (L): Jeg takker for overborgmesterens svar til Borgerrepræsentationen her, den 18. november klokken lidt over 8, at der ikke på noget tidspunkt har været ført drøftelser med miljøminister Svend Auken om et problem, som Svend Auken selv har haft på dagsordenen i offentligheden i over et år, at det har overborgmesteren meddelt Borgerrepræsentationen, at her frem til den 18. november har der altså ikke været ført drøftelser med miljøministeren.

Jeg kunne egentlig også godt tænke mig, at overborgmesteren så ærligt kom med en udtalelse til Borgerrepræsentationen om, hvad denne her sag betyder for Ørestadens økonomi, forstået på den måde – det var i hvert fald noget, som Louise Frevert fra Dansk Folkeparti ikke forstod – at alt andet lige, når man taler om spekulation, som jeg har gjort, så har det noget at gøre med de pågældende arealers værdi derude.

Og det er min opfattelse, at når vi på et så løst grundlag som det, vi gør i aften, puster til det her, så er det ren og skær spekulation. Så derfor vil jeg gerne have overborgmester Jens Kramer Mikkelsens vurdering af, hvad det vil betyde, hvis denne her sag enten stoppes af miljøminister Svend Auken eller på grund af, som flere andre har været inde på, at der kommer en folkestorm, og man også fra Ole Hentzens og fra De Konservatives og andres side lytter til de indsigelser og dermed at det ikke bliver til noget.

Så er mit ganske klare spørgsmål til overborgmesteren, som jeg egentlig godt på nuværende tidspunkt bør komme frem over for Borgerrepræsentationen: Hvor stor økonomisk betydning vil det have for Ørestadens økonomi? Fordi jeg forventer da ikke, at næstformanden i Ørestadsselskabet, som også er overborgmester i København og formand for Borgerrepræsentationen, vil benægte, at det har en fantastisk betydning. Med den betydning synes jeg også, at overborgmesteren, inden vi sender det ud til høring, skal løfte sløret for og informere meget grundigt, Borgerrepræsentationen om økonomien i Ørestadsselskabet i denne her sag.

Ole Hentzen (C): Til dem af talerne, som har udtalt sig på City Center Foreningens

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

vegne, Magasins vegne og ligesom har haft dommedagen stående på programmet om, at nu dør Københavns Indre By – Lars Jensen holder sig til Amager, det er dem, han altid taler for, Amager dør i Lars Jensens øjne, hver gang der er noget på tapetet, men lad os nu nøjes med City i denne her relation, det er lidt mere relevant end de 14 butikker, prognosen forudsiger på Amager – vil jeg gerne sige, at det samme svar giver de pågældende fra City Foreningen og Magasin jo også, at der ikke er nogen problemer for dem detailhandelsmæssigt, hvis denne kommune ville lade være med at blive ved med at nedlægge parkeringspladser. Hvis man lod være med konsekvent at spænde ben for deres muligheder for at drive detailhandel i Indre By, så skulle de sagtens klare sig. Men der er nedlagt flere tusind parkeringspladser, og man har planer om at nedlægge flere.

Så alt, hvad de egentlig beder om, er: Kan vi bare få lov til at få nogle ordentlige betingelser, så klarer vi os glimrende. Men hvis de skal kæmpe mod begge dele, så kan jeg godt forstå, at de er lidt mere tvivlende. Men det kan der rådes bod på, uden at man ikke anlægger Ørestaden. Det kan man faktisk bare ved at anlægge nogle parkeringsanlæg.

Jens Kjær kom med 2 bemærkninger. Han var selvfølgelig ked af, at den tidligere ordfører for Enhedslisten var kommet til at sige, at Enhedslisten var ked af, at der sådan set var noget med indsigelser, som man tog hensyn til. Det er noteret. Det var ikke Enhedslistens standpunkt, det var Mikkel Warmings.

Men så vil jeg gerne sige til Jens Kjær Christensen, at et park & ride-anlæg kan jo ikke fungere undtagen substansen i forslaget ender med at blive, at det bliver attraktivt for bilisterne at sætte bilen der og hoppe på en af de togforbindelser, der er. Det er jo hele ideen bag park & ride. Hvis det bare er et parkeringsanlæg, jamen så var der ikke det krav om, at vi skulle lægge det der. Det er et park & ride, og det ved jeg måske, at Jens Kjær Christensen ikke har forstået. Det er også et udenlandsk ord, men altså det betyder sådan set parkering og så at kunne køre videre til en reduceret pris.

Det er egentlig idéen bag det her, og det bliver selvfølgelig en succes der, og derfor skal det selvfølgelig ikke være med de dersens latterlige begrænsninger, som Radikale kommer med, som betyder, at der måske kan holde i alt 50 udflugtsbusser derude, for det

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

svarer til 200 bilparkeringspladser.

Nej, det skal selvfølgelig være så stort, som behovet er, og de behov skal denne Borgerrepræsentation sikre er til stede ved at gøre det attraktivt via HT, via DSB og via denne kommunes planlægning, at der skal være et attraktivt park & ride-system. Og det kommer denne Borgerrepræsentation selvfølgelig til at udfylde i sin helhed. Så sætter vi bare rammerne op for, hvor det skal være.

At miljøministeren selvfølgelig træffer beslutning – jeg ved ikke, om det var Jens Kjør eller det var Lars Hutter, det har jeg glemt at skrive – jamen det er jo da logisk, eller også var det overborgmesteren, der sagde, at selvfølgelig gør miljøministeren det, og jeg er da helt sikker på, at det kommer miljøministeren selvfølgelig også til at gøre efter konsultation med regeringens ledende ministre, nemlig finansministeren og statsministeren, for det var jo de parter, der var med, da ørestadsloven blev kreeret, og hvor hele plangrundlaget og derved også etableringen af centeret selvfølgelig blev nævnt.

Lars Hutter, lige en bemærkning om spekulation: Lars Hutter, lad mig helt ærligt bekende, jeg tror, det er på vegne af, ja, en enstemmig Konservativ Gruppe, selv om vi kun er 3 i aften, at spekulation i Ørestaden er godt, det er fremragende. Det var de var de samme forudseende mennesker, der skabte Ørestadsloven, der sikrede, at vi kunne få en udvikling for hele hovedstadsregionen, at vi kunne få en super infrastruktur og også et superhandelscenter etableret.

Og det kunne jo ikke lade sig gøre, undtagen hvis der var nogen, der spekulerede i den jord, som København og staten ejede i fællesskab, nemlig Ørestadsarealerne. Det er den rendyrkede spekulation, som oven i købet er blevet lovfæstet af et folketingsflertal, og gudskelov da for det, for ellers var der aldrig nogen penge til at betale for anlægget af metroen.

Så derfor kan man sige, at selskabet Ørestaden er en nonprofitorganisation, som selvfølgelig skal betale regningen for anlægget af metroen. Og hvor er det dog dejligt. Profit er altså godt, for ellers ville hele verden jo, hele Borgerrepræsentationen, komme til at bestå af SOL'ister eller rødgardister.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Lars Rimfalk Jensen (B): Jamen vi er da i hvert fald glade for, at vi nu har hørt, at Ole Hentzen i hvert fald ikke interesserer sig for Amager. Så skal jeg fortælle ham, at der bor sådan cirka 18 pct. af Københavns befolkning derude. Så selvfølgelig synes jeg da, at det er smart af De Konservative, som heller ikke har så mange procenter vælgere tilbage, at man holder sig væk fra dem, så det er da kun positivt, at vi nu ved, at Konservative og Amager ikke har noget med hinanden at gøre mere.

Jeg vil sige, at det Radikale Venstre støtter selvfølgelig, at denne her kommer ud til høring. Vi synes, det er vigtigt, at vi i denne hersens fase omkring et stort center hører så mange så muligt, så vi er meget glade for, at det nu bliver sendt i høring.

Om park & ride vil jeg sige, at Det Radikale Venstre vil gøre alt for at gøre det attraktivt. Og med alle de tilbud, vi får fra italienske firmaer om anlæggelse af forskellige parkeringsanlæg i København, jamen så er der jo slet ingen problemer. Så har vi jo masser af muligheder for at bygge et park & ride, der virkelig siger sparto.

Så jeg vil da foreslå Ole Hentzen, at han skynder sig at stille forslag om, at Trevi eller hvad de nu ellers hedder, disse andre italienske foretagender, får lov. Vi ønsker et park & ride, der er anlagt i konstruktion. Vi vil ikke acceptere, at tusindvis af kvadratmeter grønt areal bliver plastret til med asfalt for at bilerne skal holde der.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Nu skifter debatten lidt gear. Jens Johansen for en kort bemærkning først, derefter Ole Hentzen for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Jens Johansen (F): Det var Ole Hentzen, der sagde, at spekulation i Ørestaden er godt. Det er jeg ikke enig med Ole Hentzen i. Det er Ørestadsselskabets bestyrelse faktisk ikke enig med Ole Hentzen i.

Vi har oplevet det i ét tilfælde, hvor der blev spekuleret i optionerne og priserne blev skruet op, ikke således, at denne her nonprofitorganisation, som Ørestadsselskabet jo er, fik profitten, men derimod optionsholderen. Så nu bliver der handlet optioner og jord med klausuler, således at vi får stoppet spekulationen, så gevinsterne kan bruges til at anlægge

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

metroen, hvad der i øvrigt er godt. Det er udmærket, at vi får metroen.

(Kort bemærkning).

Ole Hentzen (C): Jeg vil gerne sige til De Radikale og til Lars Rimfalk Jensen, at De Konservative tænker og handler for hele byen, og hvor ville jeg dog ønske, at den radikale Lars Jensen også tænkte på byen København i stedet for så ensidigt kun at tænke på Amager. For går det godt for København, så går det også godt for Amager.

Jens Johansen: Jamen jeg ønsker selvfølgelig ikke ukontrolleret profit til tredjemand, men hele tanken om Ørestadsloven var profit og spekulation i noget jord, som ikke var noget værd. Og staten kreerede et selskab, der hed Ørestadsselskabet, til at få denne profit, og hvor var det dog dejligt. Det kunne glæde mig, hvis man strammer endnu mere op fra bestyrelsens side, og at hele profitten havner i Ørestadsselskabets lommer. Åh, hvor det var dejligt.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Ja tak, så er det Mikkel Warming for en lidt længere bemærkning.

Mikkel Warming (Ø): Kan Ole Hentzen ikke skrive sin hyldesttale til Ørestadsselskabet ned? Vi vil godt bruge den som valgoplæg næste gang. Den siger nemlig meget præcist, hvad det er, Ørestaden egentlig handler op: grundspekulation. Det er jo meget rart, at der er nogen, der er ærlige for en gangs skyld.

Ellers var det to bemærkninger til Ole Hentzen, først denne her med at lytte.

Vi synes, det er fint, det er faktisk nødvendigt, at bruge en høring til at lytte til de indsigelser, der kommer fra borgerne. Vi synes, det er rigtig fint, for ikke at sige dejligt, at man også lytter på forhånd, inden høringen er gået i gang, og siger: Jamen vi har et problem med skyggevirkninger fra højhuse.

Vi synes, det ville være konsekvent, hvis man så også, når man nu havde lyttet på forhånd, ændrede tingene, før man sendte det ud i høring. Det ville virkelig være at tage konsekvensen, ligesom Ole Hentzen gerne vil tage konsekvensen af de ting, han mener

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

skal ændres, inden man skal ud i høring.

Andet var det sådan set ikke – nå jo, park & ride. Hvis det skal fungere, Ole Hentzen, og det er bl.a. derfor vi ikke nødvendigvis vil stemme for i dag, så skal det efter vores mening kombineres med en trafikpolitik, som gør det attraktivt at stille bilerne for at tage med det offentlige, bl.a. ved, at det er besværligt og restriktivt at køre videre fra det pågældende sted ind mod byen. Vil De Konservative være med til det? Bompenge, f.eks. derude ved Ørestaden? Så kan vi begynde at snakke om det i en frygtelig fart, for det skal nemlig kombineres: Den attraktive kollektive trafik og restriktioner for biltrafikken.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Ja tak, så har jeg selv tastet mig ind, inden Lars Hutters kommer op og siger, at jeg ikke har svaret på det spørgsmål, han har stillet mig.

Jeg vil sige til Lars Hutters' spørgsmål om, hvilke konsekvenser en beslutning om ikke at gennemføre det her vil have for Ørestad – det er lidt i samme boldgade som det, Ole Hentzen var inde på – at jeg ikke kan overskue konsekvenserne, de er der naturligvis, i detaljen kan jeg ikke overskue konsekvenserne. Men hvis man ikke gennemfører en udbygning i Ørestaden, et foretagende, der jo baserer sig på, at den kollektive trafik på sigt skal finansieres af ejendomssalg, og der ikke kommer et ejendomssalg, og der ikke bliver gennemført et byggeri, jamen så får det naturligvis nogle konsekvenser.

Det er jo lige nøjagtig, som Ole Hentzen og Mikkel Warming kort diskuterede her, at hele denne her konstruktion, Ørestadsselskabet, handler jo om, at byen får den kollektive trafikbetjening, får den metro over og under jorden, som byen har arbejdet på igennem hele det her århundrede, og der opstår i begyndelsen af 1990'erne en reel mulighed med Københavns Kommunes centrale medvirken, besluttet i denne her forsamling, ikke én, men adskillige gange, at den beslutning skulle føre til denne her bane.

Så jeg er meget enig med Ole Hentzen i, at det gælder da naturligvis om at få de penge tilbage, som dette storslåede kollektive trafikapparat kommer til at betyde for byen, få de investeringer, der er foretaget i det, tilbage, naturligvis.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Jeg synes, Mikkel Warming skulle sige, at her har vi da et fornemt stykke planlægning, at her kreerer man værdispring til nogle arealer via sin planlægning, hvor kommunen, hvor det offentlige, hvor almenvellet bruger det værdispring, så det ikke blot rammer ned tilfældige steder. Det er da en meget, meget fornem tankegang, og det burde Mikkel Warming, med det politiske udgangspunkt, han har, da være en meget, meget stor tilhænger af.

Nu sagde Lars Hutters, så vidt jeg kan se her på tavlen for en 15 minutter siden, da klokken var 20.12, at jeg sagde, at jeg ikke havde talt med miljøministeren om Ørestadscenteret. Det sagde jeg ikke. Jeg sagde, at jeg ikke havde ført forhandlinger med miljøministeren. Jeg har, de få gange, jeg har talt med ministeren i en eller anden sammenhæng, hvor centerdannelse er blevet nævnt, naturligvis sagt til ham, at det derude jo ikke er omfattet af denne her centerdiskussion, naturligvis, på samme måde, som jeg, når der skal forhandles, på samme måde, som jeg vil bruge enhver lejlighed fremover til at sige til ministeren eller arbejde for de beslutninger, der er truffet i Borgerrepræsentationen, herunder etablering af en centerdannelse i Ørestaden. Det ville da være mærkværdigt, hvis jeg ikke gjorde det.

Lars Hutters (L): Jeg er ikke et sekund i tvivl om, at alle i Borgerrepræsentationen er udmærket klar over, hvor betydningsfulde de overvejelser, vi i øjeblikket gør i Borgerrepræsentationen, er for fremtiden af København.

Jeg synes, det er nogle interessante svar, som overborgmesteren er fremkommet med til Borgerrepræsentationen. Jeg tror også, at der er flere af os, der noterer, at overborgmesteren er fuldstændig enig med Ole Hentzen i, at det er ren spekulation, det, der foregår omkring Ørestaden.

Overborgmesteren tilføjer oven i købet, at hvis denne her sag ikke går igennem, hvis miljøminister Svend Auken, hvor nu det nu også fremkommer, for man har altså haft nogle samtaler, hvad det så er for noget, om storcenteret ude i Ørestaden, ikke giver tilladelse til det, så får det konsekvenser, hvor næstformanden i Ørestadsselskabets bestyrelse ikke kan overskue, hvad de kommer til at betyde, derunder naturligvis med den

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

garanti, som Københavns Kommune har sat økonomisk som spændvidde under hele det her.

Jeg må sige, jeg har en opfattelse af, at det aldrig, aldrig vil være godt, at en bys udvikling skal hvile på ren spekulation, som Ole Hentzen fra De Konservative sagde. Det vil altid på et eller andet tidspunkt føre til nogle konsekvenser, som vil være dybt ulykkelige for en del, måske oven i købet en stor del, af denne her bys indbyggere.

Når jeg har taget dette her aspekt frem i aften, og jeg er da glad for, at det er kommet så åbent frem, det skal jeg da takke overborgmesteren for, så er det fordi jeg har stillet det spørgsmål: Hvorfor skal det her sendes ud i høring, på trods af at sagen absolut ikke er særlig godt gennemgået, forberedt med hensyn til højhuse, skyggevirkning osv.? Hvorfor skal det sendes ud til høring, når der er kommet stribevis, utallige indvendinger fra detailhandelen på Amager, fra Cityforeningen og en lang række af lokalområderne? Hvorfor skal det det? Hvad er det, der egentlig er på spil?

Og det har vi altså fået svaret på nu: Det er af hensyn, man tilsidesætter en ordentlig forberedelse i lokalplanlægningen, ene og alene for, hvad Ole Hentzen med tilslutning fra overborgmester Jens Kramer har givet udtryk for, at fremme spekulationen ude i Ørestaden.

Borgerrepræsentanter! Det er en uhyre farlig kurs, vi er inde på. Jeg skal anbefale, at man siger nej til at få sendt denne her sag ud til høring.

Ole Hentzen (C): Jeg blev lige hvisket nogle spændende visdomsord i ørerne, som jeg beder Lars Hutters om at prøve at tænke lidt over. Jeg skal også gøre det samme.

Hvis jeg nu i stedet for »spekulation« sagde: Det er jo egentlig den rene marxisme det her, at samfundets værdier sådan set kommer samfundet til gode. Er den så mere spiselig? For det er jo faktisk det, der sker, Lars Hutters. Samfundets værdier, som lovgrundlaget egentlig var, skulle komme samfundsudviklingen til gode.

Og her slår man jo ikke en by i stykker. Her har man oven i købet med den samme lov vedtaget, at der skal laves en helt ny bydel for at sikre hovedstadsregionen en bæredygtighed, også ind i det næste årtusind. Ja, jeg synes, det er positivt.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Altså jeg er da ked af, hvis jeg har fået Lars Hutters til at gå i selvsving ved, at jeg brugte ordene »spekulation« og »profit«, men det var jo det, der skulle være med til at betale det, fordi det var jo ikke statsinstitutioner alene, der skulle købe grundene, det var jo også private, og derfor skulle man have den bedste pris.

Jeg skylder Jens Kjær et svar på en enkelt ting. Jeg tror, at han sagde noget om, hvorfor vi ikke allerede nu fastsætter f.eks. lavere grænser, når vi nu har sagt, at vi vil lytte. Jamen det er jo denne her forføreriske tale, som Enheds-rødgardisterne jo altid kommer med, for den almindelige befolkning vil jo ligesom sige: Jamen hvorfor gør man ikke det? Jamen det er jo fordi planloven siger noget andet. Den siger, at man kan jo altid reducere uden at sende det ud i nye høringsprocesser, men man kan aldrig forhøje det, altså gøre det mere vidtgående efter en høringsproces, uden at sende det ud igen.

Og da jeres fornemste opgave er at spænde ben for alt og alle, der overhovedet kan spændes ben for i en proces, når det er noget med Ørestaden, ja, så er det da logisk, at vi aldrig ville hoppe på den finte, for idioter er vi ikke, og rødgardister bliver vi aldrig.

Lars Rimfalk Jensen (B): Det er blot for at præcisere, at det Radikale Venstre ikke vil støtte Ole Hentzens forslag om park & ride, såfremt vores forslag om at lave en begrænsning ikke bliver vedtaget.

Vi vedstår, at vi har lavet en budgethensigt omkring park & ride, og det står vi også ved, men vi kan ikke støtte op bag, at Ole Hentzen kommer med en fortolkning, som er hans fortolkning, og som ikke på forhånd er drøftet i budgetgruppen. Derfor vil vi stemme imod, såfremt der ikke sker en begrænsning.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg glemte at give Lars Hutters ordet for en kort bemærkning, så Lars Hutters får ordet nu.

(Kort bemærkning).

Lars Hutters (L): Til Ole Hentzen: Naturligvis er SOL meget indstillet på fornuftige investeringer, der kan fremme skabelse af samfundsværdier, og det skal derfor også være

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

ganske kort sagt, at SOL's opfattelse har været, at der skulle være investeret på regelret vis med hensyn til udvikling af metro og Ørestad osv. Vi har en opfattelse af, at der kommer negative konsekvenser, hvis man baserer sig på en finansiering alene skabt ved ren spekulation, som Ole Hentzen selv udtrykte det.

Og det, SOL mener om det, der sker i aften, er, at så bøjer man sig, man bøjer de forskellige former for planafgørelser, fordi man ikke vil være til hinder for spekulationen i grundværdierne, og det er det, SOL mener der sker i denne her sag i aften.

A. Benhaddou (D): Ja, jeg kommer op her til sidst for bare at give udtryk for CD's holdning. Man behøver jo ikke ligefrem at diskutere hele aftenen for at komme med sin tilslutning til planen. Vi støtter den fuldt ud selvfølgelig.

Og så kan jeg ikke lade med at tænke på venstrefløjens evig og altid angreb på alt, hvad der har med Ørestaden at gøre. Det er da klart, at når venstrefløjens har været imod den her broforbindelse, ja vil den også være imod en eller anden form for udbygning af Ørestaden. Det siger sig selv.

Men nu, hvor vi har vedtaget, at der skal etableres denne her broforbindelse, så kan man spørge sig selv: Hvad skal vi med sådan en bro? Hvad skal vi med den, hvis vi ikke skal udvide Ørestaden, hvis vi ikke skal udbygge Ørestaden? Hvad sker der så? Jo, det, der sker, er, at svenskerne på den anden side udbygger deres region. De er klar, de forbereder sig, de sidder ikke og diskuterer skyggevirkninger osv. og alle mulige negative diskussioner. Det gør svenskerne ikke. Og det ved jeg meget klart ud fra denne her Øresundsregionkonference, vi har været til i Bruxelles.

Jeg skulle hilse og sige, at det ikke er det, svenskerne diskuterer. De diskuterer, hvordan de kan hamle op med København, når broen endelig bliver etableret. Og vi sidder gudhjælpemig og diskuterer skyggevirkninger og om vi ikke skal lade være med at bygge det her center eller ej. Jamen så kan vi bare lade være. Hvad sker der så? Så gør svenskerne det, at de bygger deres center, og hvad sker der så? Ja, så rejser københavnernes over til Sverige, og så kan vi bare sidde her og cykle rundt omkring bydelene og oprette bydele overalt i København.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Det er evig og altid negativ stemning hos venstrefløjten. Kan I ikke bare se i øjnene, at broen er der, og det kræver, at København skal udvides økonomisk, trafikalt osv., uanset om man vil eller ej? Og hvis det er meningen, at man bygger en bro for at cykle mellem Nørrebro og Vesterbro, så kommer vi ikke ret langt, det skulle jeg hilse og sige.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Ja tak, nu må vi se, om det indlæg gør indtryk på Jens Kjær Christensen.

Jens Kjær Christensen (Ø): Først vil jeg sige, at jeg ikke skal diskutere, hvor langt Benhaddou kan komme.

Men så vil jeg i øvrigt sige, at det er jo et interessant synspunkt, at broen skaber lange skygger. Det var det, der var substansen.

Og hvad svenskerne diskuterer, skal jeg ikke blande mig i. Jeg har sådan set på fornemmelsen, at de diskuterer lidt flere ting end det, Benhaddou ligesom lægger op til. Men lad nu det stå lidt på tavlen.

Det, der er mest interessant, er selvfølgelig, at Ole Hentzen siger, at vi spænder ben for alt og alle – det er nærmest sådan en fodboldkamp – når det handler om Ørestaden. Men det er løgn i hans mund, og han ved det. For ikke særlig lang tid siden, faktisk efter sommerferien i år, har vi stemt for nogle kloakrør og elforsyning til Ørestaden. Ole Hentzen har måske været ude og spise på det tidspunkt. Han har ikke opdaget dette markante skift i vores politik, og det er jeg meget ked af i øvrigt, og det er hele Enhedslisten ked af.

Men så har selvfølgelig Ole Hentzen dette geniale træk, at han siger: Planloven siger, ja, højden kan man sgu – undskyld mig udtrykket – altid skære noget af. Men vi kan ikke gå op uden først at gå ud i en ny offentlig høring. Derfor er Ole Hentzens købmandssynspunkt: Lad os komme så højt op som muligt, og så kan vi jo altid sidde med den lille skarpe kniv og tage en lille etage af.

Altså det handler om demokrati, det her, Ole Hentzen. Det handler om, at borgerne skal have et rimeligt indspark til at kunne diskutere og forholde sig i deres indsigelser ud

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

fra, hvad politikerne faktisk mener. Og synspunktet har bare været, at hvis alle politikere er enige om at skære 10 meter af bebyggelsen på forhånd, jamen så lad os da gøre det. Så bliver det selvfølgelig hårdt at slås om resten, men det er en anden sag. Det bliver nok hårdt bare at slås om 10 meter, vil jeg antage.

Til sidst siger Ole Hentzen, at idioter er vi ikke. Den vil jeg lade stå på tavlen. Jeg ved nemlig ikke, hvem han refererede til.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Ja, den foreslår jeg, at vi lader stå på tavlen. Der er ikke flere, der har begæret ordet. Forhandlingerne er afsluttet.

Vi skal i gang med en række afstemninger, formentlig. Vi vil stemme i følgende rækkefølge: Først tager vi stilling til Mikkel Warmings forslag om tilbagevisning til BTU og ØU. Hvis det tiltrædes, jamen så er der ikke mere at stemme om i dag. Hvis det ikke tiltrædes, vil vi stemme om det ændringsforslag, der er stillet af Ole Hentzen, Ole Hentzens andet ændringsforslag om, at *kan* ændres til *skal* på det relevante sted i teksten.

Derefter det ændringsforslag, der er stillet af Manja Sand, baseret på det notat, som de to udvalg jo besluttede på deres møde skulle udarbejdes og ligge på bordene, og derfor ligger det på bordene i dag.

Derefter tager vi stilling til det af Lars Rimfalk stillede ændringsforslag om, at der ikke skal gives dispensationer, og derefter Lars Rimfalks underændringsforslag til Ole Hentzens forslag om park & ride, og til sidst i givet fald om selve indstillingen.

9) 462/99. Indstilling om, at det overfor Ørestadsselskabet tilkendes gives, at Københavns Kommune på baggrund af det foreliggende materiale lægger vægt på, at der snarest muligt træffes beslutning om anlæg af Metroens 3. etape, Østamagerbanen, således at den kan anlægges i direkte forlængelse af Metroen 1. og 2. etape, at der i det videre arbejde lægges på den byarkitektoniske indpasning af banen, herunder mulighederne for

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

at reducere barrierevirkningen mest muligt, at der af hensyn til betjeningen af Amager Strandpark opretholdes mulighed for at etablere en station ved Greisvej, samt at der ved projekteringen tages hensyn til den langs banen planlagte grønne cykelrute.

(Økonomiudvalget)

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg skal sige om indstillingen her, at den jo klart og tydeligt illustrerer, at hvis vi vil styrke den kollektive trafik i København, ja, så er anlæg af Østamagerbanen et godt bud, og at den kollektive trafik kan styrkes, ja, det tror jeg, der er bred tilslutning til.

Det er jo sådan, at Østamagerbanen er den ene halvdel af den radiale banebetjening af Amager, som i ørestadsloven, for at bruge et Lars Huttersk udtryk, blev lovet amagerkanerne.

Den banedel skal jo bl.a. sikre en fornuftig og miljømæssig kollektiv trafikbetjening af Østamager, af Amager Strandpark, og med den højklassede forbindelse langs området vil området heller ikke blive udsat for så store biltrafikmængder, som en sådan publikumsmagnet ellers vil medføre på de store sommerdage og allerede gør det i dag. Københavnerne, der jo som hovedregel ikke har bil, får efter min opfattelse, og det har været baggrunden, en let, højklasset, hurtig forbindelse og hurtig adgang til strandparken.

Og derudover vil den bane jo komme til at understøtte udviklingen af de attraktive boligområder, der er langs stranden. Også erhvervsområder får en højklasset trafikforbindelse til både den Indre By og til Københavns Lufthavn i Kastrup.

Københavns Amt har besluttet, at det er en forudsætning for, at man vil betale sin del af anlægsudgifterne til Østamagerbanen, at der foreligger en aftale med staten med etablering af letbane mellem Lyngby og Glostrup. Den beslutning betyder, at der tidligst kan træffes beslutning om 3. etape sidst i år 2000, og derfor må beslutningerne under alle omstændigheder komme til også at involvere den organisatoriske dannelse, som jo træder i kraft her på den anden side af nytår.

På den anden side, ja, så må vi få truffet en beslutning så hurtigt så muligt, så anlæg af 3. etape kan foretages i direkte forlængelse af 1. og 2. etape, som jo påtænkes og

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

påregnes taget i brug i henholdsvis år 2002 og 2003. Så hvis beslutningen om Østamagerbanen bliver truffet i år 2000, ja, så vil anlægsarbejderne kunne udføres i perioden fra 2002 til 2005.

Mikkel Warming (Ø): Jeg skal blot kort begrunde forbeholdet, som det har ligget i såvel Bygge- og Teknikudvalget som i Økonomiudvalget.

Vi har såmænd ikke så meget imod, at man får baner overalt, ej heller på Østamager, men vi synes, prioriteringen er forkert. Specielt i en situation, hvor man har tid nok, burde man, og det skal jeg så stille *ændringsforslag* om, anbefale, at 3. etape sættes i stå, mens det overvejes at anlægge en metrolinie ved eller under Amagerbrogade i stedet, for på den måde at sikre amagerkanerne den bedst mulige kollektive trafik.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Ja tak til Mikkel Warming. Der er ikke andre, der har begæret ordet. Der er stillet et ændringsforslag af Mikkel Warming her, som jeg i hvert fald godt vil have afstemning om, og derfor har jeg ringet ind, da mindst ét medlem har begæret det.

10, 460/99. Indstilling om at redegørelse om udbud af opgaver i 1998 tages til efterretning. (Økonomiudvalget)

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Ingen ønsker ordet. Jeg vil så vurdere, om jeg skal tage ordet efter Mikkel Warming ... undskyld, Morten Kabell – som formentlig ville have sagt noget andet end Mikkel Warming. Værsgo, Morten Kabell.

Morten Kabell (Ø): Jo tak, Lars Kramer.

Enhedslisten har taget forbehold i Økonomiudvalget sådan af principielle årsager. Enhedslisten er generelt imod – det vil nok ikke komme som en stor overraskelse for nogen herinde i salen – at kommunen mere end i allerallerhøjeste grad end det, der er

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

nødvendigt, sender ting i udbud. Vi er imod udliciteringerne, og vi er imod den stigende grad af privatisering, som vi ser, at der har været tendens til over årene.

På den anden side vil vi dog også huske på at sige, at vi dog kan se, at den redegørelse, vi har fået her, er mere positiv end det, har vi har kunnet se tidligere år, for rent faktisk er udbuddet jo gået en smule ned. Det er som sådant positivt.

Vi er generelt – jeg skal ikke lægge op til nogen lang diskussion – imod de udbud, der har været tale om, og den politik, som Borgerrepræsentationens flertal har ført. Vi vil dog nøjes med at sige, at det kan gøres endnu bedre. Sidste år var åbenbart bedre end de forrige år. Skal vi ikke se at gøre det endnu bedre de næste år og få udbudene ned på et langt lavere niveau, således at vi igen kan sikre, at det naturligvis kun er det offentlige, der tager sig af offentlige opgaver, så vi ikke spilder penge, kommunale kroner, på at kaste i privates profithungrende lommer.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Ønsker flere ordet i denne sag, som jo godt kunne føre til en helt anden og meget bredere diskussion? (*Ophold*). Det er ikke tilfældet. Forhandlingerne er afsluttet. Ingen ønsker afstemning om at tage redegørelsen til efterretning? (*Ophold*). Den er taget til efterretning.

Må jeg bede om lidt mere ro i salen. Det kan både for dem, der prøver at høre efter, hvad der bliver sagt, og dem, der selv siger noget, og for tilhørerne være vanskeligt. Må jeg bede om lidt mere ro i salen.

punkt 11, 461/99. Indstilling om, at sikringsarbejdet iværksættes som nærmere beskrevet, og at der oprettes 2 stillinger i Økonomiforvaltningen, samt at sikringsarbejdet med videre iværksættes inden for en årlig udgiftsramme på 2 mill. kr., at præmien til den interne forsikrings- og sikringsordning samlet opkræves i forhold til de forsikrede værdier, samt at præmien for 1999 og for 2000 fastsættes til henholdsvis 0,3 promille og 0,35 promille af forsikringsværdien.

(Økonomiudvalget) (1. og 2. at - standsningsret))

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Lars Hutters (L): Ja, selve sagen om intern forsikring og sikringsgrundlag skal jo under alle omstændigheder forelægges Borgerrepræsentationen, så det er ikke nogen, om man så må sige nægtelsesret eller standsningsret. Det er spørgsmålet, om det er nødvendigt, at man, for at man kan varetage den interne forsikrings- og sikringsordning, skal oprette 2 yderligere stillinger i Økonomiforvaltningen.

Jeg har haft det synspunkt i Økonomiudvalget, og det har jeg fortsat, at der ikke er grundlag for, at Økonomiforvaltningen, selv om den sidder tæt på Økonomiudvalget, skal have oprettet 2 yderligere stillinger. Og jeg har 3 argumenter for, at det ikke skal ske.

For det første husker vist alle den meget intense overvejelse, der var omkring vores budget, og hvordan man f.eks. på daginstitutioner behårdt prioriterede, at det kunne der ikke røres noget som helst ved. Hele vejen igennem blev der kørt sådan. Jeg kan ikke se, at man, når man har prioriteret en nedskæring på noget, der er så vigtigt for københavnernes, så skal opprioritere stillinger i Økonomiforvaltningen i bureaukratiet på Rådhuset. Så jeg mener, at hvis Borgerrepræsentationen siger ja til det, så siger de ja til, at det er helt i orden at prioritere bureaukrati frem for velværd for forældre og børn i København.

Den anden grund til, at jeg godt vil anføre, at man skal sige nej, er, at sagen omkring forsikring har vi jo haft i årevis i København, og det har man kunnet varetage, også selv om man var selvforsikrer, så hvad skulle egentlig være argumentet for, at man, fordi man går mere systematisk til værks, skal have oprettet stillinger dertil?

Den tredje grund til at jeg synes, at man skal sige nej, er, at efter min opfattelse er Økonomiforvaltningen faktisk ret stor. Er det ikke 10 kontorer eller sådan noget lignende, der er i Økonomiforvaltningen? Altså hvorfor skal vi bidrage til yderligere? Det kan være, der så skal oprettes et 11. kontor med hensyn til forsikringsordninger. Det synes jeg er urimeligt.

Så jeg håber, at Borgerrepræsentationen ligesom mig vil sige: De stillinger må I tage inden for jeres egen forvaltning. Der er ingen grund til, at der skal gives yderligere penge til bureaukratiet.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Morten Kabell (Ø): Enhedslisten har generelt været på vagt, når Økonomiforvaltningen er kommet og har bedt om tillægsbevillinger til dette og hint. Vi har ofte følt, at Økonomiforvaltningen måske nok har benyttet sig af, at man sidder meget tæt på økonomien, til at få nogle bevillinger, som vi nogle gange måske har syntes ikke var helt nødvendige. Deri har vi delt holdninger som regel sammen med Lars Hutters, og det er også fint nok.

I denne sag må jeg sige, at der kan vi ikke tilslutte os Lars Hutters. Denne her sag handler, så vidt vi kan se, om at spare penge, ikke om at bruge flere penge. Det er afgørende, at vi får det her sikringsarbejde kørt bedst muligt på skinner. Det er grunden til, at Enhedslisten generelt godt kan støtte denne her indstilling og godt vil bakke op om, at de 2 stillinger bliver givet.

Det er ikke ud fra, at vi ikke synes, at Økonomiforvaltningen ikke til tider er stor nok. Det synes vi faktisk nok egentlig også. Men det er ud fra et, synes jeg, sundt princip om, at sikringsarbejde koster noget. Det koster noget at skulle forsikre sine værdier, og det koster noget at gå ud og sørge for, at vi også vil være i stand til at håndtere enhver form for risiko, som vi kan løbe. Det synes vi er et sundt princip, på samme måde som vi også bruger penge derhjemme i vores egne husholdninger på at have en sikringspolitik eller en forsikringspolice.

Derfor vil jeg sige, at Enhedslisten bakker det her op. Forslaget handler nemlig, som vi ser det, mere om at spare penge end om at bruge penge.

Lars Hutters (L): Jamen er der da nogen borgerrepræsentanter, der modsætter sig, at man skal spare? ... (*Afbrydelse: Ja*). Så vil jeg da godt lige se, hvem det er her i Borgerrepræsentationen. Jamen spare på med hensyn til, at man ikke giver unødvendige penge ud.

Der er jo ikke nogen, der sætter spørgsmålstegn ved, om vi skal sige ja til den interne sikringsordning. Det er der jo ikke nogen, der siger. Det ved Morten Kabell fra Enhedslisten da udmærket godt. Det er jo ikke det, det drejer sig om. Det gør vi

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

formentlig alle sammen; jeg har i hvert fald ikke hørt nogen tale imod.

Hvis Morten Kabell er så indstillet på, at der skal spares, så synes jeg da, at han skal gå med sammen med SOL og sige: Jamen så sparer vi også de 2 yderligere stillinger. Enhedslisten ved jo udmærket godt, det har vi jo lige fået bekræftet, at forvaltningen er rigeligt stor. Det er jo bare, at man flytter lidt rundt i Økonomiforvaltningen og bruger nogle af de stillinger, som Enhedslisten jo er enig med SOL i godt kunne bruges bedre, og så gennemføre med 2 stillinger, der i dag er i Økonomiforvaltningen, det, som vi alle sammen ønsker.

Så Enhedslisten skal altså ikke slippe så let med hensyn til at holde, i denne her sag, hånden over det alt for store bureaukrati i Økonomiforvaltningen.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg bliver nødt til at sige til Lars Hutters, at det er dog en urimelig måde at behandle – jeg beder Lars Hutters om at gå helt ned fra talerstolen, fordi, Lars, det er mig, der har ordet – personalet i Økonomiforvaltningen på at slynge om sig med tilfældige påstande, udokumenterede påstande om personalemæssigt overforbrug osv.

Altså det ville da være velgørende, om Lars Hutters ville benytte samme nidkærhed i alle andre sammenhænge, når vi andre i forbindelse med budgetprocesser ikke alene i det udvalgs regi, men i alle udvalgs regi, foretager den meget, meget stramme prioritering, der sikrer og har sikret, at vi har fået balance og fået orden i vores økonomi.

Der er tale om en ganske velbegrunnet indstilling, som Økonomiudvalget her indstiller over for Borgerrepræsentationen, et nyt arbejdsområde, og også, at stillingen som sikringskoordinator kræver helt særlige forudsætninger. Det er baggrunden for den indstilling, som Morten Kabell jo også ganske udmærket argumenterede for i sit indlæg.

(Kort bemærkning).

Lars Hutters (L): Jeg må søreme sige, at det er meget urimeligt fra overborgmesterens side. Overborgmesteren ved udmærket godt, fordi jeg går ud fra, at overborgmesteren meget grundigt har studeret Lars Hutters og SOL's budgettale, at SOL

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

skelner skarpt imellem mennesker ansat til, at der bliver udført opgaver til gavn for velfærdssamfundet. Det gælder de unge og de gamle og børnene og forældrene i denne her by.

Men jeg er, det har jeg også sagt i min budgettale, hele tiden på vagt over for, at bureaukratiet vokser på Københavns Rådhus, og i denne her sag ved jeg ganske klart, at der er rum til, at man kan omstrukturere inden for Økonomiforvaltningen og selv sørge for at levere de 2 stillinger, der skal til for, at vi kan få en systematisk ordning med hensyn til de interne sikringsydelse. Og det ved overborgmesteren ganske udmærket godt.

Hvis overborgmesteren ønsker, at denne her sag skal have et seriøst skær, så må jeg sige, at så går jeg ud fra, at overborgmesteren støtter mig i Økonomiudvalget i, at så må vi have en grundigere undersøgelse af hele det kæmpestore apparat med 10 kontorer og jeg ved ikke hvad, der er i Økonomiforvaltningen

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jamen det er da ikke rimeligt, Lars Hutters, at en ikke tilfældig, men gennemtænkt organisationsplan, som Lars Hutters jo i øvrigt selv har været med til at behandle i Økonomiudvalget, med 10 kontorer. Det er da fløjtende underordnet, om der er 10 kontorer, 12 kontorer eller 1 kontor. Det, det handler om, er at sikre, at der er et match af de mennesker med den ekspertise til rådighed til at varetage de opgaver, der ligger i Økonomiforvaltningen. Det andet er for letkøbt og for overfladisk.

Jeg vil meget gerne se konkrete forslag fra Lars Hutters til, hvilke funktioner i Økonomiforvaltningen eller for den sags skyld andre steder i bureaukratiet vi kan undvære.

Jeg vil meget gerne sige til Lars Hutters, at vi skal da ikke have flere folk ansat til administrative funktioner, eller for den sags skyld have ansat flere mennesker i Københavns Kommune som sådan af hensyn til bare at have folk beskæftiget.

Jeg er meget enig med Lars Hutters i, at vi skal have mennesker ansat i Københavns Kommune, hvor det er de funktioner, der i særlig grad retter sig til borgerne, de, der

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

sikrer, at butikken hænger sammen, hvad bl.a. indstillingen om det her på dette sagsområde drejer sig om, i stedet for over for de tv-kameraer, der er her, at foregøgle ikke alene os, der sidder her, men også de københavnere, som følger med, at der slår vi ud til højre og venstre og ansætter bare folk tilfældigt. Det er ikke rimeligt.

Så er det Lars Hutters. Det var gledet ud af min skærm, men det stod på sekretærens skærm.

Lars Hutters (L): Jeg håber, at overborgmesteren trækker den sidste bemærkning tilbage, at Lars Hutters og SOL skulle fremføre det her, fordi der måske bliver optaget tv af det her. Overborgmesteren ved jo udmærket fra behandlingen i Økonomiudvalget, at det er SOL's opfattelse.

Så sagde overborgmesteren også, at der har jo været en meget gennemtænkt plan omkring hele Økonomiforvaltningen. Så vil jeg gerne spørge overborgmesteren, fordi det er jo ikke ret lang tid siden, at den plan blev fremlagt for Økonomiudvalget: Var de 2 stillinger med i den plan og gennemgang, der blev forelagt Økonomiudvalget? Det er jo ikke ret lang tid siden, den var der.

Overborgmesteren ved jo ganske udmærket godt, hvorfor jeg spørger på den måde. Fordi det bør Borgerrepræsentationen vide: Det var de ikke. De 2 stillinger var ikke med i den plan. Først får man forelagt en plan, og det bliver forklaret, det er ganske fornuftigt. Så går der ganske kort tid, vi er lige på den anden side af budgetforhandlingerne, hvor man skærer voldsomt ned, man lukker plejehjem og hospitalsafdelinger, og man skærer ned daginstitutionerne, og skolerne kan heller ikke rigtig fungere.

Lige på den anden side af de budgetforhandlinger, som blev fulgt fra hele landet, og som kostede dyrt blandt de socialdemokratiske borgerrepræsentanter, så lægger man frem, sådan lige dråbevis, 2 stillinger der, og hvis ikke vi råber vagt i gevær, så kommer der nogle andre.

Jeg synes, det er urimeligt, og det er ikke særlig seriøst fra overborgmesterens side at sige de her ting. Altså jeg vil forfærdelig gerne have, at det her sker på fornuftig vis.

Jeg vil ikke stemme for de 2 stillinger i aften, og jeg håber, at der er andre, der heller

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

ikke vil gøre det. Men jeg kan godt love overborgmesteren, at nu har overborgmesteren fået, at jeg får blod på tanden på det her, og jeg vil finkæmme hele Økonomiforvaltningen, og jeg vil fremlægge et forslag i Økonomiudvalget, som punkt for punkt for punkt vil argumentere, så de penge, der i dag bliver brugt i Økonomiforvaltningen, kommer ud og gør gavn for de gamle, for skolerne og for de unges uddannelse og for børnene i daginstitutionerne. Jeg tror, de er bedre tjent med at være derude, end vi har det, som jeg vil sige er en alt for stor forvaltning.

Overborgmesteren har nu fået mig til at sige, at jeg skal have decimeret de der 10 kontorer til 3 kontorer; mere behøver der ikke at være i den Økonomiforvaltning. Og det gælder også overborgmesterens store stab af privatsekretærer og politiske sekretærer, som jeg ikke har en pind gavn af, og jeg tvivler på, at der er nogen i København, der har gavn af det, ud over overborgmesteren og Socialdemokratiet.

12) 467/99. Indstilling om godkendelse af, at Frederiksberg Kommune genindstiller Lillian Nilsson som den fælles repræsentant til socialministerens kontaktudvalg for det frivillige sociale arbejde (Økonomiforvaltningen)

476/99. Meddelelse fra den Socialdemokratiske Gruppe om, at Erik Vinding midlertidigt indtræder som medlem af Sundheds- og omsorgsudvalget og som medlem af Miljø- og Forsyningsudvalget under Winnie Berndtson orlov.

478/99. Meddelelse fra den Socialdemokratiske Gruppe om at Erik Vinding (Lindebugten 59, 2500 Valby), indtræder som nyt medlem af bestyrelsen for Boligselskabet BSB, København, i stedet for Birgit Petersen, samt at Jannik Knudsen, Vestergårdsvej 2, 1. tv.,

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

2400 København NV, indtræder som ny bygnings sagkyndig suppleant af Boligkommissionen i stedet for Birgit Petersen, der er fraflyttet kommunen.

475/99, der også blev optaget ved mødets begyndelse, anmodning fra Bodil Holbek om tilladelse til at udtræde som medlem af bestyrelsen for Center for Specialundervisning for Voksne, samt meddelelse fra Dansk Folkepartis Gruppe om, at Gunhild Legaard, Strandgade 47, 2., indtræder som nyt medlem af bestyrelsen.

479/99, ved mødets begyndelse, er en anmodning fra Anette Thede om tilladelse til at udtræde af bestyrelse for Christianshavns Gymnasium, samt meddelelse fra Enhedslistens gruppe om, at Niels Erik Kaaber Rasmussen, Gothersgade 43, 3., 1123 København K indtræder som nyt medlem af bestyrelsen for Christianshavns Gymnasium.

14) 464/99

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Så går vi til den sag, der blev overført fra lukket møde til åbent møde, og på forslag af Hellen Hedemann skal jeg blot vejlede forsamlingen i forhold til oplysninger af en sådan følsomhed, at det kunne føre til, at dele af sagen måtte behandles på lukket møde, at det er forvaltningens opfattelse, at der under debatten om denne sag frit vil kunne debatteres forhold, der fremgår af den indstilling inklusive bilag, som er udsendt til Borgerrepræsentationen, herunder også navnene på de 7 foreninger m.v

Derimod er Familie- og Arbejdsmarkedsudvalgets medlemmer i besiddelse af fortrolige oplysninger, herunder oplysninger om disse foreningers eller virksomheders økonomiske forhold, der ikke må drages frem i den debat, der foregår for åbne døre. Og hvis de bliver inddraget eller ønskes inddraget, ja, så vil det betyde, at dørene må lukkes eller den del af debatten må foregå for lukkede døre. Så det er i særlig grad en udfordring

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

for de medlemmer af Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget, der er til stede, og som agter at tage del i debatten.

Og vi taler om en standsningssag. Det betyder, at jeg i overensstemmelse med praksis vil give en af »standserne« ordet først – nyt ord.

Marie Jeppesen (Ø): Jamen allerførst vil jeg gerne have til afstemning, at sagen tilbagevises direkte til Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget.

Det vil jeg, fordi det under behandlingen i Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget er fremgået, at de private aktører på dagtilbudsområdet skal have tilskud efter bestemmelserne i lov om social service § 11, der jo omhandler puljeordninger. Af Socialministeriets vejledning om dagtilbud fremgår det ret tydeligt, at puljeordninger adskiller sig fra de øvrige dagtilbud til børn i serviceloven ved, at de oprettes på initiativ af en gruppe forældre eller andre private, som ønsker at drive en pasningsordning, og her mener vi, at det er kommunen, der har taget initiativet.

For stemte 14, 6 fra F, 7 fra Ø, 1 fra L.

Imod stemte 33, 1 fra D, 1 fra P, 2 B, 3 C, 6 V, 5 O og 15 fra A.

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Forslaget er forkastet, og vi fortsætter drøftelserne om denne sag. Begærer Hellen Hedemann ordet før borgmester Winnie Larsen-Jensen, da Hellen Hedemann begærede ordet før som en af »standserne«? (*Ophold*). Vi giver ordet til borgmester Winnie Larsen-Jensen, som ikke er standser.

Borgmester Winnie Larsen-Jensen: Jeg mener ikke, at der nogen grund til at standse denne sag, heller ikke med den begrundelse, som Marie Jeppesen anførte. Jeg ved også, at Marie Jeppesen har skrevet og været så venlig at sende en kopi til mig af det brev, hun har sendt til overborgmesteren. Jeg ved også, at hun har fået et svar om, at det her er i henhold til serviceloven en korrekt måde at gøre det på. Jeg ved også, at Enhedslisten i Folketinget har haft stillet 3 spørgsmål i 1998 om, hvorvidt privat drift er i

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

overensstemmelse med serviceloven, og det mener jeg, Socialministeriet har svaret klart, at det er.

Men så vil jeg godt lige vende tilbage, fordi det var i virkeligheden omkring Budget 1999, at budgetforligspartierne besluttede, at der skulle tages initiativ til at indgå kontrakter med selvejende institutioner og lignende om anlæg og drift af udvalgte institutioner. Formålet er at undersøge muligheden for at få øget kvalitet for de samme penge, og det er især det sidste, der er utrolig vigtigt. Hvad kan vi få, når vi udbyder til fast pris? Hvilke muligheder er der så for at forny og forandre og måske også forbedre det daginstitutionstilbud, som er i Københavns Kommune?

Sagen har været drøftet grundigt. Jeg synes, det er nogle meget spændende tilbud, vi har fået tilbage. Man kunne næsten fristes til at sige, at der var langt flere, som kunne være interessante, men med de 3 tilbud, som forligspartierne kan slutte op om, og som et flertal i Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget sluttede op om, så tror jeg, vi har fået en meget fin blanding af nogle, der har prøvet at drive daginstitution på almindelige vilkår, andre, som driver daginstitution på de lidt nyere vilkår, nemlig på Frederiksberg altså et storbytilbud, og så et tilbud fra ISS Juniorservice, som nok mest er kendt for det, de driver i Skovbo Kommune.

Jeg synes, det er en udmærket blanding, der er fundet frem til her, som bestemt kan være spændende.

Så vil jeg komme med et par enkelte bemærkninger til både Marie Jeppesens og SF's mindretal.

Af principielle grunde vil vi ikke stemme for Enhedslistens ændringsforslag og heller ikke for SF's ændringsforslag. Men specielt til Enhedslisten vil jeg sige, at det, som vi jo tager stilling til i aften, er, at der skal indledes konkrete forhandlinger. Jeg kan have meget sympati for mange af de ting, som Enhedslisten stiller op her, men de konkrete forhandlinger skal jo konfirmeres efterfølgende i Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget og i Borgerrepræsentationen.

Hvad er det for nogle kontrakter, vi gerne vil indgå? Hvad er det for nogle værdier, vi vil byde på? Hvad er det for nogle styreformere, der skal bruges? Og det mener jeg ikke,

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

at man tillade sig at tage så bombastisk stilling til på det her grundlag.

En sidste ting, jeg godt vil nævne i denne sammenhæng, er, at det viser sig, at interessen for kontraktstyring faktisk går langt ud over de her organisationer, som har henvendt sig, alle dem, der har henvendt sig selv. Vi synes, det er en flot tilbagemelding, vi har fået, men faktisk viser det sig også, at der i den ordinære dagsinstitutionsverden, både på det kommunale plan og på det selvejende plan, er udtrykt meget stor interesse for at overveje og overgå til kontraktstyring for at få nogle flere frihedsgrader. Jeg vil se frem til, når de her kontrakter er blevet indgået, at vi frit drøfter, om vi kan tage imod tilbud fra nogle af de institutioner, vi har i forvejen, at de kan indgå på de her vilkår.

Men som sagt, jeg synes ikke, at tiden i aften er til at indgå i diskussioner om meget konkrete ting, fordi vi beder netop forvaltningen om at komme med et forslag til, hvordan kontrakterne kan udarbejdes, og derfor er der ikke nogen grund til at stemme om så detaljerede programforslag, som Enhedslisten har foreslået.

Marie Jeppesen (Ø): Det er jo en mærkelig sag, vi står her og skal diskutere, fordi er det, som flertallet er i gang med her, mon lovligt? Det umiddelbare svar ville være nej, for en kommune kan altså hverken privatisere eller udlicitere dagstilbudsområdet. Det fremgår klart af servicelovens § 9, at daginstitutioner kan drives af en eller flere kommuner eller som selvejende institutioner med aftale med kommunen. Med »selvejende institutioner« menes en selvstændig juridisk enhed, der ledes af en bestyrelse og drives på grundlag af en fundats eller vedtægt. Styrelsen af institutionen fastlægges i overensstemmelse med dansk rets almindelige regler herom.

Den selvejende institution skal være nonprofit. Derfor kan der ikke udtages et overskud til ejerkredsen. Driften af selvejende institutioner baseres på en aftale mellem kommunen og bestyrelsen for den selvejende institution om, at institutionen står til rådighed for det offentlige, og at kommunen betaler institutionens driftsudgifter. Gennem aftaler sikres, at selvejende daginstitutioner på samme måde som kommunale daginstitutioner overholder reglerne i den kommunale styrelseslov om budgetlægning, regnskabsførelse m.v. samt revision.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Aftalen skal også omfatte bestemmelser om, i hvilket omfang ledelsen har dispositionsret. F.eks. kræver afhændelse og pantsætning af institutionens faste ejendom, herunder anvendelse af kapitalen i tilfælde af institutionens nedlæggelse, kommunens godkendelse.

Da det næppe er en traditionel selvejende institution, flertallet har haft i tankerne, må lovgrundlaget søges et andet sted end i servicelovens § 9. Derfor er det interessant at se, om bestemmelser om puljeordninger passer på det, flertallet har gang i her. Selve lovtæksten er meget kort. Der står i servicelovens § 11 følgende: »Kommunen kan til puljeordninger til børn yde et tilskud pr. barn«, og stk. 2: »Kommunen indgår aftale med puljeordningen om drift af ordningen«.

I Socialministeriets vejledning om dagtilbud m.v. til børn står der heldigvis lidt mere om puljeordninger. De adskiller sig fra de øvrige dagtilbud til børn i serviceloven ved, at de oprettes på initiativ af en gruppe forældre eller andre private, som ønsker at drive en dagpasningsordning til børn, at der indgås en aftale med kommunen om at yde et tilskud pr. barn, at der ikke stilles krav til organisationsform, at der ikke skal stilles samme bevillings- og regnskabsmæssige krav til puljeordninger som til kommunale og selvejende institutioner, at det ikke på samme måde som for selvejende institutioner er sikret, at kommunen dækker alle puljeordningens driftsudgifter. Der er med andre ord mulighed for, at andre end kommunen og forældre kan deltage i finansieringen af ordningens drift.

Det mest interessante synspunkt i denne forbindelse er det første: Puljeordninger adskiller sig fra andre institutioner ved, at de oprettes på initiativ af en gruppe forældre eller andre private, som ønsker at drive en pasningsordning for børn. Det er altså heller ikke bestemmelserne om puljeordningerne, flertallet vil bruge i dette tilfælde, for i denne her sag, som vi behandler, er det kommunen og ikke en gruppe forældre eller andre private, der tager initiativet.

Før vi overhovedet bevæger os videre i debatten, ville det være rart at få det juridiske grundlag på plads: Hvor er lovgrundlaget for at indlede forhandlinger med private aktører henne?

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Så det er efter Enhedslistens mening en ulovlig procedure, der er i gang, og derfor vil vi selvfølgelig forelægge det her spørgsmål for indenrigsministeren. Og under alle omstændigheder så ønsker vi jo, der skal være nogle minimumskrav til de her børn, og det er derfor vi har lavet et ændringsforslag.

Helle Hedemann (F): Ja, så skal vi til det, noget jeg ville have forsværget ville kunne ske med en socialdemokratisk overborgmester ved roret. Vi skal nemlig opleve, at Socialdemokratiet har ladet sig besnakke af deres forligspartnere til også at udlicitere det, vi kalder de bløde områder.

Vi har i mange år vidst, at Venstrefolk bliver ganske stille og andægtige, når de hører og siger ordene »privatisering« og »udlicitering«. Men at socialdemokrater kan blive lige så hellige, er alligevel overraskende. Men hvis et udsagn gentages tilstrækkelig mange gange, så betragtes det jo oftest som en sandhed. Sådan er det også med udlicitering.

Som et resultat af borgerlig ideologi har udlicitering været til konstant debat, og der har været gjort utallige forsøg på at privatisere eller udlicitere offentlig virksomhed for at markedsrette, omdanne og tilpasse den offentlige økonomi, altid med baggrund i påstanden om, at privat virksomhed er mere effektiv og billigere end offentlig virksomhed. Sådan er det jo også, selv om man her bruger ordene »og får øget kvalitet for de samme penge«.

Udliciteringsbølgen handler først og fremmest om manglende vilje til at udvikle den offentlige sektor. En forudsætning for overhovedet at kunne vurdere de eventuelle fordele ved udlicitering er nemlig en modernisering af den kommunale drift.

I SF vil vi altid prøve at finde alternativer til udlicitering. Der skal findes løsninger, der er bedre for brugere, medarbejdere og samfund samt er økonomisk fornuftige. SF vil give den offentlige sektor mulighed for at tage udfordringen op.

I stedet for at fokusere på udliciteringer burde man i langt højere grad interessere sig for at gøre den offentlige sektor bedre, bl.a. gennem bedre ledelse, og at gøre den offentlige sektor mere fleksibel og mindre bureaukratisk.

I denne her sag oplister forvaltningen en lang række fordele ved udliciteringen. For

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

at tage lidt af dem så siger de, at kvaliteten af pasningstilbuddet bliver mere gennemskuelig, politikerne får større viden om, hvad de får for de afsatte midler, institutionerne får større økonomiske frihedsgrader, at institutionerne skal arbejde aktivt med at have en pædagogisk profil, der tiltrækker brugerne, at det forventede service- og aktivitetsniveau synliggøres over for forældrene, og at forældrene får bedre grundlag for at vælge institutionstilbud. Endelig at dialogen mellem forældre og institution højnes.

Hvorfor kommer disse overvejelser først op nu i forbindelse med kontraktstyringsproblematikken? Hvis vores kommunale institutioner mangler alle disse forudsætninger, så synes jeg, vi har et problem, et megaproblem. Men det tror jeg faktisk heller ikke, de gør. Jeg tror ikke, det står så galt til med vores institutioner her i kommunen, og det har egentlig altid været min opfattelse, at borgmester Winnie Larsen-Jensen har været, ja, jeg vil næsten sige ligefrem stolt af institutionerne. Hvad kan så have omvendt hende? Hvad kan have drevet borgmester Winnie Larsen-Jensen til at være med til at udlicitere sine daginstitutioner? Ja, for SF må det stå hen i det uvisse, men dybt, dybt bekymrende, det er det.

SF synes, at det var bedre, om forvaltningen brugte mere tid på sammen med de københavnske børneinstitutioner at komme op med et kvalitetsstyringskatalog på hele daginstitutionsområdet. Det kommer selvfølgelig til at betyde, at der skal afsættes ressourcer, men vore pædagoger og medhjælpere kan godt selv, hvis de får muligheder for det.

Når udlicitering anvendes, så kræver det dels en forudgående udviklingsproces, hvor brugere, ansatte og politikere inddrages i en åben dialog om målene for den offentlige velfærd, dels, at den proces, der eventuelt følger efter, og som måske fører til udlicitering, overholder en række betingelser, herunder at det er muligt at specificere, præcisere og kontrollere målbare krav. Og det har vi ikke haft mulighed for, slet ikke i den diskussion, vi har haft i udvalget, og det ser heller ikke ud til, at vi får mulighed for det her i aften.

Jeg synes simpelt hen, at forligspartierne virkelig har gjort deres hjemmearbejde dårligt. De har åbenbart ikke rigtig lavet noget.

I SF tager vi altid afstand fra udlicitering af kommunale kerneydelser, specielt på

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

børne-, unge- og ældreområdet. Og det er SF's opfattelse, at velfærdsydelse ikke skal varetages på profitgivende vilkår.

Og så vil jeg til sidst sige, at vi støtter selvfølgelig fuldt ud ændringsforslaget fra Ø om forudsætningen for, at kommunen indgår aftaler om at yde tilskud til puljeordninger.

Samtidig vil jeg gerne fremsætte et ændringsforslag fra SF, der hedder:

»I og med at formålet med udbud af drift er at få bedre kvalitet for de samme penge, foreslås, at institutionerne evalueres med hensyn til kvalitetsforøgelse og fornyelse efter 2 års driftsperiode«.

Og så vil jeg samtidig melde, at vi i SF vil komme med et beslutningsforslag om at inddrage vores kommunale institutioner i et forsøgsprojekt med hensyn til basisudbudene.

Martin Geertsen (V): Det er rigtigt, Hellen Hedemann, det er en stor dag for Venstre i Københavns Borgerrepræsentation. Det er jo en udvikling, som vi har glædet os til meget, meget længe. Desværre er det en udvikling, som man kan sige er sat i gang alt, alt for sent. Og vi har tit og ofte stillet os spørgsmålet, og det gør vi i og for sig også på denne dag: Jamen hvorfor sker det først nu? Hvorfor har man ikke før turdet give forældrene valgfriheden mellem offentligt og privat, og hvorfor har man ikke før turdet måle, turdet gå ind i en ædel konkurrence på pædagogisk indhold?

Det er selvfølgelig et spørgsmål, som vi har stillet os selv før, men vi har fået svaret i aften, at nu tør man altså godt. Og i den forbindelse vil jeg gerne i meget utvetydige vendinger rose Socialdemokratiet for deres velvillighed til at tage udbud, udliciteringer i anvendelse som redskaber til at skabe øget fleksibilitet og nyskabelse i al almindelighed.

Venstre ser faktisk det forslag, som vi står med her, de 3 institutioner, som vi står med her, som udtryk for den socialdemokratiske velvilje og som udtryk for, at København, som overborgmesteren flere gange har tilkendegivet, har stillet sig i spidsen for hele udbuds- og udliciteringsdiskussionen og –debatten, et København, hvor man godt tør bruge markedsinstrumenter til at skabe et, jeg tror, det i overborgmesterens terminologi hedder »et bedre København«.

I det hele taget er vi glade for, at overborgmesterens parti har taget ved lære af de

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

pointer og mange principper, som vi har råbt op om i masser af år. Som jeg sagde indledningsvis, er det sket alt for sent, men vi er glade for, at det sker nu. Og derfor er vi selvsagt også glade for, hvad jeg kan forstå på Familie- og arbejdsmarkedsborgmesterens, at Socialdemokratiet sammen med os andre siger nej til de ændringsforslag, som SF og Enhedslisten har stillet. De ændringsforslag vil faktisk efter vores opfattelse fuldstændig smadre det, som i virkeligheden er hensigten, og som er de punkter, der er listet op på side 3, nemlig at skabe nye bud på pædagogisk indhold og kvalitet, nye bud på sammenhængen mellem pædagogisk indhold og den fysiske indretning af daginstitutioner, nye bud på samarbejdet mellem institutionen og forældrene, og nye bud på driften og ledelsen af daginstitutioner.

De meget, meget firkantede ændringsforslag, som venstrefløjen har opstillet, vil i virkeligheden smadre det nye, det spændende på daginstitutionsområdet i Københavns Kommune, som venstrefløjen ikke vil være med til.

Men vi glæder os over, det skal man i sådan en stund, hvor man har fået en sejr, det socialdemokratiske ryk over mod os. Og lad os videre tage skridtet sammen, lad os videre fortsætte udviklingen omkring udbud og udliciteringer sammen.

Bente Møller (Ø): Ja, Martin Geertsen, det er jo nogle rigtig spændende karle, Venstre er villige til at indgå aftale med. De er villige til at indgå aftale med noget, der hedder Børn og Unge Fonden, som har en aldeles særpræget personalepolitik.

Man laver overenskomster med pædagogernes fagforening. Dem overholder man ikke. Pensionsbidraget, der står i overenskomsten skal indbetales til Pædagogernes Pensionskasse, undlader man at indbetale. De pædagoger, der holder op, finder ud af, at der heller ikke er sat feriepenge ind på Feriegiro, så de er lidt ude i hampen der. De ansatte får ikke lønsedler, lønnen bliver udbetalt aconto på check, og ansættelsesbrev er noget, man skal have været ansat meget lang tid, før man får.

Og så snyder Børn og Unge Fonden det offentlige, for man lader dæleme også være med at indbetale den skat, man trækker i de ansattes løn, til skattevæsenet i Frederiksberg Kommune eller hvilken bopælskommune, de ansatte nu har, så de pædagoger, der var

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

ansat i Dronning Olgas Børnehave ude på Frederiksberg, opdagede til deres skræk, da de fik deres slutopgørelse for 1998 i foråret 1999, at der overhovedet ikke var betalt skat, og at skattevæsenet nu krævede en ordentlig sum af dem.

Det ved jeg, at alle medlemmer af Borgerrepræsentationen er bekendt med, fordi BUPL – det er Børne- og Ungdomspædagogernes Landsorganisation – deres fagforening skrev til Frederiksberg Kommune om de her uregelmæssigheder. Det er delt rundt på samtlige borgerrepræsentanters pladser, men det får tilsyneladende ikke budgetflertallet til at ryste i bukserne over at samarbejde med sådan en fond.

Så vil jeg lige sige, at det er jo ikke daginstitutioner, vi snakker om, fordi daginstitutioner drives af en eller flere kommuner eller af en selvejende organisation, der er en selvstændig juridisk enhed, som har en bestyrelse, som er nonprofit, og som man har indgået en driftsoverenskomst med, hed det i gamle dage, og det gør det så ikke med lov om social service, men det, der svarer til en driftsoverenskomst. Det, vi taler om her, er puljeordninger.

Og hvorfor er det så Københavns Kommune laver noget, der er ulovligt, når Skovbo Kommune ikke gjorde det? Der er måske nogle, de kan huske denne her artikel fra Aktuelt, den var i Aktuelt den 27. januar 1998 og havde overskriften »Byg en børnehave uden at have penge«.

Det, Skovbo Kommune gjorde, var, at borgmesteren hviskede til sine embedsmænd: Ved I hvad. Det er altså et problem. Vi kan ikke rigtig få penge på budgettet til daginstitutioner. Kan I ikke finde en løsning? Og så kontaktede de ISS og sagde: Kunne I hjælpe os med en løsning? Og så agerer ISS, som om de er sådan, ikke en forældregruppe, men så en af de der private ting, der kan kontakte en kommune og foreslå, at man skal lave en puljeordning. Det vil sige, at Skovbo Kommune tager ikke på noget tidspunkt officielt noget initiativ.

Sådan er det jo ikke Københavns Kommune agerer. Her sender man et brev til udvalgte organisationer om, om de ikke har lyst til at byde ind på drift af daginstitutioner. Og det vil sige, at man stiller sig i en helt anden rolle, end Skovbo gjorde.

Desværre kan jeg ikke historien med Dronning Olgas børnehave, og jeg havde heller

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

ikke tid i dag til at finde ud af den, fordi jeg går da ud fra, at Frederiksberg Kommune har været lige så snu, som de var i Skovbo. Ellers vil jeg da sørge for, at Enhedslistens medlem i byrådet derude også skynder sig at lave en tilsynsrådssag med Thorkild Simonsen, ligesom vi gør.

Så refererede Familie- og arbejdsmarkedsborgmesteren til nogle spørgsmål, Enhedslisten har stillet i Folketinget, og de er mig overordentlig bekendte, eftersom jeg selv har formuleret dem som ansat for daværende folketingsmedlem Bruno Jerup.

At svarene på de spørgsmål skulle legalisere det, Københavns Kommune nu er i gang med, er i hvert fald noget sludder. Og det havde jeg så heldigvis lejlighed til at spørge et par embedsmænd i Socialministeriet om, da jeg alligevel var derovre i går som stand-in for et folketingsmedlem i anden sammenhæng.

Det, der bliver svaret, da Bruno Jerup spørger: Vil ministeren tage initiativ til at forhindre, at kommunerne tager initiativ til oprettelse af puljeinstitutioner? er, at der ikke er noget i vejen for, at kommunen tilkendegiver, at man er åben for at indgå aftaler. Det var vel det, flertallet gjorde med deres budgetforlig i 1999, og så skulle I være stoppet dér. Nu er I på gratis, og vi er ikke spor i tvivl om, at vi får ret.

2. næstformand (**Bente Frost**): Ja tak til Bente Møller, som overskred sin taletid med et par minutter. De vil blive trukket fra, hvis der bliver en anden runde.

Marie Jeppesen (Ø): Som Hellen Hedemann mener jeg også, at gennem hele den her udvalgsbehandling har der ikke været den store diskussion, og det har efter min mening også været temmelig svært at trænge igennem med en diskussion af bl.a. kvalitetskravene til udbyderne. Det har jeg derfor stillet et ændringsforslag om.

Og når jeg så skal sige min uforbeholdne mening i denne her sag, så mener jeg faktisk ikke, at forligspartierne har gjort deres arbejde særlig godt.

Ideologi kan jo være både godt og skidt, alt efter hvem der anskuer det, og her må jeg virkelig sige, at den borgerlige ideologi har fået lov til at løbe af med i hvert fald visse socialdemokrater. Privatkapitalisme og udemokratisk styrede daginstitutioner er for mig

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

at se essensen af disse daginstitutioners indtog i København. Og som kommunalpolitiker mener jeg, at det er vores pligt at sørge for, at børn bliver passet på anstændige og lige vilkår, uden at nogen skal eller kan score profit på, hvad der er andres behov for serviceydelser.

Der er mange ting, som ikke kom med i overvejelserne over, hvad vi vil med en sådan daginstitution, og hvad det er vi vil have for vores penge, hvis andre skulle overtage den kommunale forpligtelse udi dagpasning af børn. Og hvad med kvadratmeterne? Hvad med normeringerne? Hvad med udearealerne? Hvad med pædagogisk tilsyn? Og hvad med visitation? Hvordan sikrer de rige sig, at de kan få en plads i en for dem så attraktiv institution? Skal lederen have lov til gratis at lukrere på de kommunale ledermøder og uddannelser? Jeg kunne gøre listen længere, men ville så komme i tidnød.

Jeg vil godt bruge lidt tid på tilkøbsydelser i daginstitutioner. Hvis institutionen vil tilbyde ekstraordinære tilkøbsydelser, må det være op til forældrebestyrelsen at sætte dette i værk. Der må ikke kunne udtages profit af foretagendet, og det skal ikke berøre det daglige pædagogiske arbejde med børnene.

Det er måske også mere rimeligt, at der sættes en diskussion i gang om, at det skal være op til forældrenes arbejdsgivere at tilbyde disse ydelser. Dels vil det give større lighed blandt befolkningen, idet alle vi, der ikke har børn i daginstitution, vil få en mulighed for at vælge en sådan ordning til eller fra. Overførselsindkomsterne behøver vi nok ikke at snakke om, fordi de har sikkert ikke råd til sådanne ydelser.

Dels er det vel også ofte arbejdsgiveren, der har en andel i skylden for, at børnefamilierne bliver stressede og pressede i deres hverdag og derfor ikke kan nå at opfylde deres familieforpligtelser, som jeg mener meget består i, at børn skal altså have mad, og de skal have rent tøj, ellers er de omsorgssvigtede. Det har budgetforligspartierne jo også sørget for, at vi ikke kan løse, da de fleste af vores anbringelsessteder er eller på vej til at blive lukket.

Og så vil jeg sige, at Bente Møller har jo sådan meget nydeligt redegjort for, hvad der er for nogle spændende karle, de har ude på Frederiksberg, som laver

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

daginstitutionstilbud, og vi har også stillet et ændringsforslag om, hvad man kunne gøre.

2. næstformand (**Bente Frost**): Ja tak til Marie Jeppesen, og det ændringsforslag, der blev henvist til, er omdelt på pladserne.

Martin Geertsen (V): Først og fremmest til den juridiske del af denne her diskussion er det jo sådan, at når man opererer i politisk arbejde, når man opererer i udvalgsarbejde, så sidder der jo et ikke helt uanseligt antal embedsmænd med til de her udvalgs møder, og dem belaver jeg mig på, dem regner jeg med, at jeg kan stole på, også i juridiske spidsfindigheder. Så det her må på sigt udvikle sig til en diskussion mellem Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen og Bente Møller, og den vil jeg personligt se til fra sidelinien og glæde mig til at overvære.

Så er det jo straks langt sjovere at diskutere med Marie Jeppesen. Marie Jeppesen og Enhedslisten har en sådan lidt fasttømret opfattelse af, hvad kvalitet er. Kvalitet er kun noget, man kan opleve, hvis en institution, undskyld, Bente Møller, men hvis en daginstitution er drevet af kommunen. Der er kun én måde at lede tingene på på en institution. Det er, hvis det er drevet af kommunen. Der er kun én måde at opleve positivt forældresamarbejde på. Det er, hvis institutionerne er styret af Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen.

Jeg kan forstå, at Enhedslisten har alle de rigtige svar på, hvad kvalitet er, hvad rigtig kvalitet er, hvad rigtig ledelse er, hvad rigtigt forældresamarbejde er. Jeg har ikke nogen facitliste. Det må jo være så forfærdelig dejligt at være medlem af et parti, som i stort set alle sammenhænge her i livet har en facitliste og ikke tør tro på, at borgerne uden for de her tykke mure måske har en anden opfattelse af, hvad kvalitet, ledelse og forældresamarbejde er.

Og så er der profitdelen. Der kan jeg ganske simpelt ikke forstå Enhedslisten. Enhedslisten har ved flere lejligheder brugt argumentet: Jamen de her store virksomheder, ISS osv., kommer bare med al deres kapital og propper det i vores daginstitutioner. Der er det så, jeg ikke forstår Enhedslisten og den samlede, integrerede venstrefløj. Jeg troede, at

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

---

det drejede sig om, undskyld, i anførselstegn, at tage røven på storkapitalen. Undskyld, formand.

Derfor kan jeg ikke forstå, at Enhedslisten ikke går positivt ind og siger, at nu drejer det sig virkelig om at trække nogle ressourcer ud af storkapitalen, og derfor vil vi være med til at etablere de institutioner, som de så forsøger at proppe penge i. Men jeg kan ikke forstå i al almindelighed, hvor det er Enhedslisten graver sin gudbenådede facitliste op.

Hanne Nielsen (A): Jeg synes ikke, at jeg vil undlade at kommentere forholdet Børnehuset Dronning Olga.

Jeg er meget enig i, at de forhold, der er skitseret i det brev, der ligger fra PMF og BUPL, som man har klaget over, er ganske uacceptable. Men se, nu er det jo altså ikke den indholdsmæssige del, vi tager stilling til i aften. Den indholdsmæssige del skal vi have en utrolig grundig debat om, først i udvalget og senere her i Borgerrepræsentationen.

Så det ser jeg meget hen til, fordi jeg er slet ikke uenig i mange af de ting, der er sagt – i den indholdsmæssige del. Vi skal være med til at sikre, at de institutioner har nøjagtig lige så gode forhold som vores institutioner, som vi driver i kommunen. Sådan er det.

Jeg glæder mig til debatten i udvalget.

2. næstformand (**Bente Frost**): Og så er det Bente Møller, som må tale lidt hurtigere, for der er brugt lidt rigelig tid i første omgang.

Bente Møller (Ø): Det skal jeg hurtigt gøre.

Enhedslisten, og det er til Martin Geertsen, har ikke alene et bud på, hvad der er kvalitet. De ændringsforslag, vi har skrevet, er også Venstres opfattelse af, hvad der er kvalitet, går jeg ud fra, fordi det er stort set en afskrift af bestemmelserne for daginstitutioner i lov om social service, som bl.a. partiet Venstre stemte for i Folketinget i sin tid. De var en del af forliget omkring lov om social service og har vel været med til at definere det, der skulle være kvalitet i dagtilbud.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Det er kun det der med, at kvadratmeterne og personalenormeringerne og forældrebetalingen og sådan noget skal være det samme som i de kommunale daginstitutioner, vi har skrevet til. Resten er lov om social service, hvor vi har skiftet »daginstitutioner« ud med »puljeordninger«.

Og så vil jeg sige, at i denne her situation er det jo ikke profit, der er så interessant, for man kan ikke score profit på den del af det, der er det pædagogiske arbejde med børn, heller ikke i puljeordninger. Fordi det er desuden en generel forudsætning, at hvis kommunalbestyrelsen beslutter at yde tilskud til en puljeordning, er den forpligtet til at påse, at tilskuddet alene anvendes efter formålet, det vil sige til pasning af børn i ordningen, skriver socialministeren som svar på et andet spørgsmål, Bruno Jerup stillede.

Så det eneste, de private firmaer kan tjene penge på, hvis man skulle tro, at det er deres motiv, og jeg må indrømme, at der er der da nogle af dem, hvor vi tror, det er deres motiv, ikke mindst ISS, er på tilkøbsydelse. Og det åbner jo så for et andet perspektiv, for vil flertallet herinde overlade driften af de pædagogiske dagtilbud til kommunens børn til firmaer, hvis hovedinteresse er tilkøbsydelse, for det er dem, de kan tjene på?

Borgmester Winnie Larsen-Jensen: Se, det var jo en interessant drejning i Bente Møllers indlæg, at den store profit skulle ligge i tilkøbsydelse. Hvis endelig det er det, så tror jeg såmænd nok, at forældrene er rimelig omkostningsbevidste, hvis man kan lave noget stort ud af at konkurrere med Netto og Fakta og Brugsen og Irma og hvad der ellers er.

Og Bente Møller siger jo netop, at selvfølgelig kan de klare det med kvaliteten, selvfølgelig kan de gøre det godt. Og hvorfor skulle vi i øvrigt være så bange for at gå ud i en diskussion om at måle det her på en anden måde?

Og derfor vil jeg også sige til Hellen Hedemann, at det er jo en lidt spøjst blanding af kontraktstyring og kvalitetsstyring, der får hendes tale til at blive så negativ i denne her sammenhæng. Vi diskuterer jo allerede og opererer jo allerede med kvalitetsstyring i de københavnske daginstitutioner. Vi har i årevis bedt daginstitutionerne om at deklarerer sig selv.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 18. november 1999

Det, man kan diskutere, om vi måske har forsømt, og det, som vi så får præciseret ved at lave denne her øvelse, er i højere grad at specificere, hvad vi som kommune har af forventninger til dem, der i dag driver vores daginstitutioner. Halvdelen af vores daginstitutioner er drevet af selvejende organisationer på driftsoverenskomst, uden at vi for alvor har sat skarpe politiske krav om, hvad det er for et pædagogisk indhold, som vi udbyder, og som vi tilbyder.

Jeg vil meget gerne bruge det her til at kigge på vores generelle driftsoverenskomster for at bede de enkelte institutioner om i højere grad at deklarerer sig. Derfor synes jeg også det er interessant, at både selvejende paraplyorganisationer og kommunale institutioner siger: Vi kunne godt tænke os at prøve at blive drevet på kontraktvilkår. Vi kunne godt tænke os at gøre det her på den måde, som man gør det her på tærsklen til det nye årtusind. Og jeg synes, det er meget interessant, at de også gerne vil være med.

Jeg er ikke så bange for som sagt at stille op til en diskussion eller for den sags skyld til en konkurrence på de vilkår, som vi har lagt op til. Den konkurrence har vi allerede i dag, at forældrene har mulighed for at vælge forskellige institutioner med forskellig pædagogik. Men jeg kunne i hvert fald godt have lyst til, at vi specificerede vores forventninger til de selvejende, som vi arbejder med i dag, men også i forhold til de kommunale.

Og så vil jeg sige til Bente Møllers mere juridiske skoleridt qua det arbejde, som hun så levende beskriver, hun driver i Folketinget som medlemssekretær, at selvfølgelig har jeg læst alle de spørgsmål og svar, som har været, men jeg kan også sige, at selvfølgelig har vi undervejs i det her, har forvaltningen undervejs i det her været i kontakt med både Kommunernes Landsforening for at søge råd og vejledning og i kontakt med Socialministeriet for at søge råd og vejledning.

Og i øvrigt kan jeg hilse Bente Møller og sige, at alene avisomtalen af budgetforligsindgåelsen sidste år medførte, at der var en, om ikke kø, så i hvert fald meget stor interesse fra private udbydere af daginstitutioner, der spurgte, om de kunne gå i gang allerede den 15. eller 16. oktober. Dertil måtte vi sige, at vi skulle lige have grundlaget på plads, førend vi kunne komme så langt. Så den juridiske spidsfindighed,

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 18. november 1999

---

som Bente Møller leder efter, tror jeg ikke Indenrigsministeriet kan finde i en eventuel klagesag.

Dørene lukkedes kl. 22.05